

Školní vzdělávací program

Ošetřovatel

Denní forma vzdělávání

Kód RVP: 53-41-H/01

Platnost od 1. 9. 2024

.....
Projednáno pedagogickou radou dne: 26. 8. 2024

Projednáno školskou radou dne:

Ing. et Ing. Zuzana Vargová, Ph.D., MBA
ředitelka školy

Obsah

1	Identifikační údaje	1
2	Charakteristika školy	2
2.1	Historický vývoj školy	2
2.2	Filozofie školy.....	4
2.3	Autoevaluace školy	5
3	Profil absolventa	6
3.1	Výsledky vzdělávání	7
3.1.1	Klíčové kompetence	7
3.1.2	Odborné kompetence	9
3.2	Uplatnění absolventa	10
4	Charakteristika vzdělávacího programu	11
4.1	Identifikační údaje oboru	11
4.2	Pojetí a cíle vzdělávacího programu	11
4.2.1	Charakteristika obsahových složek.....	11
4.3	Organizace vzdělávání	11
4.3.1	Podmínky vzdělávání	12
4.3.2	Požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci a požární prevence	12
4.4	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných	13
4.5	Podmínky realizace ŠVP.....	15
4.6	Spolupráce se sociálními partnery	16
4.7	Začlenění průřezových témat do vzdělávání.....	18
4.7.1	Občan v demokratické společnosti	18
4.7.2	Člověk a svět práce.....	19
4.7.3	Člověk a životní prostředí.....	20
4.7.4	Informační a komunikační technologie	21
5	Učební plán	23
5.1	Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP	23
5.2	Ročníkový	24
6	Učební osnovy	26
6.1	Jazykové vzdělávání, Estetické vzdělávání.....	26
6.1.1	Český jazyk a literatura	28
6.1.2	Cizí jazyk.....	34
6.1.2.1	Anglický jazyk.....	37
6.2	Společenskovední vzdělávání	41
6.2.1	Občanská nauka.....	42
6.2.2	Dějepis	49
6.3	Přírodovědné vzdělávání.....	52
6.3.1	Biologie a ekologie.....	53
6.3.2	Fyzika	58
6.3.3	Chemie.....	62
6.4	Matematické vzdělávání.....	66
6.4.1	Matematika	67
6.5	Vzdělávání pro zdraví	73
6.5.1	První pomoc.....	74
6.5.2	Výchova ke zdraví	79
6.5.3	Tělesná výchova	83
6.6	Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích	93
6.6.1	Informační a komunikační technologie	94
6.7	Ekonomické vzdělávání	98
6.7.1	Ekonomika.....	99
6.8	Odborné vzdělávání	106
6.8.1	Obory základu poskytování ošetrovatelské péče	107
6.8.1.1	Somatologie	107
6.8.1.2	Klinická propedeutika.....	113
6.8.1.3	Základy odborné latinské terminologie	119

6.8.1.4	Zdravotní a sociální služby	122
6.8.2	Ošetrovatelská péče a klinické obory	126
6.8.2.1	Ošetrovatelská péče	126
6.8.2.2	Odborný výcvik	142
6.8.3	Sociální vztahy a komunikativní dovednosti	158
6.8.3.1	Psychologie a komunikace	158
6.8.3.2	Sociální aktivizace klientů	163

1 Identifikační údaje

název školy	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace
REDIZO	600020070
IČ	00600920
adresa školy	Jeremenkova 754/2, 703 00 Ostrava
zřizovatel	Moravskoslezský kraj
IČ	70890692
adresa	28. října 117/2771, 702 18 Ostrava
název ŠVP	Ošetřovatel
kód a název oboru podle RVP	53-41-H/01 Ošetřovatel
dosažený stupeň vzdělání	střední vzdělání s výučním listem
úroveň vzdělávání EQF	kvalifikační úroveň EQF 3
délka a forma vzdělávání	3 roky v denní formě vzdělávání
platnost ŠVP	od 1. 9. 2024
číslo jednací	SZSOs/3266/2024
hlavní koordinátor	PhDr. Kamila Veselá
kontakty	kamila.vesela@zdrav-ova.cz
telefon	595 693 625
e-mail	sekretariat@zdrav-ova.cz
www	www.zdrav-ova.cz

2 Charakteristika školy

*Žák není nádoba, jež se má naplnit,
ale pochodeň, která se má zapálit.
Starořecká moudrost*

2.1 Historický vývoj školy

Počátek zdravotnického školství v Ostravě je spjat s rokem 1933, kdy byla z iniciativy MUDr. Františka Pachnera založena ošetrovatelská škola pro porodní asistentky. V roce 1936 se zásluhou MUDr. Raimunda Šrámka začaly v ošetrovatelství vzdělávat i sestry. Od založení školy uplyne v roce 2023 již devadesát let. Po celou dobu sídlí škola v jedné, dnes již památkově chráněné budově, s přibývajícimi obory a vznikem vyšší školy pouze přibýly nové budovy na ulicích Klicperově, Fráni Šrámka a 1. máje. V současné době jsou v původní budově v Ostravě – Vítkovicích vzdělávání studenti vyšší školy, a v budově na ulici 1. máje žáci střední školy. Obě budovy jsou moderně vybaveny. Budovy na ulicích Klicperova a Fráni Šrámka v současné době již škola nevlastní.

Vzdělávání zdravotníků v Ostravě nebylo nikdy přerušeno, a to ani v období druhé světové války, kdy byla výrazně omezena školská soustava. Po válce v období mnoha transformací školství a školských reforem škola vždy flexibilně reagovala na požadavky státu v oblasti zdravotnického vzdělávání, a to i v době socialismu i tržního hospodářství.

V osmdesátých letech, padesát let od jejího založení, škola vzdělávala nejen porodní asistentky a zdravotní sestry, ale také dětské sestry, ženské sestry, zubní sestry, zubní techniky, ošetrovatelky, civilní ošetrovatelky, zdravotnické asistenty, rentgenologické asistenty, farmakologické laboranty, rehabilitační pracovníky, sociální pracovníce, pěstounky a vychovatelky dětí a mnoho dalších profesí ve specializovaných kurzech.

Jednou z velkých transformačních změn byl vznik nové Střední a vyšší zdravotnické školy v Ostravě, která od roku 1990 začala vzdělávat rehabilitační pracovníky, po své transformaci také fyzioterapeuty, ergoterapeuty a asistenty fyzioterapeuta, a v neposlední řadě začal od roku 1994 fungovat také nově akreditovaný obor Dietní sestra. Škola neměla dlouhého trvání, protože v roce 1996 byla z rozhodnutí MŠMT znovu sloučena s původní. Tato v roce 1991 získala právní subjektivitu s přímým řízením Ministerstvem zdravotnictví České republiky. Po sloučení obou zdravotnických škol je proto od školního roku 1996/97 původní střední zdravotnická škola také vyšší odbornou školou zdravotnickou. V současné době je škola začleněna v soustavě vzdělávání pod Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, jejím zřizovatelem je Moravskoslezský kraj.

V roce 2003 byla zahájena reforma zdravotnického školství, která se výrazně dotkla většiny oborů. Některé byly převedeny ze středního školství do vyššího, u některých došlo k rozdělení kompetencí absolventů, tím i k rozdělení jednoho oboru na obor pro střední školy a obor pro vyšší školy. Vznikly také nové obory, například Zdravotnické lyceum.

Po devadesáti letech plných změn vzdělává v současné době Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Ostrava, příspěvková organizace žáky a studenty v těchto nelékařských zdravotnických profesích:

Střední zdravotnická škola:

Vyšší odborná škola zdravotnická:

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická v Ostravě má díky pestré nabídce oborů výjimečné postavení mezi zdravotnickými školami v Moravskoslezském kraji. Je školou s tradicí, školou, jejíž absolventi mají pevné místo na trhu práce.

2.2 Filozofie školy

Zdravotnická škola v Ostravě je moderním subjektem evropského formátu. S dobou jde nejen v oblasti materiálního a technického vybavení, ale také v oblasti kultury prostředí. Ve 21. století je preferován komplexní přístup k osobnosti žáka a studenta, proto kromě zdravotnické odbornosti, jazykové vybavenosti, finanční gramotnosti a dalších oblastí, významných pro život v moderní společnosti, usilujeme u našich žáků také o rozvoj charakterových vlastností, morálky a empatie.

Naše škola žije nejen studiem, ale také projektovou činností, charitativní a dobrovolnickou pomocí, mnohými edukačními aktivitami. Také díky těmto činnostem má ostravská zdravotnická škola dobré jméno v celé České republice.

Projektem s dlouholetou tradicí jsou „Šablony“, nyní je plníme pod názvem „Operační program Jan Amos Komenský“ (OP JAK). Jedná o významné pojítko mezi školou a odbornými pracovišti zdravotnických zařízení. Odborníci z praxe předávají své zkušenosti žákům také přímo ve výuce. V současné době je škola zapojena do projektu TPA – Inovační centrum pro transformaci vzdělávání. Cílem projektu je zvýšit uplatitelnost absolventů na současném a budoucím trhu práce a podpořit jejich schopnost pružně reagovat na dynamicky se měnící vnější podmínky a potřeby zaměstnavatelů. Absolventi budou vstupovat na trh práce lépe vybaveni odbornými znalostmi a dovednostmi. Součástí tohoto projektu je vybudování Collaborative learning space (CLS) a školní firma. CLS je netradiční otevřené výukové prostředí, které žákům umožní potřebný prostor pro rozvoj (včetně zavádění EduBoxů do výuky). Na podporu podnikavosti bude na škole vybudována reálná firma – ordinace dentální hygieny, která žákům zprostředkuje ve školním prostředí všechny oblasti podnikání (služby, marketing, účetnictví, atd.). V rámci projektu TPA se stává naše škola i učící se školou. Škola jako učící se organizace podporuje učení svých zaměstnanců a sama se neustále transformuje. Aby škola mohla úspěšně zvládat mnohostranné požadavky kladené na ni v oblasti rozvoje nových metod učení, absorbování nových poznatků z vnějšího prostředí, musí být schopna se dlouhodobě opřít o proces vlastního učení a spolupráci pedagogů ve škole a jejím okolí. Naše škola má přiděleného klíčového odborného pracovníka, mentora, který bude vystupovat v roli jakéhosi průvodce na cestě ke kvalitě.

Další neméně důležitou součástí naší školy je tvorba a realizace různých edukačních programů zaměřených na všechny věkové skupiny. Přidanou hodnotou těchto programů je kontakt s lidmi - reálnými pacienty, klienty, dětmi, seniory, handicapovanými. Každoročně je u příležitosti Světového dne zdraví pořádán na naší škole „Den zdraví“. Ten se stal již tradicí. Vždy je určen široké veřejnosti, v posledních letech také dětem z mateřských škol a prvního stupně základních škol. Děti se v prostředí naší školy aktivně zapojují do jednotlivých programových bloků zaměřených na oblast prevence a upevňování zdraví. Spolu se svým plyšovým kamarádem plní úkoly na jednotlivých stanovištích, která simulují různá nemocniční oddělení. Prohlédnout si mohou i plně vybavený vůz Rychlé záchranné služby.

Oblíbeným projektem zaměřeným na prevenci zubního kazu je „Zdravý úsměv nebolí“. Cílem projektu je hravou formou naučit děti správným návykům dentální hygieny, zdravému stravování i apelovat na význam prevence v těchto oblastech. V rámci nutriční terapie byl vytvořen program „Zdravé děti – šťastní rodiče“, kterým žáci pomocí hrané pohádky učí děti jak správně poskládat jídelníček, a tím se vyhnout riziku obezity. Některé pohádky se zaměřují také na správné stolování. Děti si tak i zacvičí, zasoutěží a získají diplom nebo malý dárek. Rovněž tato edukační aktivita má několikaletou tradici. Edukační pásmo Zdraví do školek a škol a Minimum ze zdravky se zase snaží přiblížit dětem všechny oblasti zdravotnictví. Prostřednictvím edukačních programů a her se děti seznámí s průběhem návštěvy u lékaře, některými typy vyšetření, dozví se o významu očkování i jak nemít strach z nemocničního prostředí. Metodou zážitku a praktickým nácvikem jsou žákům předávány aktuální informace a odborné dovednosti v oblasti první pomoci v rámci projektu „To dám“. Komplexní pojetí této tematiky včetně zdůraznění významu bezpečí záchránce rozšiřuje řady potenciálních záchránců o děti staršího školního věku.

Jelikož jsme školou humanitně zaměřenou, není nám cizí ani různá dobrovolnická činnost. Během celého školního roku se naši žáci zapojují do různých sbírek, charitativní pomoci a akcí probíhajících v rámci kraje i celé České republiky. V lednu pravidelně bývá pořádána Tříkrálová sbírka, v květnu přispíváme prodejem měsíčku lékařského na podporu prevence onkologických onemocnění v rámci tzv. „Květinkového dne“, dále se zapojujeme do projektů jako např. „Bílá pastelka“ či „Sluníčkový den“. Každoročně se škola podílí na potravinové sbírce či přispívá na sbírku na potřeby pro psí útulky.

Abychom pouze nepracovali, neučili se, ale mohli také relaxovat, jsou pro naše žáky každoročně připravovány různé akce zaměřené na psychohygienu, fyzickou relaxaci a odreagování. Za zmínku stojí zájmové kroužky

vedené pedagogy napříč všemi obory. Jedná se například o kroužek první pomoci. Oddechem pro žáky jsou také školní výlety, hry a sportovní soutěže.

Jsme školou, které na žácích záleží, a všichni si přejeme, aby vzpomínali na svá studijní léta s radostí a úsměvem, a rádi se vraceli na „místo činu“.

2.3 Autoevaluace školy

Autoevaluace školy je sebereflexí dle vytvořených kritérií a stanovených oblastí. Poskytuje zpětnou vazbu o kvalitě a úrovni dosažení stanovených cílů. Výstupem celého procesu je sebehodnotící zpráva analytického charakteru, která poukazuje na úspěchy i nezdary.

Dle zákonné normy je povinností ředitele školy zprávu pravidelně vypracovávat a informovat zaměstnance školy i veřejnost o výsledcích a kvalitě edukačního procesu. V případě zjištění neuspokojivých výsledků je škola povinna vytvořit a aplikovat nástroje, které nutně povedou ke zvýšení kvality vzdělávání.

Pro oblast autoevaluace jsou stanoveny tyto oblasti:

- řízení školy;
- podmínky ke vzdělávání;
- průběh vzdělávání;
- výsledky vzdělávání;
- klima a kultura školy;
- úroveň výsledků činnosti.

Součástí celého autoevaluačního procesu školy je také zaměření na personální zdroje, především na další vzdělávání nejen pedagogických pracovníků, ale též těch nepedagogických, kteří jsou důležitou součástí školy při vytváření a zajištění jejích vizí. Také klade důraz na krátkodobé i dlouhodobé strategie vzdělávací instituce s orientací na nelékařské profese. Veškeré konkrétní údaje jsou zpracovávány každoročně ředitelkou školy ve Výroční zprávě, jež se opírá o výsledky vlastního hodnocení za příslušný školní rok, dále pak ve Zprávě o hospodaření školy.

Autoevaluace je nikdy nekončícím procesem, neboť je nezbytnou podmínkou pro další rozvoj. Sebereflexe a analýza kvality edukačního procesu jsou součástí celé řady projektů, podkladem pro zpracování rozpočtu školy, podmínkou vypracování školního akčního plánu, který je úzce spjat s krajským akčním plánem. Nejen požadavky zřizovatele, ale zejména vlastní dlouhodobá snaha o neustálé zlepšování jsou motivací pro sebehodnotící aktivity.

3 Profil absolventa

Profesní kompetence ošetřovatele jsou rozděleny podle základních funkcí, které ošetřovatel plní a které vycházejí z platných právních předpisů ČR.

V rozsahu své odborné způsobilosti stanovené zákonem č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních) a vyhláškou MZ ČR č. 55/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků ve zdravotnictví, vykonává pod odborným dohledem všeobecné sestry, porodní asistentky, dětské sestry, praktické sestry nebo radiologického asistenta činnosti základní ošetřovatelské péče a specializované ošetřovatelské péče v rámci ošetřovatelského procesu a podílí se pod přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky se specializovanou způsobilostí v oboru, v souladu s diagnózou stanovenou lékařem, na poskytování vysoce specializované ošetřovatelské péče.

Záměrem středního odborného vzdělávání je připravit žáka na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský i pracovní život v podmínkách měnícího se světa, tzn.:

1. Mít tyto vědomosti, schopnosti:

- umět se efektivně učit;
- komunikovat na požadované úrovni s nemocnými a jinými lidmi a zachovávat obecně uznávaná pravidla slušného chování;
- vyjadřovat se v českém jazyce věcně jasně, srozumitelně a jazykově správně;
- číst s porozuměním texty různého stylu a žánru a získávat z nich informace;
- uvědomovat si svou identitu a lidská práva, obhajovat je a zároveň plnit své morální a zákonné povinnosti;
- nebýt nesnášenlivý k lidem jiného etnického původu, náboženství nebo kultury a respektovat jejich práva;
- poznávat jiné kultury a nacházet ve styku s nimi zdroje vlastního obohacování;
- využívat získané vědomosti a dovednosti při řešení různých problémů a situací pracovního, osobního, sociálního, ekonomického a jiného charakteru;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů včetně elektronických médií;
- využívat efektivně prostředky informačních a komunikačních technologií v pracovním i v soukromém a občanském životě pro další vzdělávání;
- používat cizí jazyk jako prostředek komunikace ve společenském životě nebo pro potřeby svého povolání;
- mít přehled o politickém, historickém, společenském a kulturním dění u nás i ve světě;
- používat matematických a přírodovědných poznatků při řešení praktických problémů v běžných životních i profesních situacích, být ochoten chovat se ekologicky;
- osvojovat si odborné vědomosti, dovednosti a pracovní postupy nezbytné pro asistenci při určených ošetřovatelských, diagnostických nebo léčebných výkonech;
- orientovat na trhu práce, aktivně hledat zaměstnání, jednat s potenciálním zaměstnavatelem, být připraven celoživotně se vzdělávat nebo requalifikovat;
- znát právní rámec, kterým je povinný řídit se ve svém oboru;
- znát postupy první pomoci a být si vědom právního základu pro její poskytování.

2. Být veden k etickým postojům a schopnostem, které odpovídají požadavkům na osobnost zdravotnického pracovníka:

- k respektování osobnosti druhých lidí a jejich zvláštností, které jsou podmíněny věkem, nemocí, pohlavím, handicapem, nebo sociálně-kulturní odlišností;
- ke schopnosti formulovat svůj názor a obhájit jej;
- k odpovědnému a aktivnímu přístupu ke svému životu;
- k aktivní ochraně svého zdraví a péči o svůj duševní i fyzický rozvoj;
- ke stanovení svých cílů a priorit dle svých osobních schopností;
- ke schopnosti umět přijmout kritiku a kriticky hodnotit názory, postoje a jednání jiných lidí;
- k aktivní ochraně životního prostředí;
- k dodržování a respektování zákonů a znalosti svých práv a povinností v občanském i profesním životě;
- k uplatňování etických principů v občanském i pracovním životě.

3.1 Výsledky vzdělávání

Vzdělávání v oboru směřuje v souladu s cíli středního odborného vzdělávání k tomu, aby si žáci vytvořili, v návaznosti na základní vzdělávání a na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům, následující klíčové a odborné kompetence.

3.1.1 Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- poslouchat s porozuměním mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i zkušeností jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat běžné administrativní písemnosti a pracovní dokumenty;
- snažit se dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů, popř. projevů jiných lidí;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro základní komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro základní pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět základní odborné terminologii a základním pracovním pokynům v písemné i ústní formě);
- pochopit výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností.

Personální a sociální kompetence

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědom důsledků nezdravého životního stylu a různých typů závislostí;

- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraven řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotný;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i v zájmu veřejném;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci, pomáhat druhým lidem;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i ke vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb z oblasti světa práce a vzdělávání;
- komunikovat vhodně s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání, dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi.

Matematické kompetence

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- číst různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je popsat a využít pro dané řešení;
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných životních i pracovních situacích.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učit se používat nové aplikace;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace;

- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

3.1.2 Odborné kompetence

Vykonávat pod odborným dohledem všeobecné sestry, porodní asistentky, dětské sestry, praktické sestry nebo radiologického asistenta činnosti základní ošetrovatelské péče a specializované ošetrovatelské péče v rámci ošetrovatelského procesu a podílet se pod přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky se specializovanou způsobilostí v oboru, v souladu s diagnózou stanovenou lékařem na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče, tzn., aby absolventi byli schopni:

- provádět hygienickou péči u pacientů, včetně základní prevence proleženin a úpravy lůžka;
- pomáhat při podávání léčebné výživy pacientům, pomáhat při jídle ležícím nebo nepohyblivým pacientům a popřípadě je krmit;
- pečovat o vyprazdňování pacientů, včetně případného provedení očistného klyzmatu pacientům starším deseti let;
- měřit tělesnou teplotu, výšku a hmotnost;
- doprovázet pacienty na odborná vyšetření a ošetření;
- pečovat o úpravu prostředí pacientů;
- vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při zajištění herních aktivit dětí;
- provádět úpravu těla zemřelého;
- zajišťovat aplikaci tepla a chladu;
- provádět rehabilitační ošetrovatelství, včetně prevence poruch mobility;
- provádět nácvik sebeobsluhy s cílem zvyšování soběstačnosti pacienta;
- podílet se v rozsahu své odborné způsobilosti na přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků a prádla, na jejich dezinfekci a sterilizaci a zajištění jejich dostatečné zásoby;
- poskytovat zdravotní péči v souladu s platnými právními předpisy a standardy v rámci zdravotnického týmu, dbát na ochranu osobních údajů;
- pracovat v rozsahu své odborné způsobilosti se zdravotnickou dokumentací a informačním systémem zdravotnického zařízení;
- při komunikaci s pacienty jednat v souladu s profesní etikou a společenskými pravidly, zohledňovat osobnostní, sociální a kulturní specifika pacientů.

Asistovat pod přímým vedením všeobecné sestry, porodní asistentky, dětské sestry, praktické sestry nebo radiologického asistenta při určených ošetrovatelských, diagnostických nebo léčebných výkonech tzn., aby absolventi byli schopni:

- asistovat zejména při převazech, podávání léčebných přípravků včetně aplikací injekcí a infúzí, odběru biologického materiálu, zavádění močového katétru a výplachu močového měchýře nebo sondování a péče o katetry.

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn. že absolventi byli schopni:

- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. pacientů, klientů, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem;
- znát a dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojit si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a být schopni zajistit odstranění závad a možných rizik;
- znát systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, umět uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);
- být vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázat první pomoc poskytnout.

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce a zdravotních služeb, tzn. aby absolventi byli schopni:

- chápat kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména organizace, tj. zdravotnického nebo sociálního zařízení;
- dodržovat stanovené normy (standarty) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- dbát na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů nebo služeb, zohledňovat požadavky pacientů a jiných klientů.

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn. aby absolventi byli schopni:

- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažovat při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařit s finančními prostředky;
- nakládat se zdravotnickými prostředky, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

3.2 Uplatnění absolventa

Po ukončení studia a úspěšném vykonání závěrečné zkoušky je absolvent připraven k výkonu práce zdravotnického pracovníka, který se v rozsahu své odborné způsobilosti stanovené zákonem č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních) a vyhláškou MZ ČR č. 55/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků ve zdravotnictví, se podílí pod odborným dohledem nebo přímým vedením zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu povolání bez odborného dohledu v oboru ošetrovatelství na poskytování základní nebo specializované či vysoce specializované ošetrovatelské péče v rámci ošetrovatelského procesu. Absolvent byl vzděláván tak, aby získal nejen potřebné odborné vědomosti, dovednosti a návyky, ale také širší všeobecné vzdělání a dovednosti důležité pro další vzdělávání a uplatnění se na trhu práce. Absolvent se uplatní ve zdravotnických zařízeních a v zařízeních sociálních služeb, zejména v nemocnicích nebo ošetrovatelských centrech, v léčebnách dlouhodobě nemocných, v zařízeních geriatrické péče a v zařízeních hospicové a respitní péče.

Je připraven tak, aby se v rámci svých kompetencí stal platným členem ošetrovatelského týmu.

4 Charakteristika vzdělávacího programu

4.1 Identifikační údaje oboru

název oboru	Ošetrovatel
kód	53-41-H/01
stupeň vzdělání	Střední vzdělání s výučním listem
délka studia	3
forma studia	Denní forma vzdělávání
platnost	1. 9. 2024

4.2 Pojetí a cíle vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program Ošetrovatel si klade za cíl připravit žáky na úspěšné pracovní uplatnění ve zdravotnických zařízeních a zařízeních sociálních služeb, zejména v nemocnicích nebo ošetrovatelských centrech, v léčebnách dlouhodobě nemocných, v zařízeních geriatrické péče a v zařízeních hospicové a respritní péče. Absolventi budou způsobilí pod odborným dohledem nebo přímým vedením zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu povolání bez odborného dohledu v ošetrovatelství poskytovat základní nebo specializovanou či vysoce specializovanou ošetrovatelskou péči v rozsahu své odborné způsobilosti stanovené zákonem č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních) a vyhláškou MZČR č. 55/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků ve zdravotnictví.

Vzdělávání se proto zaměřuje na zvládnutí ošetrovatelských postupů a dovedností, profesních postojů a návyků. Výuka je koncipována tak, že ve všech předmětech je kladen velký důraz na formování osobnosti žáka, jeho pozitivní hodnotovou orientaci, mravní a charakterové vlastnosti a péči o vlastní zdraví. Nedílnou součástí přípravy žáků do pracovního procesu je také schopnost empatie, pochopení komplexního stavu pacienta a následné uspokojování potřeb.

Formování postojů a morálky žáků, jejich vedení ke zdravé asertivitě, kreativitě, flexibilitě, odpovědnosti a spolehlivosti a odpovědnosti za své zdraví je samozřejmou součástí přístupu všech vyučujících, ale i dalších zaměstnanců školy.

Školní vzdělávací program naší školy profiluje žáky prostřednictvím odborných předmětů, např. Ošetrovatelská péče, Somatologie, Kliniká propedeutika, Psychologie a komunikace, Odborný výcvik, Sociální aktivizace klientů. Nedílnou součástí formativní části vzdělávání je také vzdělávání jazykové, společenskovední, přírodovedné a matematické.

Cílem studia je vybavit žáky kompetencemi nezbytnými pro jejich práci. Při výuce se uplatňují mezipředmětové vztahy, jednotlivé předměty spolu navzájem souvisí a vyučující jejich souvislosti respektují. Do učiva zasahují průřezová témata, která se ve výuce uplatňují.

4.2.1 Charakteristika obsahových složek

Školní vzdělávací program je rozpracován do jednotlivých předmětů vymezených učebním plánem a učebními osnovami. Předměty jsou stanovené jako povinné. Specifickou funkci mají předměty tvořící základ potřebný pro poskytování ošetrovatelské péče včetně sociálních a dalších souvisejících oborů. Tyto předměty rozvíjí komunikativní dovednosti, morální a volní vlastnosti, dovednost kultivovaného chování a vytvářejí dovednosti, na které se navazuje v odborných předmětech. Plní především funkci propedeutickou ve vztahu k odborným předmětům a k profilu absolventa.

4.3 Organizace vzdělávání

Vzdělávání je organizováno jako denní tříleté studium. Vzdělávání obsahuje teoretické a praktické vyučování formou cvičení v odborných učebnách a laboratořích školy, Odborný výcvik a souvislý čtyřtýdenní blok odborného výcviku v reálném pracovním prostředí.

Dosažený stupeň vzdělání

- střední vzdělání s výučním listem;
- kvalifikační stupeň EQF 3.

4.3.1 Podmínky vzdělávání

Podmínky pro přijetí ke vzdělávání

- přijímání ke vzdělávání se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů;
- podmínky vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných jsou dále upraveny vyhláškou MŠMT č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů;
- podmínky zdravotní způsobilosti jsou stanoveny v nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Podmínky hodnocení

Hodnocení žáků probíhá v souladu s aktuálně platným školním řádem SZŠ Ostrava.

Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání a kvalifikace

- vzdělávání je ukončeno závěrečnou zkouškou, která je organizována dle celostátního jednotného zadání;
- stupeň vzdělání „střední vzdělání s výučním listem“ získá žák tehdy, jestliže úspěšně vykoná všechny tři části závěrečné zkoušky – písemnou zkoušku, praktickou zkoušku z Odborného výcviku a ústní zkoušku;
- dokladem o dosažení stupně vzdělání je vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list;
- konání závěrečné zkoušky proběhne v souladu s platnou legislativou.

Závěrečná zkouška

- Písemná zkouška;
- Praktická zkouška z Odborného výcviku;
- Ústní zkouška.

Obsah a organizace závěrečné zkoušky se řídí školským zákonem ve znění pozdějších předpisů a příslušnými prováděcími předpisy.

Naše škola se přihlásila k jednotné celostátní závěrečné zkoušce, kde jsou stanovená jednotná zadání. Po úspěšném vykonání závěrečné zkoušky může absolvent pokračovat ve studiu na středních odborných školách ve studijních oborech ukončených maturitní zkouškou, zejména v ošetrovatelských oborech.

4.3.2 Požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci a požární prevence

Bezpečnost práce, ochrana zdraví a požární ochrana jsou ve všech činnostech vzdělávání a výchovy realizovány tak, aby působily především preventivně s důrazem na předcházení rizikům. Ve výuce je zařazen také celek "Ochrana občanů při mimořádných událostech".

Škola vytváří a dodržuje takové studijní a pracovní podmínky, které stanovují právní předpisy ke zvýšení ochrany zdraví žáků, zlepšuje pracovní prostředí podle požadavků hygienických předpisů. Pravidelné technické kontroly a revize zabezpečují nezávadný stav objektů a technických zařízení.

Žáci jsou seznámeni s obsahem Školního řádu střední školy a dodržováním pravidel pobytu v prostorách školy. Tuto informaci stvrzují svým podpisem.

Při přecházení mezi budovami školy jsou žáci vedeni k důslednému dodržování silničního provozu. U nezletilých žáků požadujeme i vyjádření písemného souhlasu zákonnými zástupci.

Proškolení o dodržování BOZ žáci absolvují také v rámci výuky předmětu Ošetrovatelská péče, která probíhá v odborných učebnách školy. Toto proškolení opět stvrzují svým podpisem.

Zajištění bezpečnosti žáků při výuce předmětu Odborného výcviku a souvislého odborného výcviku probíhá formou proškolení BOZ přímo pracovníkem smluvního zdravotnického a sociálního zařízení nebo online školením, a to ve 2. ročníku. I toto školení žáci stvrzují svým podpisem.

Prokazatelné instruování žáků o zajištění bezpečnosti a možném ohrožení zdraví je provedeno také před činnostmi, které jsou spojené s pobytem na kurzech, výletech a exkurzích.

Velký důraz je kladen na bezpečnost žáků v rámci výuky tělesné výchovy. Žáci jsou seznámeni se zásadami pobytu v tělocvičně. Před každou tělovýchovnou činností je zdůrazněn bezpečnostní zřetel, prováděny kontroly cvičebního úboru a cvičebního náradí. V průběhu tělovýchovných činností jsou žáci informováni o zajištění vlastního zdraví, vykonávání dopomoci a záchrany při cvičení.

4.4 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona (dále ŠZ) Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně lze uplatnit i bez doporučení školského poradenského zařízení a nemají normovanou finanční náročnost. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně může škola nebo školské zařízení uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ) a s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. (dále jen vyhláška). Různé druhy nebo stupně podpůrných opatření lze kombinovat za podmínek daných ŠZ a vyhláškou.

Závazný rámec pro obsahové a organizační zajištění odborného vzdělání všech žáků tvoří RVP pro jednotlivé obory vzdělání, na jejichž základě školy zpracují svůj ŠVP. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování Plánu 1. stupně podpůrných opatření a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je podkladem pro vymezení podpůrných opatření případně pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

Při poskytování podpůrných opatření je možné zohlednit také § 67 odst. 2 ŠZ, který uvádí, že ředitel školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnit žáka na žádost zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu. Žák uvedený v § 16 odst. 9 ŠZ může být uvolněn (nebo nemusí být hodnocen) také z provádění některých činností, ovšem nemůže být uvolněn z předmětu rozhodujícího pro odborné zaměření absolventa. To znamená, že žák nemůže být uvolněn z odborných teoretických i praktických předmětů (tj. příslušných cvičení, učební praxe) nezbytných pro dosažení odborných kompetencí a výsledků vzdělávání vymezených příslušným RVP a ŠVP, z předmětů nebo obsahových částí propedeutických nezbytných pro odborné vzdělávání. V případě potřeby škola nabídne žákovi taková podpůrná opatření, která mu umožní zvládnout odborné vzdělávání v celém rozsahu. Žákovi, který nemůže zvládnout vzdělávání v daném oboru vzdělání z vážných zdravotních nebo jiných důvodů, škola nabídne po poradě se ŠPZ a zástupci nezletilého žáka, popř. s jinými institucemi, jiný, pro něj vhodnější obor vzdělání (tato nabídka je učiněna žákovi včas, jakmile škola zjistí závažné překážky ke vzdělávání žáka v daném oboru vzdělání).

Nezbytným předpokladem pro přijetí ke vzdělávání a zvládnutí požadavků na odborné vzdělání v jednotlivých oborech je splnění podmínek zdravotní způsobilosti uchazečů o vzdělávání na střední zdravotnické škole. Požadavky na zdravotní způsobilost uchazečů o vzdělávání na střední škole jsou stanoveny v příloze k Nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Žákům mohou být poskytnuty podle jejich potřeb a na doporučení ŠPZ i další druhy podpůrných opatření, např. využití asistenta pedagoga, speciálního pedagoga a dalších odborníků (tlumočníka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící aj.), poskytnutí kompenzačních pomůcek a speciálních didaktických prostředků, úprava materiálních a organizačních podmínek výuky nebo úprava podmínek přijímání a ukončování vzdělávání. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická intervence nebo pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v příloze č. 1 k vyhlášce. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována nad rámec časové dotace stanovené RVP. Podle potřeb žáků lze zvolit odlišnou délku vyučovací hodiny, pokud to umožňuje RVP (§ 26 odst. 1b) ŠZ). Ve výjimečných případech může ředitel školy vzdělávání prodloužit, nejvýše však o 2 školní roky (§ 16 odst. 2b) ŠZ).

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Za nadaného žáka se podle § 27 odst. 1 vyhlášky považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za žáka mimořádně nadaného se pak považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech (§ 27 odst. 2 vyhlášky). Zjišťování mimořádného nadání a vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka provádí ŠPZ ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává. Výuka by měla podněcovat rozvoj potenciálu žáka včetně různých druhů nadání. Nadání, případně mimořádné nadání žáka se může projevit i v jiných než uměleckých oborech vzdělání. Může se jednat například o nadání vztahující se k výkonům speciálních manuálních nebo kognitivních činností, které žák v základním vzdělávání nevykonával, protože zde nebyly předmětem, resp. obsahem vzdělávání, a tento typ nadání tudíž nemohl být u žáka identifikován. Mohou to být i žáci vysoce motivovaní ke studiu daného oboru a povolání nebo příslušné technické aj. oblasti vědy a techniky. Je žádoucí věnovat těmto žákům zvýšenou pozornost a využívat pro rozvoj jejich nadání také podpůrná opatření vymezená pro vzdělávání těchto žáků ŠPZ a vyhláškou. Pro pozitivně motivované žáky se pořádají soutěže v ošetrovatelských dovednostech. Existuje i možnost, že žáci s mimořádně dobrými výsledky mohou přestoupit po ukončení studia, na základě podmínek stanovených ředitelkou školy, do druhého ročníku oboru „Praktická sestra“.

Systém péče o žáky se SVP a žáky nadané ve škole

1. Pravidla, postup tvorby, realizace a vyhodnocování Plánů 1. stupně podpůrných opatření - plán vypracovává výchovná poradkyně v úzké spolupráci s třídním učitelem, s vyučujícími dotčených předmětů, se zákonnými zástupci nezletilého žáka, případně s žákem zletilým. Výchovná poradkyně ve spolupráci s třídním učitelem stanoví podpůrná opatření 1. stupně, která podpoří žáka v oblastech, kde je to potřeba. Po zpracování je plán předložen zákonným zástupcům nezletilého žáka, případně žákovi zletilému k podpisu. Pokud se jeví uplatňovaná podpůrná opatření 1. stupně jako nedostatečná, konzultuje tuto skutečnost výchovná poradkyně se zákonnými zástupci nezletilého žáka, případně s žákem zletilým. Žák je indikován k péči ŠPZ dle individuálních potřeb. Výchovná poradkyně ve spolupráci s třídním učitelem zpracuje „Zprávu střední školy“ pro ŠPZ. Tuto zprávu zpracuje na základě písemného souhlasu zákonného zástupce nezletilého žáka, případně souhlasu žáka zletilého. ŠPZ vypracuje doporučení pro práci s žákem se SVP. Stanoví podpůrná opatření 2. – 5. stupně. Doporučení je poskytnuto škole, která následně realizuje podpůrná opatření dle specifikace ŠPZ na základě písemného souhlasu zákonných zástupců nezletilého žáka, případně písemného souhlasu žáka zletilého. Pravidla, postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP pro žáky se SVP – IVP se vypracovává na základě doporučení ŠPZ. Ředitelka školy může IVP povolit i žákům v mimořádné situaci (těhotenství, rodičovství, zdravotní potíže). Zákonní zástupci nezletilého žáka, žák zletilý zažádá o vypracování IVP ředitelku školy. Pokud ředitelka školy žádost schválí, vypracuje IVP výchovná poradkyně v úzké spolupráci s třídním učitelem, s vyučujícími dotčených předmětů, se zákonnými zástupci nezletilého žáka, případně s žákem zletilým. Výchovná poradkyně ve spolupráci s třídním učitelem zpracuje obecnou část IVP, zapracuje podpůrná opatření 2. – 5. stupně, která podpoří žáka v oblastech, kde je to potřeba. Vyučující dotčených předmětů zapracují podpůrná opatření 2. – 5. stupně stanovená v IVP do svých předmětů, upřesní jak efektivně realizovat IVP. Po zpracování je IVP předložen zákonným zástupcům nezletilého žáka, případně žákovi zletilému k podpisu.
2. Žák je seznámen s IVP, jeho realizací i dobou uplatňování. IVP se vypracovává na každý školní rok, případně na každé pololetí znovu. Doba uplatňování IVP je stanovena ŠPZ. Během uplatňování IVP výchovná poradkyně hodnotí fungování podpůrných opatření stanovených v IVP, konzultuje fungování IVP se ŠPZ, vyučujícími se zákonnými zástupci nezletilého žáka, se žákem.

Systém práce s žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí nebo z odlišného sociálně - kulturního prostředí

Škola realizuje podpůrná opatření ve spolupráci s ŠPZ. V rámci podpůrných opatření je možné zapůjčení učebnic pro příslušný ročník, umožnit zdarma kopírovat materiály pro výuku, zapůjčení ochranných pomůcek zdarma. Vyučující respektují sociálně – kulturní odlišnosti, pokud nejsou v rozporu se školním řádem, s pravidly BOZP. Žáci používají ochranné pomůcky souladu s laboratorním řádem dané laboratoře či odborné učebny, a v souladu s pravidly BOZP stanovených na pracovištích, kde žáci vykonávají odborný výcvik.

Vzdělávání žáků se SVP koordinuje výchovná poradkyně. Sleduje využívání a vyhodnocování poskytovaných podpůrných opatření, komunikuje se ŠPZ, s žáky a rodiči nezletilých žáků. Spolupracuje s dalšími pracovníky školy (např. s třídními učiteli, učiteli příslušných vyučovacích předmětů, s vyučujícími praktického vyučování u zaměstnavatelů, s asistenty pedagoga).

Za spolupráci se ŠPZ v případě poskytování podpůrných opatření druhého a vyšších stupňů odpovídá výchovná poradkyně. Za péči o nadané a mimořádně nadané žáky odpovídá výchovná poradkyně.

Pro dosažení úspěšnosti při vzdělávání žáků se SVP:

- povzbuzovat žáky při případných neúspěších a posilovat jejich motivaci k učení;
- uplatňovat formativní hodnocení žáků;
- poskytovat pomoc při osvojování si vhodných učebních způsobů a postupů se zřetelem k individuálním obtížím jednotlivců;
- věnovat pozornost začleňování těchto žáků do běžného kolektivu a vytváření pozitivního klimatu ve třídě a ve škole;
- spolupracovat s odbornými institucemi, tj. se ŠPZ a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby také s odborníky mimo oblast školství (odbornými lékaři nebo pracovníky z oblasti sociálně právní ochrany žáka apod.);
- spolupracovat s dalšími sociálními partnery školy, zejména s rodiči žáků (jak žáků se SVP při řešení individuálních zdravotních či učebních obtíží žáků, tak s ostatními rodiči) a také se základními školami, ve kterých žáci plnili povinnou školní docházku (zjistit, jaká podpora byla žákovi poskytována na základní škole);
- spolupracovat se zaměstnavateli při zajišťování praktické části přípravy na povolání (odborného výcviku, učební a odborné praxe) nebo při hledání možností prvního pracovního uplatnění absolventů se zdravotním postižením; je vhodné seznámit zaměstnavatele, u něhož se bude realizovat praktická výuka žáků se SVP, a zejména vyučujícího dané skupiny se specifiky vzdělávání těchto žáků a přístupu k nim;
- realizovat další vzdělávání učitelů všech předmětů zaměřené na vzdělávání žáků se SVP (i žáků nadaných a mimořádně nadaných) a uplatňování adekvátních metod a forem výuky, hodnocení a komunikace s těmito žáky.

4.5 Podmínky realizace ŠVP

Materiální podmínky

Vybavení školy pomůckami a technikou pro výuku je velmi bohaté. Máme vybavení pro výuku všeobecných předmětů a teoretickou část předmětů odborných a vybavení pro specializovanou výuku odborných předmětů jednotlivých studijních oborů.

Naše škola disponuje posluchárnami, multimediálními učebnami pro teoretickou výuku, vybavenými většinou multimédií, tj. počítačem, dataprojektorem, reproduktory, odbornými učebnami pro výuku odborných předmětů, odbornými učebnami pro výuku psychologie a učebnou první pomoci, multimediálními učebnami pro výuku cizích jazyků, učebnami pro výuku IKT, multimediální učebnou pro výuku anatomie a fyziologie, multimediální učebnou pro výuku somatologie s interaktivní tabulí, laboratořemi pro výuku fyziky a chemie, tělocvičnou s kvalitní audiotechnikou, školní knihovnou, studovnou a jídelnou zajišťující stravování žáků, studentů i vyučujících. Z projektu TPA je nově vybudována učebny Collaborative learning space (CLS), které umožňují netradiční výukové prostředí, a školní firma Dentální hygieny.

Pro výuku všeobecně vzdělávacích a odborných předmětů je využívána nejmodernější technologie jako např. 3D brýle pro virtuální realitu, 3D tiskárny, tablety.

Škola má také server sloužící jako webserver a fileserv – každý žák i učitel mají k dispozici svůj vlastní účet. Připojení školy je v současné době zajištěno pomocí wifi synchronní garantovanou linkou s rychlostí 500 Mbit.

Materiální podmínky pro odborné vzdělávání v oboru Ošetřovatel

Odborné vzdělávání má teoreticko-praktický charakter a jeho výuka je realizována jednak v odborných laboratořích pro výuku ošetřovatelské péče ve škole a jednak formou praktického vyučování na smluvních pracovištích zdravotnických a sociálních zařízení.

Výuka teoreticko-praktických předmětů je ve škole realizována v odborných učebnách, které jsou vybaveny pomůckami pro nácvik konkrétních ošetřovatelských činností v modelových situacích vycházejících

z odborných kompetencí ošetřovatele. Všechny učebny jsou zařízeny tak, aby jejich vybavení připomínalo reálné prostředí lůžkového oddělení nemocnice. Učebny jsou vybaveny multimediální technikou, tj. počítačem, dataprojektorem, reproduktory a pomůckami v souladu s požadavky BOZ, které umožňují realizaci skupinové výuky i individuální práce žáků při nácviku ošetřovatelských činností. Učebny doplňují dva sklady učebních pomůcek.

Výuka praktického předmětu Odborný výcvik a souvislého odborného výcviku je realizovaná na smlouvou vymezených školních pracovištích nemocnic a sociálních zařízeních daného regionu.

Personální podmínky

Na oboru Ošetřovatel vyučují učitelé všeobecně-vzdělávacích předmětů, odborných předmětů a učitelé praktického vyučování. Základem kvalitní výuky je sebraný pedagogický sbor, který dokáže spolupracovat, předávat si poznatky a zkušenosti a který má nejen zájem o pedagogickou práci, ale hlavně dobrý vztah k žákům. Odbornou výuku zajišťují interní a externí vyučující, kteří splňují odborné i pedagogické kvalifikační předpoklady dané platnými právními předpisy. Realizují školní vzdělávací program v plném rozsahu. Vyučující splňují i další kvalifikační předpoklady nutné k výkonu náročných pedagogických činností. Všichni učitelé se průběžně vzdělávají a doplňují si kvalifikaci z aktuální nabídky vzdělávacích institucí. Získané vědomosti a praktické odborné i pedagogické zkušenosti si navzájem předávají v rámci jednání předmětových komisí nebo interním sdílením mezi pedagogy.

Organizační podmínky

Organizace vzdělávání je plně v souladu s požadavky školské legislativy na organizaci a průběh středního vzdělávání. Vzdělávání je organizováno jako denní tříleté studium, dokladem o dosažení stupně vzdělání je vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list. Vzdělávání obsahuje teoretické a praktické vyučování formou cvičení v odborných učebnách a laboratořích školy, Odborný výcvik a souvislý 4 – týdenní blok odborného výcviku probíhá v reálném pracovním prostředí.

Rozvoj kompetencí žáků je podpořen zabezpečením výuky Odborného výcviku na pracovištích odpovídajících danému oboru vzdělání, pořádáním soutěží, besed a exkurzí, které navazují na výuku. V teoretickém i praktickém vyučování se klade důraz na rozvoj osvěty, výchovy a vzdělávání v oblasti životního prostředí a výchovy ke zdraví. V průběhu vzdělávání dochází i ke zprostředkování nejdůležitějších znalostí a dovedností souvisejících s uplatněním žáků ve světě práce a vybavení žáků kompetencemi, které jim pomohou při rozhodování o jejich další profesní a vzdělávací orientaci. Ve vzdělávání se také klade důraz na rozvoj kompetencí žáků efektivně využívat informačních a komunikačních technologií v osobním i pracovním životě v souladu se státní informační politikou ve vzdělávání. Žáci mají možnost se zúčastnit i lyžařského a sportovně turistického kurzu, různých projektů a kulturních akcí, které u nich podporují další osobní a profesní rozvoj.

Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při vzdělávání

Vyučující jsou pravidelně proškolení v BOZ a PO v souladu s platnými právními předpisy. Školení zajišťuje odpovědný zaměstnanec školy.

Všichni pracovníci školy jsou vyškoleni v základech poskytování první pomoci.

Na začátku každého školního roku jsou žáci všech tříd seznámeni s platným školním řádem, zásadami bezpečného chování při vzdělávání a při činnostech přímo souvisejících se vzděláváním, laboratorními řády a povinnostmi dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany při práci v laboratořích.

Žáci 2. ročníku jsou před zahájením výuky Odborného výcviku ve zdravotnickém nebo sociálním zařízení proškoleni v BOZ a PO bezpečnostním technikem daného pracoviště nebo proškolení probíhá formou online, kdy si žáci po absolvování všech potřebných školení vygenerují certifikát o jeho splnění, kterým se prokazují na daném pracovišti zdravotnického nebo sociálního zařízení.

4.6 Spolupráce se sociálními partnery

V současné době Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Ostrava, příspěvková organizace úspěšně spolupracuje na realizaci Odborného výcviku a souvislého odborného výcviku žáků se zdravotnickými pracovišti a zařízeními sociální péče, nejen v rámci města Ostravy, ale také v rámci celého Moravskoslezského kraje.

Mezi nejvýznamnější sociální partnery vzdělávací instituce patří např. Domov Magnolie, Ostrava – Vítkovice, příspěvková organizace, Fakultní nemocnice Ostrava, Městská nemocnice Ostrava, příspěvková organizace a Nemocnice AGEL Ostrava-Vítkovice a. s., spolupracující na vzdělávání se školou již více než 75 let.

Velkou výhodou pro absolventy našich studijních oborů je vysoká poptávka zaměstnavatelů po jejich odbornosti. Dá se tedy říct, že pokud náš absolvent stojí o práci ve svém oboru, určitě ji získá, protože poptávka po této profesi stále stoupá.

Absolvent oboru Ošetrovatel má své opodstatněné místo ve zdravotně – sociálních službách a svou práci vykonává po boku zdravotnických pracovníků nelékařských profesí.

Poskytuje základní ošetrovatelskou péči pod dohledem nebo přímým vedením zdravotnických pracovníků způsobilých k výkonu povolání bez odborného dohledu v oboru ošetrovatelství nebo specializovanou či vysoce specializovanou ošetrovatelskou péči o pacienta v rámci ošetrovatelského procesu. Díky své kvalifikaci může absolvent zmiňovaného oboru získat uplatnění nejen ve zdravotnických zařízeních nemocnic, léčeben dlouhodobě nemocných, sanatorií, ale také v zařízeních sociálních služeb jako jsou např. zařízení geriatrické péče, zařízení hospicové a respitní péče. Jedná se o zařízení, ve kterých se realizuje výuka předmětu Odborný výcvik, jehož součástí je i souvislý odborný výcvik. Náplní výuky těchto předmětů je především nácvik odborných dovedností v reálných podmínkách pracovišť zdravotnických nebo sociálních zařízení. V předmětu Odborný výcvik je hlavním odpovědným člověkem odborná učitelka nebo vyučující praktického vyučování, které aktivně spolupracují se členy zdravotnického týmu daného pracoviště. Zná jeho specifika a standardy ošetrovatelské péče a musí dokázat skloubit teoretické znalosti našich žáků s požadavky praxe. Nikdy nezapomínáme na to, že tento předmět je pro naše žáky především výuka. Naši sociální partneři k tomu také tak přistupují, a proto se můžeme spolehnout na jejich pochopení i pomoc při této náročné činnosti.

Odborný výcvik je výukou nesmírně důležitou a bez jeho absolvování a kvalitního vedení, bychom nebyli schopni garantovat kvalitu našich absolventů. Za to patří všem našim sociálním partnerům velký dík.

V předmětu Odborný výcvik, kde je do výuky druhého ročníku zařazen souvislý čtyřtýdenní blok odborného výcviku, bychom se bez dokonalé spolupráce s jednotlivými pracovišti neobešli vůbec. Zde leží břemeno odpovědnosti za naše žáky, kteří jsou umístěni na jednotlivá pracoviště po celou dobu praxe, především na staniční či jiné pověřené sestře (školitelce).

Sociální partneři oboru Ošetrovatel

- Fakultní nemocnice Ostrava, 17. listopadu 1790/5, 708 52 Ostrava;
- Městská nemocnice Ostrava, příspěvková organizace, Nemocniční 20, 728 80 Ostrava;
- Nemocnice AGEL Ostrava-Vítkovice a. s., Zalužanského 1192/15, 703 84 Ostrava;
- Sanatorium JIH, Pavlovova 2626/33, 700 30 Ostrava-Zábřeh;
- Domovy pro seniory.

4.7 Začlenění průřezových témat do vzdělávání

4.7.1 Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Průřezové téma Občan v demokratické společnosti je zařazeno do tematických celků většiny vyučovacích předmětů. Nosnými předměty jsou Občanská nauka a Dějepis.

Je začleněno také do projektů školy, například „Setkávání se seniory“, „Den zdraví“, „První pomoc“, „Zdraví do školek a škol“. Prvky tohoto průřezového tématu cíleně uplatňují třídní učitelé, výchovná poradkyně a metodik prevence sociálně patologických jevů v každodenním působení na žáky, a také prostřednictvím aktivit pořádaných ve spolupráci s žáky, veřejností a sociálními partnery. Žáci jsou zapojeni do charitativních akcí na podporu slabozrakých a sluchově postižených dětí, handicapovaných osob, na podporu výzkumu a léčby rakoviny, a účastníme se rovněž sbírky pro děti bez domova.

Důležitou součástí výchovy k demokratickému smýšlení je i vyžadování a cílené upevňování slušného chování žáků k sobě navzájem, k pedagogům, jakož i pedagogů k žákům. Žáky vedeme ke zdravému sebevědomí a schopnosti vyjádřit vlastní názor na dění kolem sebe, sdělit kritiku, schopnosti jednat s lidmi a hledat kompromisní řešení.

Pokrytí předměty:

Předmět	Ročník
Český jazyk a literatura	1.,2.,3.
Cizí jazyk	1.,2.,3.
Občanská nauka	2., 3.
Dějepis	1.
Fyzika	1.
Matematika	1.,2.,3.
První pomoc	2.
Výchova ke zdraví	1.
Tělesná výchova	1.,2.,3.
Informační a komunikační technologie	1.
Ekonomika	3.
Klinická propedeutika	2.,3.
Zdravotní a sociální služby	3.
Ošetrovatelská péče	1.,2.,3.
Odborný výcvik	2.,3.
Psychologie a komunikace	2.,3.
Sociální aktivizace klientů	1.,2.

4.7.2 Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto průřezovým tématem je vybavit žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a měnící se požadavky na pracovníky. Prostřednictvím kariérového vzdělávání si žák osvojí znalosti a především dovednosti pro řízení své kariéry a života, které využije pro cílené plánování a odpovědné rozhodování o svém osobním rozvoji, dalším vzdělávání a seberealizaci v profesních záměrech. Zároveň se naučí přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života.

Obsah kariérového vzdělávání je možné rozdělit do několika okruhů:

- Individuální příprava na pracovní trh – sebereflexe ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce, vyhledávání zaměstnání, aktivní plánování a projektování profesní kariéry aj.;
- Svět vzdělávání – význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart, formální a neformální vzdělávací příležitosti, ověřené kariérové informace jako podmínka při rozhodování o profesních a vzdělávacích záměrech aj.;
- Svět práce – trh práce z hlediska globalizace i regionální ekonomiky, nové formy a podmínky práce, pracovní mobilita, technologický rozvoj v činnostech lidské práce, pracovní uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání včetně alternativních možností, zákoník práce aj.;
- Podpora státu ve sféře zaměstnanosti – služby kariérového poradenství, služby úřadu práce aj.

Výuka tematických okruhů musí být koncipována tak, aby měl žák praktické příležitosti k sebereflexi a objevování vlastního potenciálu, učil se řešit konkrétní situace, se kterými se může potkat na pracovním trhu, a pracoval s konkrétními kariérovými informacemi.

Jednotlivé tematické okruhy průřezového tématu Člověk a svět práce jsou rozvíjeny a uplatňovány nejen ve všeobecně vzdělávacích předmětech (např. Občanská nauka, Biologie a ekologie, Ekonomika), ale i v odborných předmětech (např. Odborný výcvik, Ošetrovatelská péče).

Okruhy průřezového tématu jsou začleněny také do projektů, například „Den zdraví“ a „Zdraví do školek a škol“.

Pokrytí předměty:

Předmět	Ročník
Český jazyk a literatura	1.,2.,3.
Cizí jazyk	1.,2.,3.
Občanská nauka	2., 3.
Dějepis	1.
Biologie a ekologie	1.
Fyzika	1.
Chemie	1.
Matematika	1.,2.,3.
Informační a komunikační technologie	1.
Ekonomika	3.
Klinická propedeutika	2.,3.
Základy odborné latinské terminologie	1.
Zdravotní a sociální služby	3.
Ošetrovatelská péče	1.,2.,3.

Předmět	Ročník
Odborný výcvik	2.,3.
Psychologie a komunikace	2.,3.
Sociální aktivizace klientů	1.,2.

4.7.3 Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k účtům k životu ve všech jeho formách. Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů. Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. v souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje. Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby: – pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy – chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život – porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji – respektovali principy udržitelného rozvoje – získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje – samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů – pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů – osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání – dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí – osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví

Cílem realizace průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vychovat jedince, který je schopen svou činností přispívat ke zlepšení životního prostředí a jednat v zásadách udržitelného rozvoje. Ten patří mezi priority EU, včetně naší republiky.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu, aby pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy, chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život. Dále pak porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji, respektovali principy udržitelného rozvoje, získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje. Samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů, pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů. Osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání, dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí. Osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví. Vzali si za své hospodaření s energiemi, šetrné a ekonomické zpracovávání surovin, třídění odpadů.

V rámci odborného vzdělávání poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Téma je rovněž obsaženo náplní adaptačního a sportovně turistického kurzu. V rámci výuky přírodovědných předmětů žáci absolvují tematické exkurze se zaměřením na ochranu životního prostředí a využití energetických zdrojů.

Obsah průřezového tématu je začleněn také do projektů, například „Den zdraví“ a „Zdraví do škol a školek“.

Pokrytí předměty:

Předmět	Ročník
Cizí jazyk	1.,2.,3.

Předmět	Ročník
Občanská nauka	2., 3.
Dějepis	1.
Biologie a ekologie	1.
Fyzika	1.
Chemie	1.
Matematika	1.,2.,3.
První pomoc	2.
Výchova ke zdraví	1.
Tělesná výchova	1.,2.,3.
Informační a komunikační technologie	1.
Ekonomika	3.
Somatologie	1.
Klinická propedeutika	2.,3.
Ošetrovatelská péče	1.,2.,3.
Odborný výcvik	2.,3.
Psychologie a komunikace	2.,3.
Sociální aktivizace klientů	1.,2.

4.7.4 Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Ta je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracovávání, přenosu a uchovávání informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií. V dnešní době je nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně. Vyhledávání, zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních. Informační a komunikační technologie pronikají do všech oborů, do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány. Je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání. Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale patří i ke všeobecnému vzdělání moderního člověka.

Žáci jsou připravováni tak, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali, jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání, stejně jako v činnostech, které jsou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Naši žáci mají ve škole příznivé podmínky pro rozvoj a zdokonalování v této oblasti, především velmi dobře vybavené učebny informační a komunikační technologie, aprobované vyučující a samozřejmě volný přístup k internetu.

Průřezové téma Informační a komunikační technologie je realizováno především přímo v předmětu Informační a komunikační technologie. Prostupuje však většinou vzdělávacích předmětů. Je součástí samostatných prací

žáků, kteří při vypracovávání seminárních prací a interaktivních prezentací, prokazují znalosti textového a tabulkového editoru, práce s grafy, obrázky a fotografiemi. Samozřejmostí je schopnost žáků zvládnout komunikační programy a emailovou poštu.

Pokrytí předměty:

Předmět	Ročník
Český jazyk a literatura	1.,2.,3.
Cizí jazyk	1.,2.,3.
Občanská nauka	2., 3.
Dějepis	1.
Biologie a ekologie	1.
Fyzika	1.
Chemie	1
První pomoc	2.
Výchova ke zdraví	1.
Tělesná výchova	1.,2.,3.
Ekonomika	3.
Somatologie	1.
Klinická propedeutika	2.,3.
Základy odborné latinské terminologie	1.
Zdravotní a sociální služby	3.
Ošetrovatelská péče	1.,2.,3.
Odborný výcvik	2.,3.
Psychologie a komunikace	2.,3.
Sociální aktivizace klientů	1.,2.

5 Učební plán

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace

ŠVP: Ošetrovatel

RVP: 53-41-H/01 Ošetrovatel

Forma vzdělávání: denní

Platnost ŠVP od 1. 9. 2024

5.1 Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

Vzdělávací oblast	RVP		Vzdělávací obor	ŠVP	
	minimální počet vyučovacích hodin za studium			počet vyučovacích hodin za studium	
	týdně	celkem		týdně	celkem
Jazykové vzdělávání			Český jazyk a literatura	5+1 ^d	194
- český jazyk	3	96	Cizí jazyk ¹		
- cizí jazyk	6	192		6	194
Společenskovědní vzdělávání	3	96	Občanská nauka	2	63
			Dějepis	1+1 ^d	68
Přírodovědné vzdělávání	3	96	Biologie a ekologie	1+1 ^d	68
			Fyzika	1+1 ^d	68
			Chemie	1+1 ^d	68
Matematické vzdělávání	4	128	Matematika	4	131
Estetické vzdělávání ²	2	64			
Vzdělávání pro zdraví	3	96	První pomoc	0+1 ^d	30
			Výchova ke zdraví	0+1 ^d	34
			Tělesná výchova	3+3 ^d	194
Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích	3	96	Informační a komunikační technologie	3	102
Ekonomické vzdělávání	2	64	Ekonomika	2	66
Odborné vzdělávání					
Obory základu poskytování ošetrovatelské péče	10	320	Somatologie	4	136
			Klinická propedeutika	4	126
			Základy odborné latinské terminologie	1	34
			Zdravotní a sociální služby	1	33
Ošetrovatelská péče a klinické obory	40	1280	Ošetrovatelská péče	16+1 ^d	549
			Odborný výcvik ³	24	756
			Souvislý odborný výcvik ⁴		120
Sociální vztahy a komunikativní dovednosti	4	128	Psychologie a komunikace	3+1 ^d	126
			Sociální aktivizace klientů	1+1 ^d	64
Disponibilní dotace	13	416			
Celkem	96	3072		96	3104

Poznámky:

¹ Anglický jazyk

² Estetické vzdělávání – hodinová dotace převedena do vzdělávací oblasti Jazykové vzdělávání, předmětu Český jazyk a literatura

³ Odborný výcvik – vyučovací hodina trvá 60 minut

⁴ Souvislý odborný výcvik – hodiny nejsou započítány do celkového počtu

^d disponibilní dotace

5.2 Ročníkový

Vzdělávací oblasti, obsahové okruhy a názvy vyučovacích předmětů	Počet týdenních vyučovacích hodin v ročníku			
	1.	2.	3.	celkem
Povinné předměty				
Jazykové vzdělávání				
Estetické vzdělávání				
<i>Český jazyk a literatura</i>	2	2	2	6
<i>Cizí jazyk</i>	2	2	2	6
Společenskovední vzdělávání				
<i>Občanská nauka</i>		1	1	2
<i>Dějepis</i>	2			2
Přírodovědné vzdělávání				
<i>Biologie a ekologie</i>	2			2
<i>Fyzika</i>	2			2
<i>Chemie</i>	2			2
Matematické vzdělávání				
<i>Matematika</i>	2	1	1	4
Vzdělávání pro zdraví				
<i>První pomoc</i>		1		1
<i>Výchova ke zdraví</i>	1			1
<i>Tělesná výchova</i>	2	2	2	6
Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích				
<i>Informační a komunikační technologie</i>	3			3
Ekonomické vzdělávání				
<i>Ekonomika</i>			2	2
Obory základu poskytování ošetrovatelské péče				
<i>Somatologie</i>	4			4
<i>Klinická propedeutika</i>		2	2	4
<i>Základy odborné latinské terminologie</i>	1			1
<i>Zdravotní a sociální služby</i>			1	1
Ošetrovatelská péče a klinické obory				
<i>Ošetrovatelská péče</i>	6	6	5	17
<i>Odborný výcvik</i>		12	12	24
Sociální vztahy a komunikativní dovednosti				
<i>Psychologie a komunikace</i>		2	2	4
<i>Sociální aktivizace klientů</i>	1	1		2
Počet hodin týdně celkem	32	32	32	96

Přehled využití týdnů

Činnost	I	II	III
Výuka dle rozpisu učiva	34	30	33
Sportovně turistický kurz	0	1	0
Souvislý odborný výcvik	0	4	0
Časová rezerva	2	1	1
Celkem týdnů	36	36	34

Poznámky:

- 40 týdnů = školní rok
- 4 týdny = prázdniny; státní svátky

1. ročník - adaptační pobyt, lyžařský kurz, školní výlet (z časové rezervy)
2. ročník - sportovně turistický kurz, souvislý odborný výcvik
3. ročník - školní výlet (z časové rezervy), výuka trvá 34 týdnů z důvodu závěrečných zkoušek

Lyžařský kurz

Lyžařský výchovně výcvikový zájezd (dále LVVZ) je zařazen v souladu s rámcovým vzdělávacím programem pro žáky prvních ročníků v rozsahu 35 hodin. Náplň a výsledky vzdělávání LVVZ jsou zařazeny v učebních osnovách předmětu Tělesná výchova v 1. ročníku. Uskuteční LVVZ bude závislé na počtu přihlášených žáků a v případě konání bude realizován v rámci týdenní časové rezervy.

Sportovně turistický kurz

Sportovně turistický kurz (dále STK) je uskutečněn v souladu s rámcovým vzdělávacím programem pro žáky druhých ročníků v rozsahu 30 hodin. Náplň kurzu je přizpůsobena charakteru prostředí, ve kterém je kurz uskutečněn. Obsahem kurzu je pobyt a pohyb v přírodě, orientace v terénu, ochrana přírody při sportovních akcích, sportovní a netradiční hry, plavání v přírodním prostředí a vodní lyžování. Kurz tak přispívá ke zvýšení tělesné zdatnosti, všeobecné pohybové výkonnosti, vychovává ke kolektivnosti a houževnatosti, vzájemné pomoci, napomáhá odstraňování pocitu strachu, méněcennosti a nabízí možnosti využití volného času.

Žáci si vyberou jednu z nabízených variant realizace sportovně turistického kurzu.

Souvislý odborný výcvik

Souvislý odborný výcvik se uskutečňuje na smluvním základě mezi školou a zdravotnickým nebo sociálním zařízením. Jeho základním cílem je naučit žáky aplikovat získané odborné znalosti, praktické dovednosti a návyky v reálných podmínkách zdravotnického pracoviště nebo sociálního zařízení. V jeho průběhu se žáci učí postupně pracovat jako člen ošetrovatelského týmu a získávají pracovní návyky spojené s každodenní pracovní činností delšího časového úseku. Souvislý odborný výcvik přispívá i k prohlubování základních dovedností organizace ošetrovatelských činností v rozsahu kompetencí stanovených vyhláškou MZ ČR a k rozšiřování komunikativních dovedností ve vztahu ke klientům i ostatním členům ošetrovatelského týmu. Souvislý odborný výcvik je zařazen do výuky v souladu s učebními osnovami a je realizován jako souvislý 4- týdenní blok v závěru 2. ročníku. Vyučovací hodina souvislého odborného výcviku trvá 60 minut.

Školní výlet

Školní výlet je výchovně - vzdělávací akce třídy, má kolektivní charakter a probíhá mimo prostory a areál školy. Je určen pro žáky prvního a třetího ročníku. Stanovení délky školního výletu je v kompetenci ředitelky školy.

6 Učební osnovy

6.1 Jazykové vzdělávání, Estetické vzdělávání

VZDĚLÁVÁNÍ A KOMUNIKACE V ČESKÉM JAZYCE

Jazykové vzdělávání v českém jazyce vychovává žáky ke sdělnému, kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duševního života. Obecným cílem jazykového vzdělávání je rozvíjet komunikační kompetenci žáků a naučit je užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací na základě jazykových a slohových znalostí. Jazykové vzdělávání se rovněž podílí na rozvoji sociálních kompetencí žáků.

K dosažení tohoto cíle přispívá i estetické vzdělávání a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovat se srozumitelně a souvisle, formulovat a obhajovat své názory;
- chápat význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění.

ESTETICKÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Estetické vzdělávání významně přispívá ke kultivaci člověka, vychovává žáky ke kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duševního života. Má nad-předmětový charakter, prolíná velkým počtem vyučovacích předmětů.

Obecným cílem estetického vzdělávání je utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, snažit se přispívat k jejich tvorbě i ochraně. Vytvořený systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka a je obranou proti snadné manipulaci a intoleranci. Estetické vzdělávání se podílí rovněž na rozvoji sociálních kompetencí žáků.

Oblast estetického vzdělávání byla zařazena do výuky českého jazyka ve formě literární výchovy.

Literární výchova kromě výchovy ke čtenářství, rozboru a interpretace uměleckých děl vede i k přehledu o hlavních jevech a pilířích v české a světové literatuře. Poznání textu slouží rovněž k vytváření rozmanitých komunikačních situací, v nichž probíhá dialog žáků s texty a učitelem i mezi žáky navzájem. Žáci jsou vedeni i k esteticky tvořivým aktivitám.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- chápat umění jako specifickou výpověď o skutečnosti;
- chápat význam umění pro člověka;
- přistupovat s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah;
- získat přehled o kulturním dění.

VZDĚLÁVÁNÍ A KOMUNIKACE V CIZÍM JAZYCE

Vzdělávání v cizích jazycích navazuje na RVP základního vzdělání, podle něhož se žáci již mohou na druhém stupni vzdělávat ve dvou cizích jazycích, proto je nutno k této skutečnosti přihlídnout.

Vzdělávání v cizích jazycích se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť vede žáky k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života. Přípravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci, včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřuje jejich znalosti o světě. Současně přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů, rozvíjí jejich schopnost učit se po celý život.

Vzdělávání v cizím jazyce směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá:

- minimální úrovni A2+ podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky u prvního cizího jazyka;
- rozsah produktivní slovní zásoby činí přibližně 320 lexikálních jednotek za rok, z čehož obecně odborná a odborná terminologie tvoří nejméně 20% slovní zásoby za studium.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- komunikovat v cizím jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata; volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky;

- efektivně pracovat s cizojazyčným textem včetně odborného, umět jej zpracovat a využívat jako zdroj poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností;
- získávat informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívat ke komunikaci;
- pracovat s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce včetně internetu nebo CD-ROM, se slovníky, jazykovými a jinými cizojazyčnými příručkami, využívat tyto informační zdroje ke studiu jazyka i k prohlubování svých všeobecných vědomostí a dovedností;
- využívat vybrané metody a postupy efektivního studia cizího jazyka ke studiu dalších jazyků, příp. k dalšímu vzdělávání; využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka při studiu jazyků;
- chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevovat v souladu se zásadami demokracie.

Škola vytváří podmínky pro motivaci a vedení Evropského jazykového portfolia, a tím rovněž podporuje pozitivní přístup žáků k učení se cizím jazykům.

Učivo je vymezeno jednotně pro úroveň A2+ a z didaktického hlediska je rozděleno do čtyř kategorií. Jsou zohledněny všechny zmiňované kategorie učiva. Je samozřejmé, že v procesu výuky se všechny čtyři kategorie přirozeně a nenásilně propojují. Výsledky vzdělávání jsou diferencovány podle úrovně jazykových kompetencí lingvistických, sociolingvistických a pragmatických.

Výuka je doplněna tematickými exkurzemi nebo besedami.

Učivo oblasti jazykového vzdělávání je rozvrženo do předmětů:

- Český jazyk a literatura;
- Cizí jazyk: Anglický jazyk.

6.1.1 Český jazyk a literatura

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Ošetřovatel

Učební osnova předmětu: Český jazyk a literatura

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-H/01 Ošetřovatel

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 194 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2024, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura vychovává žáky ke sdělnému, kultivovanému jazykovému projevu a kultivaci osobnosti vůbec. Podílí se na rozvoji jejich duševního života.

Obecným cílem je rozvíjet komunikační kompetence žáků v mateřském jazyce: naučit je užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení; naučit je přijímat, sdělovat a vyměňovat informace na základě jazykových a slohových znalostí.

Estetické vzdělávání je nedílnou součástí výuky českého jazyka ve formě literární výchovy. Literární výchova kromě výchovy ke čtenářství, rozboru a interpretace uměleckých děl vede i k celkovému přehledu o hlavních jevech a pilířích v české a světové literatuře. Poznání textu slouží rovněž k vytváření rozmanitých komunikačních situací, v nichž probíhá dialog žáků s texty a učitelem i mezi žáky navzájem. Žáci jsou zároveň vedeni i k esteticky tvořivým aktivitám. Cílem literární složky je také utvářet v žácích kladný vztah k duchovním i materiálním kulturním hodnotám, vést je k jejich tvorbě a ochraně. Vytvořený systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka a je obranou proti snadné manipulaci a intoleranci. Obě složky předmětu jsou v plnění těchto cílů navzájem úzce provázány.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria;
- chápali umění jako specifickou výpověď o skutečnosti;
- chápali význam umění pro člověka;
- správně formulovali a vyjadřovali své názory;
- přistupovali s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí;
- získali přehled o kulturním dění, zvláště o kulturním dění našeho regionu;
- uvědomovali si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury.

Charakteristika učiva

Předmět Český jazyk a literatura patří ke všeobecně vzdělávacím předmětům, tvoří jej dvě vzájemně úzce provázané složky:

Jazyková složka

Jazykové učivo navazuje na mluvnické a slohové učivo základní školy, upevňuje, prohlubuje a rozšiřuje ho. Vyučování českému jazyku směřuje ke schopnosti mluvit a jednat s lidmi, kultivovaně a správně se ústně i písemně vyjadřovat, používat spisovného jazyka jako kodifikované společenské normy, aplikovat získané poznatky, pracovat s textem a informacemi.

Literární složka

Literární učivo představuje základní vědomosti z literární historie a literární teorie. Jejich osvojení umožňuje žákovi chápat umělecký text jako odraz reality pořízený specifickými – uměleckými jazykovými prostředky (styčná plocha s jazykovým vyučováním). Zároveň umožňuje žákovi chápat umělecký text v souvislosti s dobovými poměry i vývojovými tendencemi ve společnosti (styčná plocha se společenskovědními předměty). Literární vzdělávání je úzce spjato s jazykovým, neboť při analýze literárních textů lze prezentovat a procvičovat jazykové a stylistické poznatky a pěstovat komunikační dovednosti.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, formulovali a obhajovali své názory;
- chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění;

- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele;
- chápali jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa;
- chápali umění jako specifickou výpověď o skutečnosti;
- chápali význam umění pro rozvoj osobnosti;
- přistupovali s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí;
- podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah;
- uvědomovali si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury;
- uvědomovali si možnost zneužití jazyka k manipulaci s lidmi.

Strategie výuky

Výuka navazuje na vědomosti a dovednosti žáků ze základní školy a rozvíjí je vzhledem ke společenskému a profesnímu zaměření žáků. Cílem je tyto vědomosti prohloubit, rozšířit, posunout je na vyšší kvalitativní i kvantitativní úroveň a využívat je jako humanizující a socializující nástroj žákovy výchovy a sebevýchovy.

Metody výuky

- metody motivační (důležitost výstižného a správného ústního i písemného vyjadřování ve všech oblastech života; přínos umělecké literatury k všestrannému rozvoji osobnosti);
- metody expoziční (výklad, rozbor textu z různých hledisek; četba, analýza a interpretace uměleckého textu);
- metody fixační (procvičování; opakování, systemizace);
- metody diagnostické (ústní a písemné zkoušení, klasifikované testy);
- metody aplikační (klasifikované i neklasifikované ústní a písemné práce; samostatné práce a referáty).

Formy výuky

- frontální vyučování;
- skupinová práce;
- samostatná práce;
- exkurze.

Hodnocení výsledků žáků

Vychází z klasifikačního řádu. Hodnotíme:

- schopnost žáků porozumět sdělení obsaženému v textech různé povahy; v textech umělecké povahy nacházet estetické hodnoty;
- dovednost výstižně a mluvnicky správně formulovat myšlenky, argumentovat, diskutovat;
- schopnost porozumět historickému vývoji umění a vzájemným souvislostem a vazbám jak v rámci slovesného umění, tak mezi různými druhy umění navzájem;
- zájem žáků o umění (bohatost četby a sledování divadelního života);
- přihlížíme k aktivitě žáků při vyučování, ke kvalitě a soustavnosti domácí přípravy.

Výsledky vzdělávání jsou zjišťovány ústním zkoušením, písemnými pracemi a samostatnými pracemi.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.);
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;

- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle;
- dodržovat jazykové a stylistické normy;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

- prezentovat svou osobnost i výsledky své práce;
- schopnost přijímat radu a kritiku;
- uplatňovat své vědomosti, dovednosti a schopnosti ve výuce, např. při práci s knihou, textem;
- schopnost sebereflexe;
- aktivně navazovat a udržovat mezilidské vztahy, uvědomovat si jejich hodnotu i na základě analýz textů a odkazů k dílům světové i národní literatury.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Občan v demokratické společnosti

Při výuce společenskohistorického kontextu naší i světové literatury se klade důraz na výchovu k demokratickému občanství. Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Důraz je kladen i na rozvoj kritického myšlení při výuce mediální výchovy, na schopnosti odolávat myšlenkové manipulaci a orientovat se v mediálních obsazích, kriticky hodnotit a optimálně využívat masová média pro své potřeby.

Člověk a svět práce

Důraz je kladen na písemný i ústní projev při jednání s potenciálními zaměstnavateli (administrativní styl - 2. ročník, strukturovaný životopis, motivační dopis, psaní žádosti).

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií, např. při vytváření strukturovaného životopisu, žádosti, motivačního dopisu (2. ročník). Důraz je kladen na získávání informací z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet a na práci s informacemi nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních).

Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím.

1. ročník, 2 h týdně, povinný

Aktivity, pomůcky, soutěže

Návrh na exkurzi do Knihovny města Ostravy (aktivita)

Návrh na exkurzi do Památníku Jana Ámose Komenského ve Fulneku (aktivita).

Vzdělávání a komunikace v českém jazyce, 40 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci - používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - řídí se zásadami správné výslovnosti - orientuje se v soustavě jazyků - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně - ovládá komunikační strategii, kulturu osobního projevu a vystupování - rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar - vhodně se prezentuje a obhajuje svá stanoviska - má přehled o knihovnách a jejich službách - má přehled o denním tisku a tisku své zájmové oblasti, pořizuje z textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů - samostatně zpracovává informace	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - obecné výklady o jazyce - národní jazyk a jeho útvary, jazyková kultura, postavení češtiny mezi ostatními evropskými jazyky - zvuková stránka jazyka - zvukové prostředky a ortoepické normy jazyka - útvary národního jazyka - hlavní principy českého pravopisu - tvoření slov, stylové rozvrstvení a obohacování slovní zásoby - slovní zásoba vzhledem k příslušnému oboru vzdělávání, terminologie Komunikační a slohová výchova - komunikační situace, komunikační strategie, nonverbální prostředky komunikace, komunikace na dálku, oslovování mezi lidmi - kultura osobního projevu, principy a normy kulturního vyjadřování a vystupování - vyjadřování přímé i zprostředkované technickými prostředky, monologické i dialogické, neformální i formální, připravené i nepřipravené - slohotvorní činitele objektivní a subjektivní, slohové postupy - projevy prostě sdělovací (krátké informační útvary, osnova, oznámení, inzerát, zpráva, osobní dopis, e-mail) - vypravování - grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů Práce s textem a získávání informací - informatická výchova (knihovny a jejich služby, noviny, časopisy aj. periodika, internet) - získávání a zpracování informací z textu - zpětná reprodukce textu

Estetická výchova, 28 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- rozumí rozdíl mezi literárními druhy - charakterizuje základní znaky žánrů - zhodnotí význam jednotlivých období a uměleckých směrů, vysvětlí jejich znaky - prokáže antické motivy v pozdějších literaturách - interpretuje stěžejní díla dané doby - na příkladech objasní výsledky lidské činnosti z různých oblastí umění	Literární výchova - umění jako specifická výpověď o skutečnosti, - úvod do studia literatury - druhy umění, literární druhy a žánry ve vybraných dílech národní a světové literatury, - starověká literatura - středověká literatura, znaky renesance a humanismu, baroka a romantismu, představitelé v kontextu doby - lidské vztahy v literatuře - četba a interpretace literárního textu

	• metody interpretace literárního textu • opakování a systemizace poznatků Kultura • lidové umění a užitá tvorba, pohádky lidové a umělé
--	---

2. ročník, 2 h týdně, povinný

Vzdělávání a komunikace v českém jazyce, 36 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví • používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie • vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní i negativní • přednese krátký projev • pořizuje výpisky z odborného textu • sestaví základní projevy administrativního stylu • odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového • rozumí obsahu textu i jeho částí • používá klíčových slov při vyhledávání informačních pramenů	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností • slovní zásoba vzhledem k příslušnému oboru vzdělávání, terminologie • slovo a jeho význam • gramatické tvary a konstrukce a jejich sémantická funkce Komunikační a slohová práce • komunikační situace, komunikační strategie • vyjadřování přímé i zprostředkované technickými prostředky, monologické i dialogické, neformální i formální, připravené i nepřipravené • projevy administrativní (úřední dopis, žádost, životopis, zápis z porady) • odborný styl - projevy prakticky odborné (jednoduché odborné dokumenty) • popis osoby, věci, návod k činnosti Práce s textem a získávání informací • techniky a druhy čtení s důrazem na čtení studijní, orientace v textu • získávání a zpracování informací z textu (též odborného a administrativního), jejich třídění a hodnocení • zpětná reprodukce textu

Estetická výchova, 24 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil i pro další generace • samostatně vyhledává a zpracovává informace v této oblasti • vyjádří vlastní prožitky z uměleckých děl a přečtených knih • interpretuje literární text a debatuje o něm • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky • orientuje se v dané problematice • samostatně vyhledává informace v této oblasti	Literární výchova • umělecké směry v 19. století • lidské vztahy v literatuře, hodnotové žebříčky • konflikty zobrazené v literatuře • opakování a systemizace poznatků Kultura • kultura národností na našem území (falešné hrdinství, intolerance, předsudky, xenofobie)

• porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území	
---	--

3. ročník, 2 h týdně, povinný

Komunikace v českém jazyce, 40 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví • uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování • odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby • orientuje se ve výstavbě textu • ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi • využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat) • posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu • má přehled o základních slohových postupech uměleckého stylu a dalších funkčních stylů • zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů, umí si je vybírat a přistupovat k nim kriticky • používá klíčových slov při vyhledávání informačních pramenů • pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností • zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností • větná skladba, druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska, stavba a tvorba komunikátu Komunikační a slohová výchova • druhy řečnických projevů • grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů • mediální výchova Práce s textem a získávání informací • druhy a žánry textu • reprodukce textu • transformace textu do jiné podoby, tvořivá činnost • orientace v textu, jeho rozbor a interpretace • kritický odstup a využívání médií jako zdroje informací, zábavy • práce s různými příručkami pro školu a veřejnost

Estetická výchova, 26 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• zapamatuje si znaky jednotlivých uměleckých směrů • porozumí základním rozdílům mezi jednotlivými uměleckými směry • zhodnotí význam výjimečných osobností daného období • provede rozbor literárního textu • formuluje svůj názor na základě četby a zhodnotí promítání společenského, politického a kulturního dění do tvorby významných autorů • orientuje se v nabídce kulturních institucí • popíše vhodné společenské chování v dané situaci	Literární výchova • hlavní literární směry 20. a 21. století a jejich představitelé v kontextu doby • divadlo, písňové texty • napětí v literatuře • opakování a systemizace poznatků Kultura • kultura a kulturní instituce v ČR a regionu • společenská kultura (rodinné obřady, svátky, obyčeje, tradice v literatuře i životě) • kultura bydlení a odívání

6.1.2 Cizí jazyk

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Ošetřovatel

Učební osnova předmětu: Cizí jazyk

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-H/01 Ošetřovatel

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 194 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2024, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Výuka cizích jazyků je významnou součástí všeobecného vzdělávání žáků, rozšiřuje jejich komunikativní kompetenci a celkový kulturní rozhled a zároveň vytváří základ pro jejich další jazykové i profesní zdokonalování. Je třeba žáky naučit komunikaci mezi Evropany s různými mateřskými jazyky, a tak podpořit mobilitu v Evropě či ve světě. Cílem jazykového vzdělávání je výchova moderního člověka, který získá pozitivní postoj k cizím jazykům, porozumění způsobu života a myšlení jiných lidí, vedení žáků k toleranci hodnot jiných národů a jejich respektování. Dalším důležitým cílem je také motivovat žáka a jeho zájem o komunikaci v cizím jazyce v různých situacích každodenního osobního nebo pracovního života, v projevech mluvených i psaných na všeobecná i odborná témata.

Výuka vede žáky k osvojení a prohlubování komunikativních dovedností a na praktické používání jazyka v základních životních situacích na takové úrovni, aby byli schopni v cizím jazyce řešit základní situace každodenního života ústně i písemně, domluvit se v cizojazyčném prostředí, komunikovat s pacienty i spolupracovníky, porozumět pracovním postupům, zpracovávat informace ze zahraniční literatury týkající se oboru vzdělávání a porozumět jednoduchému textu.

Vzdělávací cíle a výstupní požadavky na absolventy směřují k osvojení komunikativních jazykových kompetencí, které odpovídají úrovni A2+ podle Společného evropského referenčního rámce.

Charakteristika učiva

Výuka je zaměřena na systematické rozšiřování a prohlubování znalostí, dovedností a návyků získaných v průběhu základního vzdělávání. Další vzdělávání v cizím jazyce vede žáky k osvojení praktických řečových dovedností a dorozumění se v každodenních osobních i pracovních situacích (základní tematické okruhy všeobecného i odborného zaměření, komunikační situace). Výuka sleduje použití přiměřeného rozsahu jazykových prostředků, tj. slovní zásoby, včetně odborné terminologie, mluvnické, zvukové a grafické stránky daného jazyka. Žák si osvojuje základní způsoby obohacování slovní zásoby, dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby. Přibližně si žák osvojí 320 lexikálních jednotek za rok, z toho odborná terminologie tvoří asi 20%. Nedílnou součástí učiva je také získání zeměpisných, historických a kulturních poznatků o České republice a zemích mluvících daným jazykem.

Hlavní náplní a obsahem výuky je nácvik ústního i písemného vyjadřování. Tematické okruhy se vztahují k různým oblastem osobního, společenského a pracovního života i studovaného oboru vzdělání, k realitám České republiky i zemím mluvících daným jazykem.

Strategie výuky

Výuka jazyků má podněcovat žáky k tomu, aby dokázali adekvátním způsobem vyjadřovat své myšlenky a názory, pracovat s cizojazyčnými texty, slovníky, příručkami, internetem a využívat je jako informační zdroje. Ve výuce se procvičují všechny čtyři dovednosti – čtení, psaní, mluvení a poslech, jsou používány formy a metody jako rozhovor, diskuse, překlad, skupinová a týmová práce, práce s textem, s audiovizuální technikou. Součástí je procvičování a upevňování gramatiky, výslovnosti, slovní zásoby, pravopisu, realit daných zemí a konverzace v cizím jazyce na dané téma.

Dle aktuálních možností a zájmu žáků jsou organizovány poznávací pobyty či zájezdy do daných zemí, účastníme se mezinárodních programů a projektů na podporu mládeže v odborném vzdělávání. Do výuky anglického jazyka může být ve všech ročnících pravidelně zařazována práce s časopisem Gate, což je časopis sestavený v souladu s požadavky RVP a obsahující veškeré dovednosti.

Při výuce cizích jazyků je dělení třídy závislé od počtu žáků ve třídě.

Hodnocení výsledků žáka

Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží různé formy ústního a písemného zkoušení. Žák je hodnocen v těchto oblastech:

- gramatika;
 - práce s textem;
 - ústní projev;
 - slovní zásoba;
 - obsahové a jazykové zvládnutí tematických okruhů (ústní a písemné);
 - aktivita v hodinách;
 - soustavnost a kvalita domácí přípravy;
 - poslech.
1. Pro hodnocení písemné (gramatika, slovní zásoba, didaktické testy, poslech a čtení s porozuměním) je stanovena stupnice hodnocení, a to:
 - 100% - 87% = 1
 - 86% - 73% = 2
 - 72% - 59% = 3
 - 58% - 44% = 4
 - 43% - 0% = 5
 2. Při hodnocení písemných slohových prací se posuzují 4 faktory (dodržení zadání, koheze textu, gramatické a lexikální prostředky) a výsledná známka je jejich bodovým součtem.
 3. Pro ústní hodnocení se používá pětistupňová stupnice:

Známka 1: Žák hovoří v celých větách, vzbudí a udrží pozornost, reaguje na dotazy učitele i spolužáků, vyjádří svůj názor, vysvětlí nesrovnalosti, nedělá téměř žádné gramatické chyby. Slovní zásoba je na úrovni probraného učiva.

Známka 2: Žák hovoří ve větách, ale dopouští se menších gramatických chyb. Reaguje na dotazy, s menšími chybami. Slovní zásoba a jazykové prostředky jsou na velmi dobré úrovni

Známka 3: Žák se vyjadřuje jen v jednoduchých větách a dělá časté chyby. Dotazům rozumí, ale činí mu potíže se vyjádřit, přesto se mu to jednoduchým způsobem povede. Slovní zásoba a jazykové prostředky jsou na průměrné úrovni.

Známka 4: Žákův projev je nesouvislý, dělá hrubé chyby. Rozumí jen lehčím dotazům a nedokáže vyjádřit svůj názor ani jednoduchým způsobem. Slovní zásoba je malá.

Známka 5: Žák nerozumí dotazům, není schopen souvislého projevu a nedokáže se vyjádřit. Ve slovní zásobě i jazykových prostředcích jsou velké nedostatky.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- samostatně se dále vzdělávat;
- být schopen se efektivně učit na základě zprostředkovaných zkušeností.

Komunikativní kompetence

- za klíčovou dovednost ve výuce cizího jazyka je považován rozvoj aktivních komunikativních dovedností;
- formulovat své myšlenky srozumitelně, přehledně a jazykově správně;
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých;
- zpracovávat přiměřeně náročné texty na běžná i odborná témata.

Personální a sociální kompetence

- sebekriticky vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok;
- přijímat radu a kritiku;
- pracovat v týmu.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- znát aspekty kultury a každodenního života v zemích mluvících daným jazykem;
- respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů.

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Toto průřezové téma vede žáky k sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku, k uplatňování multikulturního přístupu ve vztahu k jiným lidem.

Člověk a svět práce

Toto průřezové téma doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv. Důraz je kladen na písemný i ústní projev v cizím jazyce při jednání s potenciálními zaměstnavateli a zajistit si tak vstup na zahraniční trh práce.

Člověk a životní prostředí

Hlavním cílem je, aby žáci pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů – osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání – dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí.

Vede žáky poznávat svět a učit se mu rozumět, chápat a respektovat nutnost ekologického chování v souvislosti s lidským zdravím.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života. Jsou vedeni k tomu, aby pracovali se slovníky a internetem pro vyhledávání informací z oblasti společensko-politického a kulturního dění v zemích dané oblasti.

6.1.2.1 Anglický jazyk

1. ročník, 2 h týdně, povinný 68 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• porozumí školním a pracovním pokynům • rozumí rozhovoru rodilých mluvčích v přiměřeném tempu a spisovném jazyce • popíše obrázek • dokáže klást dotazy, vyjádřit svůj názor • čte přiměřené texty včetně jednoduchých odborných textů, odhaduje význam neznámých slov, sdělí obsah • používá slovníky v tištěné i elektronické podobě • poslouchá přiměřené texty, dokáže požádat o zopakování nebo upřesnění, sdělí obsah • vytvoří text v podobě vzkazu, popisu, sdělení, vyprávění, úvahy, emailu, dopisu, referátu nebo prezentace • vede hovor na dané téma • umí přeložit text • reaguje komunikativně správně v běžných životních a pracovních situacích, dokáže si vyžádat a podat jednoduchou informaci a sdělit své stanovisko • požádá o vysvětlení neznámého výrazu a zopakování dotazu • vyjádří, jak se cítí a znamená písemně hlavní myšlenky a informace • rozlišuje základní zvukové prostředky jazyka • vhodně aplikuje slovní zásobu • vhodně uplatňuje základní způsoby tvoření slov • v písemné projevu vhodně uplatňuje správnou grafickou podobu jazyka • používá správné gramatické prostředky a vzorce v běžných situacích • vyjadřuje se ústně i písemně ke stanoveným tématům • popíše něčí osobnost • popíše svůj den a co dělá právě teď • hovoří o svých zájmech, zálibách, stylu oblékání, o místě, kde žije	Řečové dovednosti: • poslech s porozuměním • čtení a práce s textem včetně odborného • mluvení zaměřené situačně a tematicky • písemná řečová dovednost – zpracování textu Jazykové prostředky: • výslovnost • slovní zásoba a její tvoření • tvarosloví a větná skladba • grafická podoba jazyka a pravopis Gramatika: • nácvik výslovnosti, grafická podoba jazyka a pravopis • přítomný čas prostý a průběhový • vztažné věty • člen určitý a neurčitý • spojovací výrazy Témata: • osobní charakteristika • rodina • domov a bydlení • denní program • volnočasové aktivity a zábava • Ostrava/ moje rodné město • Česká republika Slovní zásoba: • popis osoby • rodina • oblékání • zájmy • předložky času a místa • odpovídá zvoleným tématům a vybrané učebnici • je rozšiřována o doplňující materiály (anglický časopis Gate, kniha, film) Práce s anglickým časopisem: • porozumění čtenému textu • reálie anglicky mluvících zemí • poslechy • aktuality
Pozn. Pořadí jednotlivých lekcí je možné v průběhu školního roku zaměnit dle aktuálních studijních materiálů a potřeb žáků.	

**2. ročník, 2 h týdně, povinný
60 vyučovacích hodin**

výsledky vzdělávání	učivo
• porozumí školním a pracovním pokynům • rozumí rozhovoru rodilých mluvčích v přiměřeném tempu a spisovném jazyce • vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity • dokáže klást dotazy, vyjádřit svůj názor • čte přiměřené texty včetně jednoduchých odborných textů, odhaduje význam neznámých slov, sdělí obsah • používá slovníky v tištěné i elektronické podobě • poslouchá přiměřené texty, dokáže požádat o zopakování nebo upřesnění, sdělí obsah • vytvoří text v podobě vzkazu, popisu, sdělení, vyprávění, emailu, dopisu, nebo prezentace • vede hovor na dané téma • reaguje komunikativně správně v běžných životních a pracovních situacích, dokáže si vyžádat a podat jednoduchou informaci a sdělit své stanovisko • požádá o vysvětlení neznámého výrazu a zopakování dotazu • vyjádří, jak se cítí a znamená písemně hlavní myšlenky a informace • rozlišuje základní zvukové prostředky jazyka • vhodně aplikuje slovní zásobu • vhodně uplatňuje základní způsoby tvoření slov • v písemné projevu vhodně uplatňuje správnou grafickou podobu jazyka • používá správné gramatické prostředky a vzorce v běžných situacích • vyjadřuje se ústně i písemně ke stanoveným tématům • prokazuje faktické znalosti o zemích dané jazykové oblasti • hovoří o různých obchodech • hovoří o významných dnech • hovoří o minulých událostech a nedávných událostech • popíše místo, osobu • napíše popis, neformální email • vytvoří rozkaz/zákaz/doporučení • popíše obrázek • hovoří o reálných událostech • vede hovor na téma cestování a nakupování	Řečové dovednosti: • poslech s porozuměním • čtení a práce s textem včetně odborného • mluvení zaměřené situačně a tematicky • písemná řečová dovednost – zpracování textu • interakce ústní • interakce písemná Jazykové prostředky: • výslovnost • slovní zásoba a její tvoření • tvarosloví a větná skladba • grafická podoba jazyka a pravopis Gramatika: • minulý čas prostý a průběhový, • nepravidelná slovesa • stupňování přídavných jmen • slovesné vzorce • modální slovesa Témata: • mezilidské vztahy • dovolená, cestování a doprava • nakupování a služby • sporty • zdravý životní styl • Velká Británie a Londýn Slovní zásoba: • cestování • nakupování a obchody • sport a zdravý životní styl • odpovídá zvoleným tématům a vybrané učebnici • je rozšiřována o doplňující materiály (anglický časopis Gate, kniha, film) Práce s anglickým časopisem: • porozumění čtenému textu • reálie anglicky mluvících zemí • poslechy • aktuality
Pozn. Pořadí jednotlivých lekcí je možné v průběhu školního roku zaměnit dle aktuálních studijních materiálů a potřeb žáků.	

**3. ročník, 2 h týdně, povinný
66 vyučovacích hodin**

výsledky vzdělávání	učivo
• porozumí školním a pracovním pokynům • rozumí rozhovoru rodilých mluvčích v přiměřeném tempu a spisovném jazyce • vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity • dokáže klást dotazy, vyjádřit svůj názor • čte přiměřené texty včetně jednoduchých odborných textů, odhaduje význam neznámých slov, sdělí obsah • používá slovníky v tištěné i elektronické podobě • poslouchá přiměřené texty, dokáže požádat o zopakování nebo upřesnění, sdělí obsah • vytvoří text v podobě vzkazu, popisu, sdělení, vyprávění, úvahy, emailu, dopisu, referátu nebo prezentace • vede hovor na dané téma • umí přeložit text • reaguje komunikativně správně v běžných životních a pracovních situacích, dokáže si vyžádat a podat jednoduchou informaci a sdělit své stanovisko • požádá o vysvětlení neznámého výrazu a zopakování dotazu • vyjádří, jak se cítí a znamená písemně hlavní myšlenky a informace • rozlišuje základní zvukové prostředky jazyka • vhodně aplikuje slovní zásobu • vhodně uplatňuje základní způsoby tvoření slov • v písemné projevu vhodně uplatňuje správnou grafickou podobu jazyka • používá správné gramatické prostředky a vzorce v běžných situacích • vyjadřuje se ústně i písemně ke stanoveným tématům • popíše obrázek • používá minulé i budoucí časy • hovoří o svých plánech do budoucna • popíše lidské tělo • popíše běžná i vážná onemocnění, příznaky a léčbu • popíše nejčastější zranění • popíše zdravotnická zařízení a zdravotnické profese • napíše neformální dopis, charakteristiku a vyprávění • používá seznamovací fráze • sjedná si schůzku • požádá o instrukce (zeptá se na cestu)	Řečové dovednosti: • poslech s porozuměním • čtení a práce s textem včetně odborného • mluvení zaměřené situačně a tematicky • písemná řečová dovednost – zpracování textu, překlad • interakce ústní • interakce písemná Jazykové prostředky: • výslovnost • slovní zásoba a její tvoření • tvarosloví a větná skladba • grafická podoba jazyka a pravopis Gramatika: • předpřítomný čas a minulý čas • vazba used to • vyjádření množství • neurčitá zájmena • budoucí čas (will a going to) Témata: • životopis • plány do budoucna • lidské tělo • nemoci a zranění • u lékaře Slovní zásoba: • životopis • lidské tělo • zdraví • nemoci, zranění • odpovídá zvoleným tématům a vybrané učebnici • je rozšiřována o doplňující materiály (anglický časopis Gate, kniha, film) Práce s anglickým časopisem: • porozumění čtenému textu • reálie anglicky mluvících zemí • poslechy • aktuality

Pozn. Pořadí jednotlivých lekcí je možné v průběhu školního roku zaměnit dle aktuálních studijních materiálů a potřeb žáků.

6.2 Společenskovědní vzdělávání

Obecným cílem společenskovědního vzdělávání v odborném školství je připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Společenskovědní vzdělávání směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany svého demokratického státu, aby jednali uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem. Rozvíjí jejich historické vědomí, a tím je učí rozumět jejich současnosti, učí je uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci získali nebo si rozvinuli tyto obecné kompetence:

- využívat svých společenskovědních vědomostí a dovedností v praktickém životě: ve styku s jinými lidmi a různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického i filozoficko-etického rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení svých problémů právního a sociálního charakteru;
- získávat a hodnotit informace z různých zdrojů – z verbálních textů, z ikonických textů (obrazy, fotografie, schémata, mapy, ...) a kombinovaných textů (např. film);
- formulovat věcně, pojmově správně své názory na sociální, politické, praktické ekonomické a etické otázky.

Společenskovědní vzdělávání usiluje o formování a posilování těchto pozitivních citů, postojů, preferencí a hodnot:

- jednat odpovědně a přijímat odpovědnost za své rozhodnutí a jednání; žít čestně
- cítit potřebu občanské aktivity, vážit si demokracie a svobody, preferovat demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými, vypořádat se s jejími stinnými stránkami (korupce, kriminalita,...), jednat v souladu s humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými ctnostmi, respektovat lidská práva, chápat meze lidské svobody a tolerance, jednat odpovědně a solidárně
- posuzovat skutečnost kolem sebe, přemýšlet o ní, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat
- uznávat, že základní hodnotou je život, a proto je třeba si života vážit a chránit jej
- na základě vlastní identity ctít identitu jiných lidí, považovat je za stejně hodnotné jako sebe sama – tedy oprostít se ve vztahu k jiným lidem od předsudků a předsudečného jednání, intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti
- chránit životní prostředí, jednat v duchu udržitelného rozvoje
- vážit si hodnot lidské práce, jednat hospodárně, neničit hodnoty

Ve společenskovědní oblasti vzdělávání je kladen důraz nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu na praktický odpovědný a aktivní život a celoživotní vzdělávání. K této dobré přípravě je samozřejmě třeba vybraných vědomostí a dovedností, které jsou prostředkem ke kultivaci historického vědomí (především v dějinách 20. století), dále také ke kultivaci politického, sociálního, právního a ekonomického vědomí žáků a k posilování jejich mediální a finanční gramotnosti.

Výuka je doplněna tematickými exkurzemi nebo besedami.

Učivo oblasti společenskovědního vzdělávání je rozvrženo do předmětů:

- Občanská nauka
- Dějepis

6.2.1 Občanská nauka

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Ošetřovatel

Učební osnova předmětu: Občanská nauka

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-H/01 Ošetřovatel

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 63 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2024, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Předmět Občanská nauka je součástí společenskovedního vzdělávání. Pomáhá při začleňování žáka do společnosti a připravuje ho na aktivní občanský život v demokratické společnosti. Slučuje různorodé informace z různých oblastí života lidské společnosti a učí žáka porozumět současnosti a světu, v němž žije. Žák se učí se orientovat ve významných okolnostech společenského života, formovat vědomí odpovědnosti za vlastní život. Předmět žákovi pomáhá vytvořit si vlastní názor, který bude schopen obhajovat.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí:

Výuka vede žáka k aktivitě ve společenském dění, ke slušnému a odpovědnému jednání, k toleranci názorů a učí ho uvědomovat si vlastní identitu, kriticky a samostatně myslet, nenechat se manipulovat.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- byl odpovědným a aktivním občanem;
- kladl filozofickoetické otázky a hledal na ně odpovědi, což je důležité nejen pro jeho zaměření v oblasti postojů, hodnot a jejich preferencí, ale zejména pro jeho rozhodování morální;
- utvářel svůj názor na problematiku dobra a zla;
- porozuměl společnosti a mohl se do ní zařadit.

Charakteristika učiva

Témata jsou sestavena vzhledem k profilu absolventa. Týkají se vývoje i současných problémů politiky, etiky, práva, sociologie a filozofie, vybraných kapitol z ekologie a problematiky multikulturního soužití. Důraz je kladen na nalézání souvislostí mezi těmito oblastmi a vytvoření komplexního pohledu na lidskou společnost. Akcentována je oblast zdravotnictví a pomoci druhým, zejména z hlediska etického.

Výuka objasňuje podstatu demokratické společnosti, důležitost občanské angažovanosti, nezbytnost zapojení ČR do evropských i mimoevropských struktur. Učí žáka porozumět politice a lépe se politicky rozhodovat.

Strategie výuky

Výuka je realizována z velké části v rámci vyučovacích hodin. Vyučovací předmět obsahuje větší míru konkrétních praktických poznatků, které je třeba soustavně procvičovat a upevňovat.

Při probírání nového učiva jsou voleny metody slovní – zejména forma přednášky, a vysvětlování, dále bývá zahrnuta metoda rozhovoru a práce s textem; často pak bývá užíváno metod názorně-demonstračních, zejména pak předvádění. V rámci opakování pak vyučující využívá formy rozhovoru a metod diskusních.

Výuka je v průběhu studia doplněna systémem exkurzí, besed a dalších aktivit, které doplňují běžnou výuku o praktické znalosti, zprostředkovávají žákům poznávání reality a odborné i umělecké zážitky, což vede k lepšímu naplnění vzdělávacích cílů. Exkurze jsou organizovány systematicky podle ročníků.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků je stanoveno školním řádem. Hodnocení se provádí formou ústní, z větší části pak písemnou. Žák je hodnocen za dosaženou úroveň znalostí, za schopnost aplikovat teoretické znalosti na konkrétních příkladech, za kultivované, formálně i odborně správné vyjadřování.

Hodnocena je také aktivita při výuce, samostatná práce a orientace v současném dění. Hodnotí se také schopnost vyhledávat informace z různých zdrojů, jejich hodnocení, zpracování a použití.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- rozvíjet svůj zájem o další studium a rozvíjet svou osobnost;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání;

- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- rozvíjet svůj zájem o další studium.

Kompetence k řešení problémů

- vyhledat informace k dané problematice, třídit je a zpracovávat;
- být schopen dosažené výsledky prezentovat a aplikovat v konkrétních situacích;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností;
- diskutovat o problému.
- komunikativní kompetence
- vyjadřovat se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně situaci;
- zapojit se do diskuse, analyzovat situaci, definovat případný problém, formulovat své myšlenky;
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, apod.).

Personální a sociální kompetence

- být zodpovědný, důsledný a schopný zorganizovat si práci;
- prezentovat svou osobnost i výsledky své práce;
- kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí, být schopen sebereflexe;
- uplatňovat své vědomosti, dovednosti a schopnosti v praxi;
- vědět, jaké faktory mají přímý vliv na jeho zdraví.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- znát vlastní práva i povinnosti, zároveň však respektovat práva druhých, být tolerantní a bez předsudků, chápat specifika odlišných kultur, jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- vytvořit si vlastní úsudek;
- ctít život jako nejvyšší hodnotu, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a životy druhých lidí.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména za použití celosvětové sítě Internet;
- pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií;
- využívat poznatky a získávat informace v oblasti svých zájmů a pro své další vzdělávání, hledat souvislosti mezi získanými informacemi a se svými dosavadními poznatky, správně vybírat z nabídky masových médií produkty pro své potřeby;
- využívat informační a komunikační služby v souladu s etickými bezpečnostními a legislativními požadavky.

Občan v demokratické společnosti

Vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Cílem je také budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si jednání odpovědného aktivního občana.

Člověk a svět práce

Cílem průřezového tématu Člověk a svět práce je vybavit žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a měnící se požadavky na pracovníky. Prostřednictvím kariérového vzdělávání si žák osvojí znalosti a především dovednosti pro řízení své kariéry a života (Career Management Skills), které využije pro cílené plánování a odpovědné rozhodování o svém osobním rozvoji, dalším vzdělávání a seberealizaci v profesních záměrech. Zároveň se naučí přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života.

Člověk a životní prostředí

Příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k účtě k životu ve všech jeho formách.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

2. ročník, 1 h týdně, povinný

Sociologie, 8 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje sociologii jako vědní obor, její předmět, metody • zná hlavní sociologické koncepce v průběhu dějin až po současnost • popíše průběh socializace, včetně forem sociálního učení • vyjmenuje faktory ovlivňující socializaci • srovná problémy tradiční a moderní společnosti • zhodnotí životní styl v pozdně moderní společnosti • vymezí pojem sociální nerovnost • vysvětlí úlohu společenských nerovností pro společenskou stratifikaci • vysvětlí úlohu společenské vrstvy a elity • objasní variabilitu sociálních rolí v životě člověka a ve společnosti • uvede formy lidského seskupování a vyjádří očekávané chování členů seskupení • orientuje se v typologii sociálních seskupení • uvědomuje si existenci konfliktů ve společnosti a zná způsoby jejich prevence a řešení	• sociologie jako obor, její předmět, metody • představitelé předvědeckého i vědeckého období oboru • socializace a sociální učení • vývoj společnosti • sociální struktura společnosti; sociální pozice, sociální role • lidská seskupení; sociální skupiny • sociální konflikty

Současná společnost, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• uplatňuje mediální gramotnost při sledování masmédií • dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií • vysvětlí vliv masmédií na život člověka v současné společnosti • objasní způsoby ovlivňování veřejnosti • popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích • charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení • objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě • debatuje o pozitivních i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí • demonstruje na příkladech aktuální problémy rasové diskriminace a demonstruje je v historickém kontextu	• masmédiá, funkce reklamy a propagačních prostředků a jejich vliv na životní styl v současné společnosti • svobodný přístup k informacím masová média (tisk, televize, rozhlas, internet) a jejich funkce, kritický přístup k médiím • maximální využití potenciálu médií • sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti • rasy, etnika, národy a národnosti, majorita a minority ve společnosti • současná česká společnost • multikulturní soužití, lidská tolerance • migrace, migranti, azylové země; kultura národností na našem území • postavení mužů a žen, genderové problémy • sociálně patologické jevy

• zhodnotí situaci imigrantů v ČR • dovede rozpoznat genderovou, etnickou a jinou diskriminaci a demonstrovat ji na příkladech • uvede příklady genderové problematiky • posoudí, kdy je v praktickém životě porušována rovnost pohlaví • uvědomuje si existenci jevů škodlivých pro člověka i společnost • zná možnosti předcházení patologickým jevům i možnosti jejich řešení • uvede možnosti zmírnění složité životní situace	
--	--

Kultura, 1 vyučovací hodina

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění • vyjmenuje a vysvětlí roviny kultury • zná různé kulturní instituce ve svém okolí, v ČR i na mezinárodní úrovni a zná oblasti, jimiž se zabývají • vyjmenuje a definuje hlavní znaky kultur národností žijících na území ČR • orientuje se v pravidlech společenského chování a řídí se jimi	• hmotná a duchovní kultura • ochrana a využívání kulturních hodnot • kulturní instituce v ČR a v regionu

Náboženství, 3 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v základních pojmech spojených s náboženstvím a vírou • vyjmenuje a popisuje současná světová náboženství • objasní postavení církví a věřících v ČR; vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus	• víra, ateismus • církve a náboženství, • náboženská hnutí a sekty • náboženský fundamentalismus

Politologie, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí předmět zkoumání politologie a základní pojmy této vědní disciplíny • podá nástin dějin politického myšlení po současnost	• politologie - dějiny, pojmy • významní představitelé politického myšlení

Člověk jako občan, 12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v otázkách teorie státu, podmínek vzniku státu, jeho typů, forem vlády • orientuje se v ústředních historických událostech významných pro vývoj české státnosti	• teorie státu • Český stát • politický režim • demokracie - základní hodnoty a principy demokracie

• vyjmenuje způsoby, jakými lze nabýt i pozbyt českého občanství • vysvětlí rozdíl mezi základními principy demokratického a totalitního režimu • charakterizuje základní hodnoty a principy moderní demokracie • charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita...) • popíše historický rozvoj české ústavnosti • orientuje se v Ústavě ČR • vyjmenuje základní hodnoty a principy české státnosti zakotvené Ústavě ČR • popíše systém dělby a fungování státní moci v ČR • orientuje se v problematice legislativy • objasní znaky a funkci demokratických voleb • vyjmenuje orgány státní správy a samosprávy • uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy • vyjmenuje základní ideologické proudy a vysvětlí jejich základní doktríny • objasní typologii a funkci politických stran • objasní význam pluralitního politického systému a úlohu politické opozice • charakterizuje současný český politický systém • vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem, nebo politickým extremismem • uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností; debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu • sestaví rozpočet domácnosti na základě orientace v oblasti příjmů a výdajů a navrhne, jak zodpovědně hospodařit, včetně zajištění na stáří • zná roli sociálního státu a způsoby, jakými funguje ku prospěchu svých občanů	• přímá demokracie - občanská společnost, politická participace občanů, společenské organizace • nepřímá demokracie • dělba státní moci, složky státní moci, státní orgány • státní občanství v ČR • státní symboly ČR • právní základy státu: ústava, Ústava ČR • územní struktura státu; obecní a krajská samospráva • volby, volební systémy, volby v ČR • politika; politické ideologie, politický pluralismus, politické strany • politický radikalismus a extremismus • rozhodování o finančních záležitostech jedince a rodiny, rozpočtu domácnosti, zodpovědné hospodaření, řešení krizových finančních situací
--	---

3. ročník, 1 h týdně, povinný

Lidská práva, 3 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• zná typy práv a svobod • objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat • formuluje způsoby obhajování práv a svobod • vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí • demonstrovuje příklady porušování Ústavy ČR a Listiny základních práv a svobod na aktuálních problémech	• lidská práva • historický vývoj jejich obhajování • Listina základních práv a svobod • veřejný ochránce práv, organizace hájící lidská práva • práva dětí, práva národnostních a etnických menšin

Člověk a právo, 15 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany a právních vztahů - správně využívá základní pojmy právní terminologie, zejména právní řád, právní norma - orientuje se v právním řádu ČR a pramenech práva ČR, v problematice legislativy - popíše postavení občana v demokratické společnosti a jeho role v právních vztazích - rozlišuje právní subjekty, osobu fyzickou a právnickou - vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní zodpovědnost; zná věkové hranice v českém právu - charakterizuje rozdíl mezi právem veřejným a soukromým - aplikuje pojmy vlastnické právo, spoluvlastnictví, smlouva, právo duševního vlastnictví, odpovědnost za škodu - dovede právně hájit své zájmy, objasní možné právní důsledky jednání - ví, kde získá informace a pomoc při řešení právních problémů v rámci regionu, státu i světa - objasní postupy vhodného chování stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání atp. - popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, a na příkladu ukáže možné důsledky vyplývající z neznalosti smlouvy včetně jejích všeobecných podmínek - orientuje se v oblasti a odborné terminologii pracovního práva a v podmínkách průběhu pracovního poměru - zná možnosti při hledání zaměstnání - popíše oblast působnosti rodinného práva; práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi; podmínky náhradní rodinné péče - vysvětlí specifika trestního práva; orientuje se v problematice trestných činů a přestupků - orientuje se v jednotlivých fázích trestního řízení, včetně závěru a výsledků - popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářství - sdělí správný průběh a způsob chování účastníků soudního řízení - vysvětlí průběh a možné výsledky správního řízení	- právo a spravedlnost, právní stát - právní řád; právní řád ČR - právní ochrana občanů - orgány vydávající právní akty - právní vztahy - prameny práva ČR; soustava soudů v ČR - systém práva, právo veřejné a soukromé, právo hmotné a procesní - občanské právo - smlouvy, odpovědnost za škodu, správní řízení - pracovní právo - rodinné právo - trestní právo; trestní odpovědnost; tresty a ochranná opatření - kriminalita - orgány činné v trestním řízení - právní profese - soudní řízení

Soudobý svět, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace, charakterizuje základní světová náboženství - orientuje se v možnostech zásahů a pomoci ze strany vyspělých zemí a velmocí vůči zemím rozvojovým - vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách - objasní postavení ČR v Evropě a v soudobém světě - podá nástin dějin evropské integrace, včetně její motivace - zná základní principy a pilíře Evropské unie - charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku - chápe důležitost evropské integrace - zhodnotí ekonomický dopad členství v EU - popíše funkci a činnost OSN a NATO - popíše ostatní významné organizace a instituce podílející se na mezinárodní spolupráci - WHO, Olympijský výbor, G8, OECD, Červený kříž, OBSE, Rada Evropy, OPEC, ESVO - vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách - orientuje se v systému zabezpečení obyvatelstva České republiky uvnitř i navenek - uvede příklady projevů globalizace a debatuje o jejích důsledcích	- vyspělé státy, civilizace, světové velmoci, problémy rozvojových zemí - konflikty v soudobém světě - mezinárodní vztahy - evropská integrace, Evropská unie, NATO, OSN, ostatní významné mezinárodní organizace - bezpečnost obyvatelstva ČR - globální problémy soudobého světa, terorismus, globalizace a její důsledky

Etika, 5 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- operuje s pojmy etika, mravní hodnota a normy, mravní rozhodování a odpovědnost - orientuje se v pojetích etiky nejvýznamnějších myslitelů - vysvětlí, jaké otázky řeší zdravotnická etika - přemýšlí o etických otázkách (ze života kolem sebe, z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění), zejména pak v oblasti zdravotnictví - chápe, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědní jiným lidem	- etika a její předmět, základní pojmy etiky - významní myslitelé v oblasti etiky a filozofie - mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování a odpovědnost - profesní etika, lékařská etika

6.2.2 Dějepis

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Ošetřovatel

Učební osnova předmětu: Dějepis

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-H/01 Ošetřovatel

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 68 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2024, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Dějepis kultivuje historické vědomí žáků, pomáhá při začleňování žáka do společnosti a připravuje ho na aktivní občanský život v demokratické společnosti. Systematizuje různorodé historické informace, učí žáka na základě znalostí z historie hlouběji porozumět světu, v němž žije, uvědomovat si vlastní kulturní a národní identitu, kriticky a samostatně myslet (utvořit si vlastní názor na historický vývoj), nenechat se manipulovat. Vede žáka k aktivitě ve společenském dění, ke slušnému a odpovědnému jednání, k názorové toleranci, k hrlosti na tradice, hodnoty a osobnosti svého národa.

Charakteristika učiva

Učivo je tvořeno výběrem ze světových a českých dějin v rozmezí od starověku do současnosti na základě významných historických procesů. Při výuce bude zachována časová chronologie dějin napříč tematickými celky, důraz se klade především na dějiny moderní doby, protože dějiny konce 19. století a dějiny 20. století jsou nejvýznamnějším obdobím pro pochopení současnosti. V rámci výuky tohoto předmětu bude realizováno i estetické vzdělávání, a to v tradiční i mediální podobě.

Rozvržení učiva

Učivo je strukturováno do celků:

- Člověk v lidském společenství;
- Česká republika – součást Evropy a světa;
- Kultura a umění.

Strategie výuky

Výuka je vedena formou výkladu, diskuze, práce s texty, ikonickým materiálem a audiovizuálním materiálem. Součástí jsou i samostatné práce žáků, podle možností jsou zařazovány i exkurze, besedy s pamětníky, výstavy, filmové projekce aj. Žáci jsou vedeni k samostatnosti, odpovědnosti, k týmové práci a kultuře mluveného projevu. Při osvojování učiva se vychází ze znalostí žáka získaných na základní škole.

Výsledky vzdělávání

Výuka směřuje k tomu, aby po jejím skončení žák:

- objasnil vývoj lidské společnosti, charakter a význam kultury, vědy a techniky, umění, náboženství, práva, morálky a způsobů života;
- poznal jednotlivé umělecké směry a charakterizoval je;
- poznal vybraná díla našich i světových osobností;
- znal výsledky lidstva v boji za svobodu a lidská práva;
- znal významné etapy národních dějin v souvislostech s evropskými, příp. celosvětovými;
- samostatně vyhledával poznatky z různých zdrojů, hodnotil je a začleňoval do stávajícího poznatkového systému.

Hodnocení výsledků žáků

Výsledky vzdělávání budou prověřovány ústním a písemným zkoušením, popř. testy, hodnocením referátů, samostatných prací, příp. prezentací. Žáci budou hodnoceni podle klasifikačního řádu (viz Školní řád), stupeň hodnocení žáků závisí především na hloubce porozumění učiva, znalosti nezbytných faktografických údajů, schopnosti dávat poznatky do souvislostí, schopnosti pracovat s různorodým historickým materiálem a kriticky jej vyhodnocovat, kultivovanosti žákova projevu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- porozumět zadanému úkolu, s porozuměním poslouchat mluvené projevy a pořizovat si poznámky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušenosti jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů

- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a věcně správně;
- aktivně se účastnit diskuzí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názor jiných;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok;
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně reagovat, přijímat radu i kritiku;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních činností;
- přispívat k vytváření vstřícných a tolerantních vztahů, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Občanské kompetence a kulturní vědomí

- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském i světovém kontextu;
- podporovat tradice a hodnoty evropské i světové kultury, utvářet si k nim pozitivní vztah.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získávat informace z ověřených zdrojů, zejména s využitím celosvětové sítě Internet;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotný.

Občan v demokratické společnosti

Žáci se učí charakterizovat společnost v jednotlivých historických obdobích a poznají, jak probíhal boj za lidská a občanská práva.

Člověk a svět práce

Žáci se naučí vyhledávat a posuzovat informace o profesních příležitostech, orientovat se v nich.

Člověk a životní prostředí

Žáci získají náhled na zásahy člověka do přírody a jejich důsledky; důraz je kladen na dějiny 19. a 20. století.

Informační a komunikační technologie:

Žáci posoudí vliv nejmodernějších komunikačních technologií na vývoj společnosti a využití komunikačních technologií při dosahování cílů vzdělávání

1. ročník, 2 h týdně, povinný

Člověk v lidském společenství, 22 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí význam antiky a křesťanství pro rozvoj evropské civilizace - popíše vývoj lidské společnosti, významné mezníky, objevy a vynálezy - popíše totalitní režimy – fašismus, nacismus a komunismus - vysvětlí na příkladech osudů lidí (např. civilistů, zajatců, Židů, Romů, příslušníků odboje...), jak si nacisté počínali na okupovaných územích - popíše vývoj Evropy a světa po 2. světové válce a evropskou integraci, zamýšlí se nad problémy globalizace	- starověké civilizace a jejich odkaz - středověká společnost – křesťanství - novověk – zámořské objevy, reformace, třicetiletá válka a její důsledky, osvícenství, revoluce 19. stol. - první světová válka a její důsledky - totalitní režimy - druhá světová válka - Evropa a svět po 2. světové válce - evropská integrace a globalizace

Česká republika – součást Evropy a světa, 22 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- dovede najít ČR na mapě světa a Evropy, podle mapy popíše její polohu, vyjmenuje okolní státy, vnímá český stát jako součást evropského systému v minulosti i přítomnosti - popíše vývoj české státnosti, národní symboly v jednotlivých etapách - objasní vznik novodobého českého národa a vznik samostatného státu v roce 1918 - popíše boj za demokracii a svobodu českého národa ve 20. století - zamýšlí se nad vývojem současné společnosti	- počátky české státnosti – první osídlení, Velká Morava, Přemyslovci - vrcholný středověk – Lucemburkové, husitství - české země v době Habsburků - české emancipační hnutí v 19. století - vznik Čs. republiky, meziválečné období - druhá světová válka, protinacistický odboj - poválečný vývoj Čs., nástup komunismu - vývoj v letech 1948 – 1968 - vývoj v 70. – 80. letech - období od roku 1989 do současnosti

Kultura a umění, 24 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- na příkladech objasní výsledky lidské činnosti z různých oblastí umění - poznává vybrané kulturní a historické památky a chápe jejich hodnotu - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl	- umělecké slohy – antika, románský a gotický sloh, renesance, baroko, klasicismus a empír, romantismus, realismus, secese, moderní umělecké směry 20. století - kultura bydlení a odívání - lidové umění a užitá tvorba Exkurze do Ostravského muzea a Domu umění. Exkurze do Památníku koncentračního tábora v Osvětimi (nepovinná).

6.3 Přírodovědné vzdělávání

Charakteristika přírodovědného vzdělávání

Obsahem této oblasti je vzdělávání fyzikální, chemické, biologické a ekologické. Žáci dostávají příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Přírodovědné vzdělávání vede k osvojení důležitých pojmů, veličin a zákonitostí z přírodních věd. Tyto znalosti jsou nutné k pochopení dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě, a žáci si na jejich základě formují žádoucí vztah k přírodě a životnímu prostředí. Žáci využívají přírodovědných znalostí a dovedností při teoretické i praktické výuce odborných ošetřovatelských předmětů i v Odborném výcviku.

Výuka v jednotlivých předmětech podporuje logické i empirické myšlení a směřuje k tomu, aby žáci dovedli aktivně využívat získané znalosti při dalším vzdělávání nebo odborné praktické přípravě. Celkové pojetí výuky fyziky, chemie a biologie jeví výrazné tendence odklonu od informativní k formativní stránce výuky, od přemíry faktů k metodám poznávání, k vytváření dovedností řešit fyzikální, chemické a biologické problémy, k aktivnímu využívání poznatků ve výuce i v praxi.

V rámci strategie modernizace a atraktivity přírodovědného vzdělávání je možné výuku během studia obohatit o exkurze do laboratoří, přednášky a workshopy, organizované odbornými pracovišti (např. AV ČR, univerzitami, Velkým světem techniky, Planetáriem, ZOO Ostrava, OZO, pivovar a další) – dle organizačních možností a aktuální nabídky do předmětů, s ohledem na vhodnost a didaktický přínos.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci uměli:

- využívat přírodovědné poznatky a dovednosti v praktickém životě v situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí;
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy;
- pozorovat a zkoumat přírodu, provádět experimenty a měření, zpracovávat a vyhodnocovat získané údaje;
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice;
- porozumět základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě a zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje;
- posoudit chemické látky z hlediska nebezpečnosti a vlivu na živé organismy.

V afektivní oblasti směřuje přírodovědné vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti;
- pozitivní postoj k přírodě;
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

Učivo oblasti přírodovědného vzdělávání je rozvrženo do předmětů:

- Biologie a ekologie;
- Fyzika;
- Chemie.

6.3.1 Biologie a ekologie

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Ošetřovatel

Učební osnova předmětu: Biologie a ekologie

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-H/01 Ošetřovatel

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 68 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2024, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Vyučovací předmět Biologie a ekologie je koncipován jako předmět, který má žáky motivovat k zájmu o přírodu a zároveň jim poskytnout základní informace o rozmanitosti přírody, organismů a složitosti jejich vzájemných vztahů. Vede žáky k uvědomění si přímé souvislosti mezi živou, neživou přírodou a zdravím člověka, k pochopení vlivů životního prostředí na člověka a jeho zdraví a vlivu činnosti člověka na složky životního prostředí. Předmět poskytuje žákovi potřebný základ pro pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy a vede jedince k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Žáci využívají biologické a ekologické poznatky v praktickém životě a v situacích, které souvisejí s odbornou praxí. Předmět motivuje žáky k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

Charakteristika učiva

Obsah je zaměřen na zajímavosti způsobu života jednotlivých druhů resp. skupin organismů, jejich nároků na přírodní prostředí a rozšíření na Zemi. Poskytuje informace o stavbě těl organismů, principech předávání a zpracování genetické informace.

Strategie výuky

Výuka je zaměřena teoreticky s důrazem na maximální názornost s využitím všech dostupných materiálně-didaktických prostředků (například - animace, výukový software).

Celkové pojetí biologie a ekologie bude směřováno od informativní k formativní stránce výuky, od přemíry faktů k metodám poznávání, k vytváření dovedností řešit environmentální problémy a k chápání integrace biologie a ekologie do přírodovědného vzdělávání. Doplnkem výuky jsou laboratorní cvičení, která pomáhají pochopit některé základní biologické jevy. V těchto cvičeních se zpravidla třída dělí na skupiny v souladu s požadavky BOZP. Počet laboratorních cvičení je stanoven vyučujícím v závislosti na podmínkách výuky. Biologie a ekologie je vyučována v prvním ročníku, v hodinové dotaci (2+0+0).

Hodnocení výsledků žáků

Kritéria hodnocení a klasifikace žáků jsou stanovena podle školního klasifikačního řádu. Kontrola vědomostí a dovedností probíhá různými formami písemného a ústního zkoušení. Součástí hodnocení je rovněž vypracování dobrovolných aktivit (např. referátů, prezentací na PC, domácích úloh).

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- samostatně získávat informace z různých zdrojů, kriticky je hodnotit, zpracovat a využít ke studiu;
- poznávat smysl a cíl učení, být motivován k rozšiřování vědomostí, prohlubování dovedností a k ochotě se učit a celoživotně vzdělávat;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky.

Kompetence k řešení problémů

- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností;
- diskutovat o problému;
- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému;
- vyhledat informace k dané problematice, třídít je a zpracovávat;

- schopnost dosažené výsledky prezentovat a aplikovat v konkrétních situacích;
- zdůvodnit, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků.

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se stručně a srozumitelně, odborně a jazykově správně;
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory, respektovat názory druhých;
- dodržovat jazykovou a stylistickou normu v mluveném a psaném projevu;
- orientovat se v odborné terminologii daného oboru v mluvené i psané podobě;
- být citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnera v komunikaci.

Personální a sociální kompetence

- schopnost přijímat radu a kritiku;
- rozvíjet sebekritické myšlení a zdravé sebevědomí;
- zodpovědnost, důslednost a schopnost zorganizovat si svou práci a práci v týmu.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- vytvořit si vlastní úsudek, být schopen o něm diskutovat s jinými a myslet kriticky;
- znát vlastní práva i povinnosti;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- mít povědomí o veřejných záležitostech regionálního charakteru;
- ctít život jako nejvyšší hodnotu, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a životy druhých lidí;
- aktivně se podílet na ochraně životního prostředí.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- objektivnost v sebehodnocení, k odpovědnému postoji k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání v biologii.

Matematické kompetence

- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení a jejich aplikaci v reálném životě;
- s porozuměním číst matematický text;
- vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata apod.).

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména za použití celosvětové sítě Internet;
- využívat poznatky a získávat informace v oblasti svých zájmů a pro své další vzdělávání;
- hledat souvislosti mezi získanými informacemi, propojovat informace se svými dosavadními poznatky.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

- dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- dodržovat zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti, včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje atd.), rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a být schopen zajistit odstranění závad a možných rizik;
- uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce;
- mít vědomosti o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázat první pomoc sami poskytnout.

Člověk a svět práce

Připravovat absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě. Využívat biologii v dalším vzdělávání. Biologie je důležitou součástí medicíny, farmacie, energetiky a výzkumu. Využívat přírodovědných poznatků v profesním a odborném životě, klást si

otázky o okolním světě a vyhledávat na důkazech založené odpovědi (vznik života na Zemi, dopad lidské činnosti na přírodu, hledání soužití v souladu s přírodou,...).

Člověk a životní prostředí

Odpovědnost ke svému zdraví, svým životním stylem být příkladem ostatním.

Dodržovat zásady ochrany životního prostředí. Nakládat s materiály, chemikáliemi a jejich likvidaci, energiemi a vodou ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Informační a komunikační technologie

Pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívat jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Internet (informační a vzdělávací servery) umožňuje vyhledávání novinek a rozšiřujících poznatků, využití aplikací při samostatné práci (prezentační programy, textové a tabulkové editory apod.) a pro rozšíření výukového obsahu předmětu biologie a ekologie.

1. ročník, 2 h týdně, povinný

Vznik a vývoj života na Zemi, 3 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi • vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav	• teorie o vzniku života • vlastnosti živých soustav

Buňka, 9 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života • vysvětlí rozdíl mezi prokaryotickou a eukaryotickou buňkou • charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly • vysvětlí pojmy tkáň, pletivo, orgán, orgánová soustava	• definice buňky • typy buněk, stavba prokaryotické a eukaryotické buňky, buňka hub • význam jednotlivých částí buňky • metabolismus buňky • pletiva a tkáně • orgány a orgánové soustavy

Rozmanitost organismů a jejich charakteristika, 11 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• uvede základní skupiny organismů a porovná je • popíše stavbu virů • popíše typy bakterií • uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence • popíše stavbu lidského těla a vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav • vysvětlí význam zdravé výživy a uvede principy zdravého životního stylu	• příčiny a důsledky rozmanitosti organismů • zavedení taxonomie • organismy jako původci nemocí (viry, bakterie, parazité) • ochrana proti nemocem • definice zdraví a nemoci • biologie člověka

Dědičnost a proměnlivost, 18 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše chemické složení organismů	• genetika jako věda

• objasní význam genetiky • vysvětlí princip a jednotlivé fáze proteosyntézy • vysvětlí podstatu denaturace a využití v praxi • popíše buněčný cyklus • vysvětlí základní genetické pojmy • interpretuje vlastními slovy Mendelovy zákony • řeší slovní úlohy s použitím Mendelových zákonů • řeší jednoduché příklady s krevními skupinami • vysvětlí význam poznání krevních skupin při transfúzi • objasní podstatu dědičnosti pohlaví • uvede příklady některých mutagenních faktorů • popíše vybrané choroby (způsobené mutacemi) • objasní význam a metody genetického poradenství	• struktura nukleových kyselin • vztah nukleových kyselin k dědičnosti • proteosyntéza • chromozom, karyotyp • buněčný cyklus • dělení buňky • J. G. Mendel • pohlavní a nepohlavní rozmnožování – podstata a výhody • dědičnost a proměnlivost organismů • dědičné choroby • krevní skupiny • dědičnost pohlaví u člověka • mutace a mutagenní faktory • genetické poradenství
--	--

Ekologie, 9 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí základní ekologické pojmy • charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, pedosféra, hydrosféra) a biotické faktory prostředí (populace, společenstva, ekosystémy) • charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu • uvede příklad potravního řetězce • provede rozbor potravní pyramidy • popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického • charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem	• ekologie jako obor • základní ekologické pojmy • jednotlivé faktory abiotické a biotické • typy potravních řetězců a příklady • potravní pyramida • koloběh vybraných látek • toky energií v přírodě • příčiny nedostatku některých látek v potravě člověka • charakteristika jednotlivých typů krajiny • využití člověkem

Člověk a životní prostředí, 16 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody • hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí • posoudí vliv své budoucí profese na životní prostředí • uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci • charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí • popíše způsoby nakládání s odpady • charakterizuje globální problémy na Zemi • vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí	• ovlivňování prostředí člověkem z hlediska historického • vliv různých činností člověka na jednotlivé složky prostředí, • příklady • zátěž vybrané profese na životní prostředí • primární suroviny, druhotné suroviny • obnovitelné zdroje • definice odpadu, třídění, značení • minimalizace odpadů • přelidnění • surovinová a energetická, potravinová • krize • ochrana přírody a krajiny • organizace ochrany přírody, státní a nestátní složky, hnutí • mapa chráněných území v ČR a regionu • biosférické rezervace UNESCO

• uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu • uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí • zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí • uvede základní ekologické zátěže regionu a jejich vliv na zdraví člověka • na konkrétním příkladu z občanského života a praktického vyučování navrhne řešení vybraného environmentálního problému • charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví	• zásady udržitelného rozvoje • význam, pravidla • nástroje společnosti na ochranu životního prostředí – legislativa, dotační • a motivační politika státu • regionální ekologické problémy • environmentální problémy z praktického života
--	--

Laboratorní práce, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• zhotoví nativní preparát • provede popis a vyhodnocení pozorovaného objektu	Náměty pro praktická cvičení: • základy mikroskopování • pozorování živočichů a rostlin

6.3.2 Fyzika

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Ošetřovatel

Učební osnova předmětu: Fyzika

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-H/01 Ošetřovatel

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 68 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2024, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Vyučovací předmět Fyzika má poskytnout žákům fyzikální poznatky a dovednosti, které by využívali v praktickém životě v situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí, a v návaznosti na odborné předměty. Vede žáky k logickému uvažování, analýze a řešení jednoduchých problémů s fyzikální a technickou problematikou. Žáci získávají další zkušenosti s pozorováním a zkoumáním fyzikálních jevů, provádějí experimenty a měření, zpracovávají a vyhodnocují efektivním způsobem získané údaje. Používají adekvátní matematické a grafické prostředky, symboliku, správnou terminologii k vyjadřování funkčních závislostí mezi zkoumanými veličinami. Předmět fyzika motivuje žáky k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti a k ochraně životního prostředí vlastními činnostmi.

Charakteristika učiva

Předmět Fyzika je koncipován jako všeobecně vzdělávací předmět s vazbou k odborné složce vzdělávání a je součástí přírodovědného vzdělávání. Učivo navazuje na poznatky a dovednosti, které žáci získali na základní škole. Podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování. Fyzikální vzdělávání směřuje k tomu, aby žák správně používal pojmy, dokázal vysvětlit fyzikální jevy, rozlišil fyzikální realitu a fyzikální model, řešil fyzikální problém, osvojil si základy postupů, které jsou pro fyziku charakteristické (pozorování, měření, zpracování výsledků a jejich vyhodnocení, vyvozování závěrů) a dokázal uplatnit fyzikální poznatky v odborném vzdělávání a v praktickém životě.

Strategie výuky

Výuka je zaměřena teoreticky s důrazem na maximální názornost s využitím všech dostupných materiálně-didaktických prostředků (například - demonstrační pokusy, animace, výukový software). Velký důraz je kladen také na praktickou část výuky, která je realizována v rámci laboratorních cvičení, ve kterých se třída zpravidla dělí na skupiny v souladu s požadavky BOZP. Počet laboratorních cvičení je stanoven vyučujícím v závislosti na podmínkách výuky. Nedílnou součástí výuky jsou vhodně volené exkurze. Celkové pojetí fyziky bude směřováno od informativní k formativní stránce výuky, od přemíry faktů k metodám poznávání, k vytváření dovedností řešit fyzikální problémy a k chápání integrace fyziky do přírodovědného vzdělávání. Fyzika je vyučována v prvním ročníku, v hodinové dotaci (2+0+0).

Hodnocení výsledků žáků

Kritéria hodnocení a klasifikace žáků jsou stanovena podle školního klasifikačního řádu. Kontrola vědomostí a dovedností probíhá různými formami písemného a ústního zkoušení. Součástí hodnocení je rovněž zpracování protokolů laboratorních cvičení, vypracování dobrovolných aktivit (např. referátů, prezentací na PC, domácích úloh).

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- získávat samostatně informace z různých zdrojů, kriticky je hodnotit, zpracovat a využívat ke studiu;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- rozvíjet svůj zájem o další studium.

Kompetence k řešení problémů

- vyhledat informace k dané problematice, třídit je a zpracovávat;
- prezentovat dosažené výsledky a aplikovat je v konkrétních situacích;
- vytvářet a využívat vizuální znázornění problému;

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému;
- získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení;
- zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků.

Komunikativní kompetence

- používat přiměřené verbální i neverbální prostředky v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- zapojovat se do diskuse, analyzovat situaci, případný problém definovat, formulovat své myšlenky;
- vyjadřovat se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; být citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnera v komunikaci.

Personální a sociální kompetence

- přijímat radu a kritiku;
- uplatňovat své vědomosti, dovednosti a schopnosti v praxi;
- schopnost sebereflexe;
- mít zdravé sebevědomí;
- odhadnout své schopnosti a možnosti adekvátně situaci.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i ke vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Matematické kompetence

- používat a správně převádět jednotky používané ve fyzice a technice;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi fyzikálními objekty a vztahy mezi fyzikálními veličinami při řešení praktických úloh, umět je popsat a využít pro dané řešení;
- číst různé formy grafického znázornění fyzikálních závislostí (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikovat matematické postupy při obecném i numerickém řešení úloh s fyzikálními a praktickými náměty.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména za použití celosvětové sítě Internet a správně je využívat;
- využívat poznatky a získávat informace v oblasti svých zájmů a pro své další vzdělávání;
- tvořit prezentace v power pointu.

Občan v demokratické společnosti

Volit příslušné metody práce podle povahy řešeného problému, rozsahu a obtížnosti. Odpovědně plnit své úkoly a to jak samostatně, tak v týmech.

Angažovat se nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch ostatních lidí v jiných zemích.

Člověk a svět práce

Připravovat absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě.

Využívat přírodovědných poznatků v profesním a odborném životě, klást si otázky o okolním světě a vyhledávat na důkazech založené odpovědi (teorie relativity, vesmír,...).

Člověk a životní prostředí

Chápat, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka (zvuk, optika,...), uvědomit si vliv člověka na ovzduší (skleníkový efekt), vliv spalovacích motorů na životní prostředí, význam jaderné energetiky.

Respektovat principy udržitelného rozvoje, získat přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje.

Nakládat s materiály a energiemi ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.
Snažit se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů.

Informační a komunikační technologie

Pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívat jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Internet (informační a vzdělávací servery) umožňuje vyhledávání novinek a rozšiřujících poznatků, využití aplikací při samostatné práci (prezentační programy, textové a tabulkové editory apod.) a pro rozšíření výukového obsahu předmětu fyzika.

1. ročník, 2 h týdně, povinný

Mechanika, 15 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu - určí síly, které působí na tělesa, a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají - určí mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly - vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie - určí výslednici sil působících na těleso - aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh	- význam fyziky, fyzikální veličiny a jednotky - pohyb hmotného bodu (pohyby přímočaré, pohyb rovnoměrný po kružnici) - síly v přírodě - Newtonovy pohybové zákony - gravitace - mechanická práce a energie - mechanika tuhého tělesa – posuvný a otáčivý pohyb - skládání sil - mechanika tekutin - tlakové síly a tlak v tekutinách

Termika, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi - vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny - popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů - popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi	- teplota a její měření - teplotní roztažnost látek - teplo a práce, přeměny vnitřní energie - tepelné motory - struktura pevných látek a kapalin - přeměny skupenství

Elektřina a magnetismus, 17 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj - řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona - popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN - určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem - popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice	- elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, kapacita vodiče - elektrický proud v látkách, zákony elektrického proudu, polovodiče - magnetické pole, magnetické pole elektrického proudu, elektromagnetická indukce - vznik střídavého proudu, přenos elektrické energie střídavým proudem

Vlnění a optika, 12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření - charakterizuje základní vlastnosti zvuku - chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu - charakterizuje světlo a jeho vlnovou délku a rychlosti v různých prostředích - řeší úlohy na odraz a lom světla - řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami - vysvětlí optickou funkci oka a korekci jeho vad - popíše význam různých druhů elektromagnetického vlnění	- mechanické kmitání - mechanické vlnění - zvukové vlnění - světlo a jeho šíření - zrcadla - čočky - oko - druhy elektromagnetického záření, rentgenové záření

Fyzika atomu, 8 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- popíše strukturu elektronového obalu a atomu z hlediska energie elektronu - popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony - vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsoby ochrany před jaderným zářením - popíše princip získávání energie v jaderném reaktoru	- model atomu - laser - nukleony - radioaktivita - jaderné záření - jaderná energie a její využití

Vesmír, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- charakterizuje Slunce jako hvězdu - popíše objekty ve sluneční soustavě - zná příklady základních typů hvězd	- Slunce - planety a jejich pohyb - kometry - hvězdy a galaxie

Laboratorní práce, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
	- měření hustoty látky - měření tíhového zrychlení matematického kyvadla - určení součinitele smykového tření - určení měrné tepelné kapacity - měření elektrického napětí a proudu - ověření Ohmova zákona - měření odporu, kapacity a indukčnosti - měření indexu lomu světla

6.3.3 Chemie

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Ošetřovatel

Učební osnova předmětu: Chemie

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-H/01 Ošetřovatel

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 68 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2024, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Vyučovací předmět Chemie má poskytnout žákům co nejvíce příležitostí k tomu, aby začali chápat, že bez základních znalostí o chemických látkách a jejich reakcí se dnes člověk neobejde téměř v žádné oblasti své činnosti. Poukazuje na význam chemie pro život.

Stálou součástí výuky chemie je průběžné osvojování správné terminologie, experimentálních činností a vysvětlování pozorovaných jevů, hledání příčinných souvislostí a řešení problémů souvisejících s poznáváním přírody a s praktickým životem. Ve výuce vedeme žáky k poznávání vybraných chemických látek a reakcí, které jsou především součástí přírody a běžného života lidí. Zároveň žáci získávají informace o bezpečném, účelném a ekonomickém zacházení s těmito látkami. S využitím poznatků a dovedností z biologie a fyziky jsou vedeni k ochraně přírody a vlastního zdraví. Učí se logickému uvažování a schopnosti ekologického myšlení.

Charakteristika učiva

Učivo chemie navazuje na poznatky a dovednosti, které žáci získali na základní škole, prohlubuje je a přispívá k pochopení učiva odborných předmětů studovaného oboru. V chemii je kladen důraz především na poznatky související s praktickou činností ošetřovatele. Podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování. Chemie je vyučována v prvním ročníku, v hodinové dotaci (2+0+0).

Strategie výuky

Výuka je zaměřena teoreticky s důrazem na maximální názornost s využitím všech dostupných materiálně-didaktických prostředků (například - demonstrační pokusy). Velký důraz je kladen také na praktickou část výuky, která je realizována v rámci laboratorních cvičení, ve kterých se zpravidla třída dělí na skupiny v souladu s požadavky BOZ. Počet laboratorních cvičení je stanoven vyučujícím v závislosti na podmínkách výuky.

Hodnocení výsledků žáků

Kritéria hodnocení a klasifikace žáků jsou stanovena podle školního klasifikačního řádu. Hlavním kritériem hodnocení žáků budou ústní zkoušky, písemné prověrky a testy, samostatná práce, která spočívá ve zpracování protokolů z laboratorních cvičení a osobní aktivita. Součástí hodnocení může být vypracování referátů. Důraz bude kladen především na porozumění učivu, na schopnost žáka spojovat získané poznatky s ostatními přírodovědnými znalostmi a na jeho dovednosti tyto poznatky použít při řešení nových úkolů.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- vyhledávat a interpretovat informace z různých zdrojů (internet, časopisy, knihy), zaujímat k nim stanovisko a využívat získané informace ke studiu;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy a pořizovat si poznámky;
- rozvíjet svůj zájem o další studium.

Kompetence k řešení problémů

- aplikovat teoretické poznatky k řešení praktických problémů;
- využívat příklady úloh vycházející z reálného života k samostatnému uvažování při řešení problémů;
- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému;
- vyhledat informace k dané problematice, třídit je a zpracovávat;
- zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků.

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se samostatně, srozumitelně a souvisle, odborně a jazykově správně;
- schopnost pracovat v týmu, navrhnout postupy řešení problémů a obhajovat své názory i respektovat názory druhých;
- umět správně argumentovat, formulovat své myšlenky a obhájit vlastní názor.

Personální a sociální kompetence

- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- vytvářet vstřícné mezilidské vztahy;
- přijímat hodnocení své práce, přijímat rady a kritiku;
- dbát aktivně o své zdraví, uvědomovat si negativa nesprávného životního stylu.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat v souladu s etickými normami, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- chápat globální problémy světa;
- podílet se aktivně na ochraně životního prostředí;
- být hrdý na vědecké objevy českých chemiků;
- znát vlastní práva a povinnosti, respektovat práva druhých.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít povědomí o využití chemických látek v praxi a běžném životě;
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i ke vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Matematické kompetence

- správně převádět a používat běžné jednotky používané v chemii;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími informačními zdroji;
- tvořit prezentace v power pointu;
- zpracovat protokol z laboratorní práce.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

- dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- dodržovat zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti, včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje atd.), rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a být schopen zajistit odstranění závad a možných rizik;
- uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce;
- mít vědomosti o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázat první pomoc sami poskytnout.

Člověk a svět práce

Využívat chemii v dalším vzdělávání, chemie je důležitou součástí medicíny, farmacie, výzkumu.

Využívat přírodovědných poznatků v profesním a odborném životě, klást si otázky o okolním světě a vyhledávat na důkazech založené odpovědi (změny klimatu, vesmír,...).

Člověk a životní prostředí

Odpovědnost ke svému zdraví, svým životním stylem být příkladem ostatním.

Dodržovat zásady ochrany životního prostředí.

Nakládat s materiály, chemikáliemi a jejich likvidaci, energiemi a vodou ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Informační a komunikační technologie

Pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívat jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Internet (informační a vzdělávací servery) umožňuje vyhledávání novinek a rozšiřujících poznatků, využití aplikací při samostatné práci (prezentační programy, textové a tabulkové editory apod.) a pro rozšíření výukového obsahu předmětu chemie.

1. ročník, 2 h týdně, povinný

Obecná chemie, 17 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek - popíše stavbu atomu - popíše vznik chemické vazby - zná názvy, značky a vzorce vybraných chemických prvků a sloučenin - popíše charakteristické vlastnosti nekovů, kovů a jejich umístění v periodické soustavě prvků - popíše základní metody oddělování složek ze směsí a jejich využití v praxi - vysvětlí podstatu chemických reakcí a napíše jednoduchou chemickou reakci chemickou rovnicí - vyjádří složení roztoku a připraví roztok požadovaného složení - provádí jednoduché chemické výpočty, které lze využít v odborné praxi - respektuje při praktických činnostech H a P věty uvedené na chemikáliích	- chemie a její disciplíny - základní pojmy - vlastnosti chemických látek - částicové složení látek, atom, molekula - chemické prvky a sloučeniny - směsi - periodická soustava prvků - chemické vazby - chemické reakce – protolytické, redoxní - roztoky - výpočty v chemii - zásady bezpečnosti práce v chemické laboratoři

Anorganická chemie, 16 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí vlastnosti anorganických látek - tvoří chemické vzorce a názvy vybraných anorganických sloučenin - charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí - uvede typický výskyt prvků v přírodě - charakterizuje fyzikální a chemické vlastnosti prvků	- kyslík - voda, peroxid vodíku - halogeny - síra - dusík, fosfor - uhlík - sodík, draslík - vápník, hořčík - hliník, cín, olovo - měď, chrom, železo

Organická chemie, 20 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty a tvoří jednoduché chemické vzorce a názvy - uvede významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhodnotí jejich využití	- rozdělení a vlastnosti organických sloučenin - názvosloví organických sloučenin - vzorce organických sloučenin - izomerie - reakce organických sloučenin

v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí;	Uhlovodíky • alkany – metan • alkeny – ethen • alkyny – ethyn • areny – benzen, toluen, naftalen Deriváty uhlovodíků • halogenderiváty • aminy, nitroderiváty • alkoholy • aldehydy, ketony • karboxylové kyseliny a jejich deriváty
---	---

Biochemie, 11 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny • charakterizuje nejdůležitější přírodní látky • vyjmenuje nejdůležitější zástupce jednotlivých skupin • objasní funkci chemických sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v lidském těle • popíše vybrané biochemické děje	• chemické složení živých organismů Přírodní látky • lipidy • sacharidy • bílkoviny • biokatalyzátory • nukleové kyseliny • biochemické děje

Laboratorní práce, 4 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• respektuje při praktických činnostech P-větu a H-věty uvedené na chemikáliích	Náměty k praktickým cvičením: • příprava chemicky čisté látky filtrací, sublimací, krystalizací • zkoumání vlivu faktorů na rychlost chemické reakce • indikátory • vlastnosti kovových a nekovových prvků a jejich sloučenin • stavba molekul organických sloučenin • příprava a vlastnosti uhlovodíků • vlastnosti alkoholů • vlastnosti karboxylových kyselin • vlastnosti a důkaz bílkovin • vlastnosti sacharidů

6.4 Matematické vzdělávání

Matematika je nedělitelnou součástí všech vědeckých disciplín a má tudíž své pevné místo v rámci školního vzdělávání, všeobecného i odborného.

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích - v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, budoucím zaměstnání, volném čase a podobně.

Studium matematiky vybavuje žáka schopností orientovat se v přírodních, technických a ekonomických jevech, vnímat souvislosti mezi nimi a řešit úlohy z praxe.

Matematika umožňuje přechod od kvalitativního ke kvantitativnímu pozorování buď přímo udáním číselné hodnoty, nebo určením vztahu vyjadřujícího závislost mezi veličinami. Významně se podílí na rozvoji intelektuálních schopností žáků, především v jejich logickém myšlení, vytváření úsudků a schopnosti abstrakce.

Učivo oblasti matematického vzdělávání je pokryto předmětem:

- Matematika.

6.4.1 Matematika

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Ošetřovatel

Učební osnova předmětu: Matematika

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-H/01 Ošetřovatel

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 131 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2024, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, v budoucím zaměstnání, ve volném čase apod.). Studium matematiky vybavuje žáka schopností orientovat se v přírodních, technických a ekonomických jevech, vnímat souvislosti mezi nimi a řešit úlohy z praxe. Matematika se významně podílí na rozvoji intelektuálních schopností žáků, především v jejich logickém myšlení, vytváření úsudků a schopnosti abstrakce.

Charakteristika učiva

Učební osnova je zpracována v návaznosti na učební osnovy matematiky základní školy a to na vyučování v rozsahu 4 týdenních vyučovacích hodin za studium, přičemž v každém ročníku se v jedné hodině týdně může třída dělit na poloviny. Dělení třídy je závislé od počtu žáků ve třídě.

Hloubka probíraného učiva je variabilní, ovlivňují ji zejména vstupní vědomosti a dovednosti žáků a též jejich intelektuální úroveň. Počty vyučovacích hodin u jednotlivých tematických celků jsou pouze orientační. Vyučující může provést podle svého uvážení úpravy obsahu i rozsahu učiva s přihlédnutím k úrovni konkrétní třídy. Změny však nesmějí narušit logickou návaznost učiva.

Strategie výuky

V matematice je využíváno tradičních metod i moderních výukových metod. Je nutné zohlednit individuální vzdělávací potřeby žáků i jejich intelektuální úroveň. Pro splnění výukových cílů a zvýšení motivace žáků k matematice je vhodné metody střídat a kombinovat. Rovněž je kladen důraz na propojení matematiky s praxí.

Hodnocení výsledků žáků

Kritéria hodnocení a klasifikace žáků jsou stanovena školním klasifikačním řádem. K hodnocení žáků se používá různých forem písemného a ústního zkoušení. Žákovy vědomosti a dovednosti jsou průběžně prověřovány kratšími písemnými pracemi. Hodnotí se správnost, přesnost, pečlivost při řešení matematických úloh, schopnost samostatného úsudku.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- porozumět probíranému učivu a pochopit souvislosti mezi jednotlivými tématy, a také mezi různými předměty;
- rozšiřovat si vědomosti, upevňovat dovednosti a mít zájem učit se a celoživotně vzdělávat;
- ovládat různé techniky učení;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů

- spolupracovat při řešení problémů, pracovat v týmu;
- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému;
- získávat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků;

- vytvářet a využívat vizuální znázornění problému.

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se stručně a srozumitelně, odborně a jazykově správně, aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory, respektovat názory druhých.

Personální a sociální kompetence

- spolupracovat, nabídnout pomoc a nabízenou pomoc přijmout;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- přijímat hodnocení svých výsledků, přiměřeně na ně reagovat;
- být schopen sebehodnocení, sebekritiky a analýzy svých chyb;
- posilovat pozitivní rysy osobnosti (pracovitost, přesnost, důslednost, sebekontrola a odpovědnost, vytrvalost a schopnost překonávat překážky);
- mít pozitivní postoj k matematice a zájem o ni a její aplikace;
- mít důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a aktivně, dbát na dodržování pravidel chování, respektovat práva a osobnost jiných lidí, vážit si materiálních a duchovních hodnot;
- mít vztah k matematice jako součásti kultury (připomínáním významných osobností a mezníků historie vědy).

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání v matematice se všemi mezipředmětovými souvislostmi.

Matematické kompetence

- formulovat matematické myšlenky slovně a písemně;
- číst s porozuměním matematický text, užívat správné matematické terminologie a symboliky;
- porozumět obsahu potřebných matematických pojmů a vztahů mezi nimi, užít je při řešení úloh a problémů;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- analyzovat a řešit problémy, vhodně a správně numericky zpracovat úlohy;
- provádět v praktických úlohách jednoduché výpočty z paměti, náročnější za použití kalkulátoru;
- používat běžných rýsovacích a jiných matematických pomůcek;
- analyzovat zadanou úlohu, postihnout v ní matematický problém, vytvořit algebraický nebo geometrický model situace a úlohu vyřešit;
- rozvíjet prostorovou představivost;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení a jejich aplikaci v reálném životě;
- používat běžné metody a algoritmické početní postupy, pro řešení konkrétní situace umět vybrat vhodný a optimální postup;
- vyjádřit vztah mezi dvěma nebo více proměnnými, správně jej interpretovat a prakticky použít, zachytit jej tabulkou, grafem, případně rovnicí;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata apod.);
- umět správně převádět a používat běžné jednotky;
- aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích (matematizovat reálné situace);
- aplikovat znalosti o základních rovinných útvarech a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- aplikovat znalosti o základních geometrických tělesech.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- využívat informačních a komunikačních technologií při učení;
- správně využívat informace z různých zdrojů nesených na různých médiích;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména za použití celosvětové sítě Internet;

- využívat znalostí práce s běžným základním a aplikačním programovým vybavením ve výuce a v praxi.

Občan v demokratické společnosti

Důsledná příprava vede k odpovědnosti za svá rozhodnutí.

Člověk a životní prostředí

Chápat význam životního prostředí pro člověka.

Statisticky zpracovat třídění odpadu, diskutovat na téma, zda je nebo není nutno odpad třídit z hlediska životního prostředí.

Člověk a svět práce

Statisticky zpracovat míru nezaměstnanosti v místě školy nebo bydliště, spolupracovat s místním úřadem práce. Ovládat finanční matematiku.

1. ročník, 2 h týdně, povinný

Operace s čísly, 26 vyučovacích hodin z toho 13 hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
• provádí aritmetické operace s reálnými čísly • porovnává reálná čísla, určí vztahy mezi reálnými čísly • používá různé zápisy reálného čísla • určí řád reálného čísla • zaokrouhlí reálné číslo • znázorní reálné číslo na číselné ose • zapíše a znázorní interval • provádí, znázorní a zapíše operace s intervaly (sjednocení a průnik) • určí druhou mocninu a odmocninu čísla pomocí kalkulatoru • řeší praktické úlohy z oboru vzdělávání za použití trojčlenky a procentového počtu • provádí početní výkony s mocninami s celočíselným mocnitelem • orientuje se v základních pojmech finanční matematiky: změny cen zboží, směna peněz, úrok, úročení, spoření, úvěry, splátky úvěrů • provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí: změny cen zboží, směna peněz, úrok • na základě zadaných vzorců určí: výsledné částky při spoření, splátky úvěrů • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	• číselný obor $\mathbb{R}$ • aritmetické operace v číselných oborech $\mathbb{R}$ • intervaly jako číselné množiny • operace s číselnými množinami (sjednocení a průnik) • zápisy reálného čísla • procentový počet, trojčlenka • mocniny s celočíselným exponentem • odmocniny • základy finanční matematiky • slovní úlohy • shrnutí poznatků

Číselné a algebraické výrazy, 22 vyučovacích hodin z toho 11 hodin cvičení

Výsledky vzdělávání	učivo
• provádí operace s číselnými výrazy • určí definiční obor lomeného výrazu • provádí operace s mnohočleny (sčítání, odčítání, násobení) a výrazy • rozloží mnohočlen na součin a užívá vztahy pro druhou mocninu dvojčleny a rozdíl druhých mocnin	• číselné výrazy • algebraické výrazy • mnohočleny • vzorce pro druhou mocninu a rozdíl druhých mocnin • rozklad mnohočlenů na součin • lomené výrazy • definiční obor lomeného výrazu • slovní úlohy

• modeluje jednoduché reálné situace užitím výrazů, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání • interpretuje výrazy, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	
--	--

Řešení rovnic a nerovnic, 20 vyučovacích hodin z toho 10 hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
• řeší rovnice o jedné neznámé v množině $\mathbb{R}$ • řeší v $\mathbb{R}$ soustavy lineárních rovnic • řeší v $\mathbb{R}$ lineární nerovnice o jedné neznámé a jejich soustavy • vyjádří neznámou ze vzorce • užije řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav k řešení reálných úloh • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	• lineární rovnice s jednou neznámou • vyjádření neznámé ze vzorce • slovní úlohy • lineární nerovnice s jednou neznámou • soustavy lineárních rovnic a nerovnic o jedné neznámé • kvadratické rovnice

2. ročník, 1h týdně, povinný

Funkce, 11 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• dle funkčního předpisu sestaví tabulku a sestojí graf funkce, • určí, kdy funkce roste, klesá, je konstantní • rozliší jednotlivé druhy funkcí, určí jejich definiční obor a obor hodnot • určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic • v úlohách přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak • řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	• základní pojmy: pojem funkce, definiční obor, obor hodnot funkce, graf funkce • předpis a tabulka funkce • lineární funkce • přímá úměra • nepřímá úměra • kvadratická funkce • slovní úlohy

Goniometrie a trigonometrie, 5 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• používá pojmy úhel a jeho velikost • vyjádří poměr stran v pravoúhlém trojúhelníku jako funkci $\sin \alpha$, $\cos \alpha$, $\tan \alpha$ • určí hodnoty $\sin \alpha$, $\cos \alpha$, $\tan \alpha$ pro $0^\circ < \alpha < 90^\circ$ pomocí kalkulatoru • řeší praktické úlohy s využitím trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	• goniometrické funkce $\sin \alpha$, $\cos \alpha$, $\tan \alpha$ v intervalu $0^\circ < \alpha < 90^\circ$ • trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku • slovní úlohy

Planimetrie, 14 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- používá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, úsečka a její délka - sestrojí trojúhelník, různé druhy rovnoběžníků a lichoběžníků - řeší praktické úlohy s využitím trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku a věty Pythagorovy - graficky rozdělí úsečku v daném poměru - graficky změní velikost úsečky v daném poměru - určí různé druhy rovnoběžníků a lichoběžníků a z daných prvků určí jejich obvod a obsah - určí obvod a obsah kruhu - určí vzájemnou polohu přímky a kružnice - určí obvod a obsah složených rovinných útvarů - užívá jednotky délky a obsahu, provádí převody jednotek délky a obsahu - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	- základní planimetrické pojmy - polohové vztahy rovinných útvarů - metrické vlastnosti rovinných útvarů - trojúhelník a jeho vlastnosti - Pythagorova věta - mnohoúhelníky, pravidelné mnohoúhelníky - kruh, kružnice a jejich části - obvody a obsahy rovinných obrazců - složené útvary - shodná zobrazení v rovině (souměrnost, posunutí, otočení), jejich vlastnosti a jejich uplatnění

3. ročník, 1h týdně, povinný**Stereometrie, 21 vyučovacích hodin**

výsledky vzdělávání	učivo
- určí vzájemnou polohu bodů a přímek, bodů a roviny, dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin - určuje vzdálenost bodů, přímek a rovin - určuje odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin - charakterizuje tělesa: komolý jehlan a kužel, koule a její části - určí povrch a objem tělesa včetně složeného tělesa s využitím funkčních vztahů a trigonometrie - aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání - užívá a převádí jednotky objemu - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	- polohové vlastnosti prostorových útvarů - metrické vlastnosti prostorových útvarů - tělesa a jejich sítě - složená tělesa - výpočet povrchu a objemu těles, složených těles

Pravděpodobnost v praktických úlohách, 6 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- používá pojmy: náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu, náhodný jev, opačný jev, nemožný jev, jistý jev - určí pravděpodobnost náhodného jevu v jednoduchých případech	- náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu - náhodný jev, opačný jev, nemožný jev a jistý jev - výpočet pravděpodobnosti náhodného jevu

při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	
---	--

Práce s daty v praktických úlohách, 6 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- používá pojmy: statistický soubor, znak, četnost, relativní četnost a aritmetický průměr - porovnává soubory dat - interpretuje údaje vyjádřené v diagramech, grafech a tabulkách - určí četnost a relativní četnost znaku - určí aritmetický průměr - čte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	- statistický soubor a jeho charakteristika - četnost a relativní četnost hodnoty znaku, - aritmetický průměr - statistická data v grafech a tabulkách

6.5 Vzdělávání pro zdraví

Cílem vzdělávání v této oblasti je vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost, a tím rozvinout a podpořit jejich chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví. Vzdělávání pro zdraví vede žáky k tomu, aby rozpoznávali potřeby svého těla v jeho bio-psycho-sociální jednotě a porozuměli působení výživy na zdraví, životního prostředí, dodržování hygieny, pohybové aktivity, pozitivním emocím, překonání negativních emocí a stavů, jednostranné činnosti, neharmonickým interpersonálním vztahům a dalším vlivům působícím na zdraví. Pro zachování zdraví je důležité žáky vést preventivní cestou v oblastech závislosti na alkoholu, tabáku, drogách či proti závislostem na procesech (gambling, netolismus, nomofobii aj.). Žáci by měli rozumět partnerským vztahům a zodpovědně přistupovat k ochraně svého reprodukčního zdraví. Lidé jsou v současnosti vystavováni řadě nebezpečných událostí, které ohrožují jejich zdraví a často i život. Důsledkem toho nabývají na významu i dovednosti potřebné pro obranu a ochranu proti těmto situacím, tj. pro chování při vzniku mimořádných událostí.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot potřebné ke kvalitnímu prožívání života a cílevědomě je chránit; rozpoznat, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví;
- racionálně jednat v situacích osobního a veřejného ohrožení;
- chápat, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka;
- znát prostředky, jak chránit své zdraví, zvyšovat tělesnou zdatnost a kultivovat svůj pohybový projev; usilovat o dosažení optimálního pohybového rozvoje v rámci svých možností;
- vyrovnávat nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž;
- pociťovat radost a uspokojení z provádění tělesné (sportovní) činnosti;
- kontrolovat a ovládat své jednání, chovat se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy a sportu a při pohybových činnostech vůbec; podle potřeby spolupracovat;
- preferovat pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu; eliminovat zdraví ohrožující návyky a činnosti.

V tělesné výchově se usiluje zejména o výchovu a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti. Žáci jsou vedeni k pravidelnému provádění pohybových činností, ke kvalitě v pohybovém učení, jsou jim vytvářeny podmínky k prožívání pohybu a sportovního výkonu, ke kompenzování negativních vlivů způsobu života a ke spolupráci při společných činnostech. Nezanedbatelné je dodržování zásad bezpečnosti a prevence úrazů při pohybových aktivitách. V tělesné výchově se rozvíjejí jak pohybově nadaní, tak zdravotně oslabení žáci.

V rámci atraktivity výuky a porozumění dané problematiky je možné výuku obohatit o odborné exkurze a přednášky realizované odbornými pracovišti dle organizačních možností a aktuální nabídky s ohledem na vhodnost a didaktický přínos.

Učivo oblasti vzdělávání pro zdraví je rozvrženo do předmětů:

- První pomoc;
- Výchova ke zdraví;
- Tělesná výchova.

6.5.1 První pomoc

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Ošetřovatel

Učební osnova předmětu: První pomoc

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-H/01 Ošetřovatel

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 30 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2024, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Předmět První pomoc má žáky seznámit s novým pojetím první pomoci a fungováním jednotného záchranného systému, naučit je pohotově reagovat a správně postupovat v život ohrožujících situacích, při živelných katastrofách, teroristických útocích a jiných mimořádných situacích.

Charakteristika učiva

Témata jsou sestavena vzhledem k profilu absolventa. Týkají se podstaty poskytování první pomoci. Žáci jsou vedeni k osvojení nejen potřebných vědomostí, ale zejména ke zvládnutí dovedností v laické první pomoci a zásad bezpečného chování v situaci obecného ohrožení.

Strategie výuky

Předmět první pomoci je chápán jako teoreticko - praktický. Vyučuje se ve druhém ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně. Při výuce se třída dělí na skupiny. Dělení třídy je závislé od počtu žáků ve třídě. Při výuce je volena metoda praktického nácviku, metoda zážitku a metoda odborného výkladu. Do výuky je zařazována exkurze do středisek integrovaného záchranného systému.

Hodnocení výsledků žáku

Základ pro hodnocení prospěchu tvoří klasifikační řád.

Hodnocení se provádí formou ústní, písemnou a praktickou. Písemné hodnocení je prováděno formou otevřených úloh nebo testů. Praktické hodnocení se provádí na základě řešení zadané modelové situace. Při hodnocení se sleduje správný postup při řešení situace a teoretická znalost. Hodnocena je také samostatná práce a aktivita žáků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Budou rozvíjeny zejména:

- komunikativní a sociální dovednosti;
- praktické dovednosti;
- práce s informacemi;
- vyhodnocení získaných informací a formulování priorit;
- kompetence k řešení problému a spolupráce s jinými lidmi.

Kompetence k učení

- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- upevňovat si správné návyky k učení;
- rozvíjet svůj zájem o další studium a rozvíjet svou osobnost.

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadanému úkolu;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení.

Komunikativní kompetence

- zapojit se do diskuse, analyzovat situaci, případný problém definovat, formulovat své myšlenky.

Personální a sociální kompetence

- přijímat osobní zodpovědnost za provedení první pomoci;
- kriticky myslet a zhodnotit vzniklou situaci a rozhodnout o prioritách poskytnutí první pomoci;
- odhadnout své schopnosti;
- vědět, jaké faktory mají přímý vliv na vlastní zdraví;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- ctít život jako nejvyšší hodnotu, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a životy druhých lidí;
- poskytnout pomoc v situacích ohrožujících zdraví a život.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

- znát zásady poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázat první pomoc poskytnout;
- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i ostatních;
- znát a dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence.

Občan v demokratické společnosti

Toto průřezové téma vede žáky k sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku, k uvědomění si významu osobní ochrany, nutnosti efektivního jednání a vzájemné pomoci při hrozbě nebo při vzniku mimořádné události. Při poskytování první pomoci se řídí etickými zásadami.

Člověk a životní prostředí

Toto průřezové téma vede žáky k zásadám zdravého životního stylu a odpovědnosti za své zdraví.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

2. ročník, 1 h týdně, povinný

Úvod do předmětu, 1 vyučovací hodina

výsledky vzdělávání	učivo
• definuje základní pojmy • orientuje se ve složkách integrovaného záchranného systému	• základní pojmy • význam první pomoci • dělení první pomoci • integrovaný záchranný systém • tísňová volání

První pomoc při mimořádných událostech, 1 vyučovací hodina

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným • definuje základní pojmy • popíše obsah evakuačního zavazadla • zná varovný signál • vyjmenuje základní vybavení lékárniček	• zásady pro případ obecného ohrožení • varovný signál • evakuační zavazadlo • evakuace občanů • nezbytná opatření při havárii s únikem • chemických a radioaktivních látek, živelných pohromách, krizových situacích • poranění při hromadném zasažení obyvatel • vybavení lékárničky • základní vybavení lékárničky

dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak reagovat v situaci osobního ohrožení a za mimořádných událostí	
---	--

Jednotný postup při poskytování první pomoci, 1 vyučovací hodina

výsledky vzdělávání	učivo
- dokáže si uvědomit důležitost bezpečí zachránce - rozlišuje závažnost situace - objasní jednotný postup při poskytování první pomoci - dokáže kontaktovat zdravotnickou záchrannou službu a podat informace o situaci a stavu zraněných	- osobní bezpečnost zachránce - jednotný postup poskytování první pomoci - třídění raněných - nácvik předávání informací záchranné službě

Obvazová technika, 3 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- dokáže správně přiložit tlakový obvaz - ovládá použití šátkových a obinadlových obvazů při první pomoci	- zásady obvazové techniky - šátkové obvazy - tlakový obvaz - obinadlové obvazy - praktický nácvik

Polohování a transport zraněných, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- dokáže rozpoznat nutnost transportu raněného - dokáže vyprostit zraněného - předvede jednotlivé typy poloh - ovládá postup při vyprošťování a odsunu zraněného	- pravidla a způsoby vyprošťování raněných - transport raněných bez pomůcek a s pomůckami - techniky transportu raněných jedním nebo více zachránci - základní polohy raněných - Rautekova, polohy vleže na zádech, poloha na břiše, v sedě, na boku, při kolapsu - praktický nácvik

Rány, 1 vyučovací hodina

výsledky vzdělávání	učivo
- popíše jednotlivé typy ran, rozsah a závažnost - popíše postupy ošetřování jednotlivých typů ran - uvědomuje si nutnost použití prostředků osobní ochrany - dokáže použít improvizované pomůcky	- charakteristika, dělení - cizí tělesa v ranách, v tělních otvorech, poranění zvířaty - zásady ošetřování jednotlivých typů ran - praktický nácvik ošetření

Krvácení, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- dokáže zastavit zevní krvácení - uvědomí si závažnost stavu zraněného a význam správně poskytnuté první pomoci - uvědomuje si závažnost vnitřního krvácení - zná příznaky vnitřního krvácení	- dělení krvácení - způsoby ošetření zevního krvácení - vnitřní krvácení - krvácení z tělních otvorů - poskytování první pomoci

zná význam tepelného komfortu	praktický nácvik zástavy krvácení, modelové situace
---	---

Šok, křečové stavy, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- zná mechanismy úrazů vedoucí k rozvoji šokového stavu - zná nebezpečí rozvoje šoku - rozpozná příznaky šoku - dokáže použít vhodná protišoková opatření - poskytne první pomoc při křečových stavech	- druhy šoku, příčiny a příznaky, první pomoc - protišoková opatření – tepelný komfort - křečové stavy, příčiny a první pomoc - nácvik modelových situací

Bezvědomí, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- zhodnotí stav vědomí, dýchání - poskytne první pomoc postiženému - rozpozná závažnost stavu postiženého - zná význam stálého sledování dechu postiženého, volání záchranné služby - zajistí správnou polohu při kolapsovém stavu - uloží do vhodné polohy dle stavu postiženého	- poruchy vědomí - vyšetření stavu vědomí, dýchání, sledování zraněného - první pomoc při kolapsových stavech - praktický nácvik modelových situací

Neodkladná resuscitace, 6 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- vyjmenuje příčiny neprůchodnosti dýchacích cest, zná první pomoc u dětí i dospělých - rozpozná zástavu dýchání - ovládá postup neodkladné resuscitace dospělého a dítěte - dokáže si uvědomit nutnost poskytnutí neodkladné resuscitace	- poruchy průchodnosti dýchacích cest u dětí a dospělých - zástava dýchání u dětí a dospělých - kardiopulmonální resuscitace u dospělého a u dítěte - etické aspekty neodkladné resuscitace, - ukončení kardiopulmonální resuscitace - praktický nácvik

Poranění hlavy a CNS, 1 vyučovací hodina

výsledky vzdělávání	učivo
- objasní příčiny, příznaky a komplikace spojené s poraněním hlavy - dokáže poskytnout první pomoc - uloží do vhodné polohy dle stavu postiženého - dokáže si uvědomit důležitost sledování základních životních funkcí	- mechanismy vzniku poranění, dělení, příznaky, komplikace - zásady poskytování první pomoci - nácvik modelových situací

Poranění kostí a kloubů, 1 vyučovací hodina

výsledky vzdělávání	učivo
- zná rizika spojené s nevhodným postupem při poskytnutí první pomoci - rozpozná jednotlivé typy zlomenin - zná jednotlivé typy poranění kloubů	- charakteristika, dělení zlomenin, příčiny, příznaky, zásady první pomoci - zlomeniny horní končetiny - klíční kosti, lopatky, pažní kosti, předloktí, zápěstí a kosti ruky

dokáže poskytnout vhodnou první pomoc u poranění kostí a kloubů	- zlomeniny pánve a dolní končetiny - stehenní kosti, bérce, kotníku a prstů nohy - poranění kloubů - distorze, luxace, kontuze - nácvik a ošetření modelových situací
---	--

Poranění hrudníku, 1 vyučovací hodina

výsledky vzdělávání	učivo
- rozpozná příznaky při poranění hrudníku - zvládá poskytnutí první pomoci - uvědomuje si rizika a komplikace spojené s poraněním hrudníku	- charakteristika, dělení, příčiny a příznaky - poranění hrudníku zavřená a otevřená - nácvik modelových situací

Poranění břicha, 1 vyučovací hodina

výsledky vzdělávání	učivo
- zná postup při ošetření otevřených a zavřených poraněních břicha - uvědomuje si rizika a komplikace spojené s poraněním břicha - objasní příčiny a příznaky poranění břicha	- dělení, příčiny a příznaky - první pomoc při poranění břicha - nácvik modelových situací

Poranění páteře a míchy, 1 vyučovací hodina

výsledky vzdělávání	učivo
- objasní mechanismy vzniku poranění páteře a míchy - zná rizika spojené s nevhodným postupem při poskytnutí první pomoci - uvědomuje si rizika spojené s nevhodným postupem při poskytnutí první pomoci	- charakteristika, dělení, příčiny a příznaky - první pomoc při poranění páteře a míchy - nácvik modelových situací

Poškození teplem, chladem a chemickými látkami, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- zhodnotí základní životní funkce - dokáže kontaktovat zdravotnickou záchrannou službu a podat informace o situaci a stavu zraněných - poskytne první pomoc zraněnému	- popáleniny - úraz elektrickým proudem, zasažení bleskem - poleptání - úpal, úžeh - podchlazení, omrzliny - nácvik modelových situací

Návykové látky a akutní otravy, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- zná vhodný postup při poskytování první pomoci u jednotlivých typů otrav - dokáže si uvědomit důležitost bezpečí záchránce	- otravy – houbami, léky, alkoholem, drogami, oxidem uhelnatým a oxidem uhličitým - nácvik modelových situací

6.5.2 Výchova ke zdraví

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Ošetřovatel

Učební osnova předmětu: Výchova ke zdraví

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-H/01 Ošetřovatel

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 34 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2024, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Předmět Výchova ke zdraví směřuje žáky k získání schopnosti aktivně podporovat a chránit zdraví své i v rámci širší komunity, vede k větší zodpovědnosti za bezpečnost a péči o zdraví. Výrazně přispívá k prevenci sociálně patologických jevů v období adolescence. Obsah předmětu velkou měrou plní školní minimální preventivní program stanovený školním metodikem prevence. Motivuje žáky k řešení dané problematiky a podporuje zájem o zdravotnickou profesi, zároveň rozvíjí sociální dovednosti, kultivuje chování a vede ke zdravým životním návykům a k estetizaci těla i prostředí.

Charakteristika učiva

Témata se týkají podpory a udržování zdraví, řeší zdravý životní styl, prevenci sociálně patologických jevů a systém péče o zdraví realizovaný národními a regionálními programy podpory zdraví v souladu s WHO.

Strategie výuky

Výuka směřuje ke tvorbě zdravých postojů žáků k péči o zdraví, staví na aktivním přístupu žáků k dané problematice, na osobních zkušenostech a názorech. Vyučuje se v 1. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně. Při probírání nového tématu je volena metoda výkladu nebo řízeného rozhovoru, diskuse, použití interaktivních výukových pomůcek a audiovizuálních dokumentů. Aktivita žáků je podněcována vypracováním a prezentací samostatných prací, sledováním a analýzou aktuálních společenských trendů.

Hodnocení výsledků žáků

Základ pro hodnocení prospěchu tvoří klasifikační řád. Hodnocení se provádí formou ústní i písemnou. Písemné hodnocení je formou otevřených a zavřených testových úloh. Hodnocena je aktivita žáků a vlastní ústní prezentace, u které hodnotíme odbornou správnost a aktuálnost informací, úroveň zpracování, formu vyjadřování a vystupování, schopnost logické argumentace, vysvětlení pojmů a obhájení si názorů, využití mezipředmětových vztahů a dovednosti řešit problémové situace.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- upevňovat si správné návyky k učení;
- rozvíjet svůj zájem o další studium a rozvíjet svou osobnost;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem;
- rozvíjet svůj zájem o další studium.

Kompetence k řešení problémů

- dokázat vyhledat informace k dané problematice, třídit je a zpracovávat;
- být schopen dosažené výsledky prezentovat a aplikovat v konkrétních situacích;
- získat informace potřebné k řešení problému, navrhne způsob řešení, popř. varianty řešení;
- zdůvodnit, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků;
- požádat, nabízet a přijímat pomoc v týmu.

Komunikativní kompetence

- používat přiměřené verbální i neverbální prostředky v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- zapojovat se do diskuse, analyzuje situaci, případný problém definuje, formuluje své myšlenky;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- orientovat se v odborné terminologii daného oboru v mluvené i psané podobě.

Personální a sociální kompetence

- prezentovat svou osobnost i výsledky své práce;
- vhodně reagovat na měnící se životní a pracovní podmínky;
- uvědomovat si hodnoty věcí;
- řešit konflikty a náročné životní situace;
- mít vlastní hodnotový žebříček, který je v souladu s prioritami společnosti;
- být si vědom možností manipulace ze strany druhých;
- kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- aktivně rozvíjet svou osobnost;
- uvědomovat si negativa nesprávného životního stylu;
- aktivně dbát o své zdraví.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- ctít život jako nejvyšší hodnotu, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a životy druhých lidí;
- aktivně se podílet na ochraně životního prostředí;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika);
- vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- znát vlastní práva i povinnosti.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- využívat poznatky a získává informace v oblasti svých zájmů a pro své další vzdělávání;
- správně využívat informace z různých zdrojů nesených na různých médiích;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména za použití celosvětové sítě Internet.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i ostatních;
- znát a dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence.

Občan v demokratické společnosti

Toto průřezové téma vede žáky k sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku, k uvědomění si významu osobní ochrany, nutnosti efektivního jednání a vzájemné pomoci při hrozbě nebo při vzniku mimořádné události. Při poskytování první pomoci se řídí etickými zásadami.

Člověk a životní prostředí

Toto průřezové téma vede žáky k zásadám zdravého životního stylu a odpovědnosti za své zdraví.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni bezpečně pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

1. ročník, 1 h týdně, povinný

Zdraví a jeho determinanty, 3 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- používá správně pojmy zdraví a nemoc - objasní význam zdraví pro život - uvede pozitivní a negativní faktory, které ovlivňují zdraví - popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí	- výklad pojmu zdraví - determinanty zdraví - odpovědnost jedince za zdraví

Stav zdraví v ČR, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- popíše současné civilizační nemoci - pojmenuje možnosti ochrany člověka před nemocí a úrazem - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus - posoudí vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky	- stav zdraví občanů v ČR - civilizační nemoci - prevence úrazů a nemocí - péče o veřejné zdraví v ČR

Zdravý způsob života, 8 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- zdůvodní význam zdravého životního stylu - jmenuje oblasti zdravého způsobu života a dokáže diskutovat na toto téma - charakterizuje poruchy výživy - orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech - dovede vypočítat a posoudit BMI - dovede posoudit vliv médií a reklamy na životní styl jedince a na péči o své zdraví	- význam pohybu, osobní návyky - zdravá výživa - stravovací návyky - poruchy příjmu potravy - obezita, výpočet BMI - alternativní výživové směry - duševní zdraví - prevence stresu

Sexuální výchova, 6 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- pojmenuje rizikové chování a rizikové skupiny lidí - diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu - zdůvodní význam ochrany v sexuálním životě	- partnerské vztahy - péče o reprodukční zdraví - antikoncepce - zdravé a plánované těhotenství - sexuálně přenosné nemoci - sexuální deviace

Sociálně patologické jevy a jejich prevence, 13 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví	- rizikové chování člověka - návykové látky a jejich vliv na člověka - kouření - alkoholismus

• pojmenuje rizikové chování a rizikové skupiny lidí • ví, jak řešit šikanu a na koho se obrátit • dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat • dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení konfliktních situací	• drogy a specifika drogové závislosti • závislosti na procesech • šikana • kyberšikana • sekty • bezdomovectví • nezaměstnanost • sebevražednost a sebepoškozování mladistvých
--	--

6.5.3 Tělesná výchova

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Ošetřovatel

Učební osnova předmětu: Tělesná výchova

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-H/01 Ošetřovatel

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 194 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2024, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

V tělesné výchově se usiluje zejména o výchovu a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti. Žáci jsou vedeni k pravidelnému provádění pohybových činností, jsou jim vytvářeny podmínky ke kompenzování negativních vlivů způsobu života a ke spolupráci při společných činnostech. Nezanedbatelné je dodržování zásad bezpečnosti a prevence úrazů při pohybových aktivitách.

V souladu s vývojovými předpoklady a s individuálními zvláštnostmi žáků směřuje vzdělávání v tělesné výchově, aby žáci dovedli zvyšovat tělesnou zdatnost a kultivovat svůj pohybový projev, usilovali o dosažení optimálního pohybového rozvoje, uměli vyrovnávat nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž, pociťovali radost a uspokojení z tělesné činnosti, využívali pohybových činností, pravidel a soutěží ke správným postupům dle zásad fair play, chovali se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy a sportu a v neposlední řadě zařazovali pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu.

Charakteristika učiva

Učivo v tělesné výchově představuje plánovitý systém vědomostí, pohybových dovedností a schopností, které si má žák osvojit. Je tvořeno z tematických celků: teoretické poznatky, tělesná cvičení (pořadová, průpravná, koordinační, kompenzační, relaxační, aj.), gymnastika, rytmická gymnastika a kondiční cvičení, atletika, úpoly, pohybové a sportovní hry. Uvedené činnosti se vyučují v hodinách určených učebním plánem v týdenním rozvrhu.

Formou kurzu je realizováno lyžování, snowboarding a sportovní turistika. LVVZ je uskutečněn pro žáky prvního ročníku v rozsahu 35 hodin. Sportovně turistický kurz je realizován ve 2. ročníku v rozsahu 30 hodin.

Náplň i výsledky vzdělávání obou kurzů jsou zařazeny v učebních osnovách příslušného ročníku.

Základní učivo je závazné pro všechny zdravotně způsobilé žáky. Žáci, kteří splnili požadavky základního učiva, prohlubují ho náročnějšími obměnami, způsoby nebo vazbami, které jsou uváděny v rámci rozšiřujícího učiva.

V zájmu dalšího rozšíření učiva tělesné výchovy je naší snahou doplnit základní pohybové aktivity např. plaveckým výcvikem, bruslením na ledě a in linech, cyklistikou, využitím lezecké stěny a lanového centra. Realizace těchto aktivit se však odvíjí od plné finanční účasti zákonných zástupců žáků.

Žákům je nabízena možnost účastnit se školních turnajů (volejbalový, florbalový, v kopané, v košíkové, aj.) a soutěží (taneční aj.). Nadaní žáci se účastní středoškolských turnajů a soutěží.

Strategie výuky

Tělesná výchova je realizována ve vyučovacím předmětu, sportovních kurzech, sportovních dnech (např. plavání, bruslení, hry, turistika) a jiných organizačních formách podle možností a podmínek (materiální podmínky, zájmy žáků, klimatické podmínky, podíl chlapců a dívek, zdravotně oslabení žáci apod.). Tělesná výchova by měla žáky kultivovat v pohybových projevech a zlepšovat tělesný vzhled pomocí přiměřených prostředků.

Tělesná výchova je v učebním plánu zařazována v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně v každém ročníku. Dělení třídy při výuce je závislé od počtu žáků ve třídě. Učivo je rozčleněno pro jednotlivé ročníky a je vybíráno v souladu s celkovou koncepcí daného předmětu, konkrétní úrovní žáků (skupin, jednotlivců), jejich převažujícími pohybovými zájmy i vzhledem k jejich případnému speciálnímu pohybovému zaměření a v souladu s prostorovým a materiálním vybavením.

Ve výuce jsou uplatňovány následující vyučovací metody:

- metody motivační: smyslem je zajistit vyšší aktivitu a osobní zainteresovanost;
- metody expoziční: cílem je zajistit předání obsahu učiva žákovi učitelem;
- metody fixační: jejich podstatou je procvičování, upevňování a zdokonalování již nacvičeného učiva;
- metody diagnostické: lze aplikovat vstupní diagnostiku, průběžnou a finální.

Hodnocení výsledků žáků

V tělesné výchově lze hodnocení charakterizovat jako proces soustavného poznávání, pozorování žáka, založený na zjišťování, zaznamenávání, posuzování jeho učební a pracovní činnosti a chování v hodinách. Hodnocení je v souladu se školním klasifikačním řádem a je výsledkem komplexního přístupu učitele. Klasifikace je v rozsahu pěti stupňů, žáci uvolnění ze zdravotních důvodů nejsou klasifikováni. Nejčastěji používanou formou hodnocení je slovní hodnocení a klasifikace. Hodnocení žáků vychází z diagnostiky žáků, z poznání jejich předpokladů, aktuálních možností, zdravotního stavu a pohybových zájmů. Rozhodující pro celkové hodnocení žáků je aktivita, individuální změny (dovednostní, výkonové, postojoyé), zvládnutí jednotlivých činností a testů vzhledem ke svým schopnostem.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- rozvíjet svůj zájem o další studium a rozvíjet svou osobnost;
- rozvíjet svůj zájem o další studium.

Kompetence k řešení problémů

- dokáže pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností;
- požádá, nabízí a přijímá pomoc v týmu.

Komunikativní kompetence

- s ohledem na situaci a účastníky komunikace používá přiměřené verbální i neverbální prostředky v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

- aktivně rozvíjet svou osobnost;
- mít zdravé sebevědomí;
- kreativně motivovat své okolí;
- mít kooperativní chování;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví;
- aktivně dbát o své zdraví;
- duševně i fyzicky relaxovat.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- je tolerantní vůči ostatním.

Občan v demokratické společnosti

V tělesné výchově si žáci rozvíjí svoji osobnost, a to tím, že si upevňují své sebevědomí a odpovědnost, morální hodnoty dodržováním zásad fair play, učí se toleranci, komunikaci. Zejména při sportovních a pohybových hrách jsou vedeni k řešení konfliktů, spolupráci, angažovat se nejen ve svůj prospěch, ale ve prospěch celku.

Člověk a životní prostředí

Téma Člověk a životní prostředí se realizuje jednak ve vyučovacích hodinách, ale především na lyžařském výchovně výcvikovém kurzu a sportovně turistickém kurzu, které přispívají k upevnění vztahu k přírodě, k její ochraně a odpovědnosti a uvědoměním si vlivů zdravého prostředí na zdraví a život člověka. Tělesná výchova přispívá k osvojení zásad zdravého životního stylu, pozitivním vlivem tělesných aktivit na zdraví člověka.

Informační a komunikační technologie

V tělesné výchově se žáci učí využívat prostředků IKT především při pořizování záznamů o pohybových aktivitách a vlastním výkonu, využitím záznamu při ukázce, výkladu a zpětné vazby k odstranění chyb, získáváním informací o sportovních činnostech.

1. ročník, 2 h týdně, povinný

Teoretické poznatky, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • dodržuje pravidla hygieny • volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat • komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii	• význam pohybu pro zdraví • zásady bezpečnosti • hygiena cvičení a cvičebního prostředí • vhodné oblečení (cvičební úbor a obutí) • základní pravidla her

Tělesná cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
• používá základní povelů a správně na ně reaguje • zná základní nápravné cviky a jejich význam • připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné pohybové zatížení za pomoci učitele • zařazuje pohybovou činnost do svého denního režimu dle svých schopností • vybere vhodná cvičení pro určité prostředí za pomoci učitele • dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost	• jako součást všech tematických celků • pořadová-povelová technika, nástupové tvary, otáčení na místě • průpravná, všestranně rozvíjející, koordinační, kompenzační, relaxační, aj. • zásady přípravy organismu před a po pohybové činnosti, strečink • uvolňovací a dechová cvičení • cvičení pro správné držení těla • vyrovnávací cvičení na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a kompenzaci jednostranného zatížení • cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti • negativní druhy zátěže, denní režim při zařazení pohybové činnosti, účinky cviků

Gymnastika, 14 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• rozvíjí pohybové schopnosti dle individuálních možností • dle svých možností zvládne osvojované činnosti • dokáže spojit základní prvky do sestavy za pomoci učitele • zvládne jednoduché vazby	Akrobacie • držení těla, chůze, modifikace poskoků, obraty, váha, kotoul vpřed a vzad, stoj na lopatkách Přeskok • roznožka přes kozu Hrazda • náskok do vzporu, sešín vpřed, seskok zákmihem Kruhy • komíhání, houpání odrazem střídmonož, sestava ze vzporu stojmo překot vzad a zpět Kladina (obrácená lavička) • chůze, modifikace poskoků, obraty Šplh • na tyči

Rytmická gymnastika a kondiční cvičení, 8 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže spojit základní prvky do sestavy za pomoci učitele • ovládá základní prvky s náčiním • sladí pohyb s hudbou • ovládá cvičení dle cvičitele • zvládne jednoduché vazby	• rytmická gymnastika, aerobik, pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem; základní taneční kroky • cvičení s náčiním: stepy, švihadla, tyče, gumy, činky, medicinbaly, bosu

Úpoly, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• ovládá tělo při pádech • uvědomuje si polohu těžiště a spolupracuje při skupinových hrách	• pády • základní sebeobrana • přetlaky, přetahy • úpolové hry

Atletika, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti • zvládá techniku běhu, běžeckou abecedu • ovládá startovní povely a polohy	• běhy • atletická abeceda • starty • hod medicimbalem • skok z místa

Sportovní hry, 32 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• zvládá základní herní činnosti jednotlivce, spolupracuje s týmem, orientuje se v poli a dodržuje základní pravidla hry • dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání	Odbíjená • přehazovaná jako průprava • přihrávky vrchní a spodní, podání, příjem podání, utkání 5:5,4:4,3:3 Košíková • driblíng, přihrávky, střelba, uvolňování hráče s míčem a bez míče, modifikované utkání Florbal Futsal Ringo Ostatní hry • badminton, barmball, ragby, stolní tenis, aj. • pálkovací hry (softball, baseball aj.)

Testy zdatnosti, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• ověří zdatnost motorickými testy, orientuje se v naměřených hodnotách	Testové baterie: • člunkový běh • skok z místa • hod medicimbalem • přeskoky přes švihadlo • leh-sed

	• šplh • a jiné
--	--

LVVZ

výsledky vzdělávání	učivo
• uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • dle svých možností zvládne osvojované činnosti • volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat • aplikuje zásady bezpečnosti a orientace na horách	• vhodná výzbroj a výstroj • základy sjezdového lyžování a snowboardingu • jízda na vleku • pohyb a pobyt v horském prostředí

2. ročník, 2 h týdně, povinný

Teoretické poznatky, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• ovládá pravidla her a soutěží • sleduje sportovní informace ve sdělovacích prostředcích • komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit • volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat	• bezpečnost a hygiena - vhodné oblečení, záchrana a pomoc, zásady chování a jednání v různém prostředí • význam pohybu pro zdraví • odborné názvosloví a komunikace • pravidla her, závodů a soutěží • zdroje informací

Tělesná cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
• zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví • rozlišuje různé úrovně nasazení s ohledem na své zdraví a zdraví druhých • ovládá nástupové a pochodové tvary, obraty na místě i v pohybu • umí rozhodnout o vhodnosti pohybové aktivity s ohledem k věku, pohlaví, zdrav. stavu • překoná překážky • ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace	• jako součást všech tematických celků • nástupové tvary a povelová technika • cvičení na přípravu organismu k pohybové zátěži a po skončení zátěže (zahřátí, strečink) • cvičení na rozvoj kloubní pohyblivosti • kondiční cvičení - cvičební programy, kruhový trénink • cvičení pro správné držení těla v různých polohách - cvičení kompenzační, relaxační • překážková dráha

• sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej	
--	--

Gymnastika, 8 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit • zvládá záchranu a pomoc u osvojených činností • umí rozhodnout o vhodnosti pohybové aktivity s ohledem k věku, pohlaví, zdrav. stavu • dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem	Akrobacie • kotouly a jejich modifikace, obměny poskoků, skoků, přemet stranou, stoj na lopatkách, na rukou, na hlavě, sestava z prvků Hrazda • výmyk, přešvih únožmo, spád závěsem v podkolení, seskok zákmihem Přeskok • roznožka, skrčka, odbočka přes kozu, bednu Kruhy • svis vznesmo, svis střemhlav, překot vzad, houpání s obraty Kladina • chůze, obraty, poskoky, rovnovážné postoje, volná sestava Trampolína • opakované výskoky, z rozběhu skoky-skrčmo, roznožmo Šplh • na tyči, na laně

Rytmická gymnastika a kondiční cvičení, 6 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• koordinuje pohyby při jednotlivých činnostech • je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu) • uplatňuje zásady sportovního tréninku	• aerobik, stepaerobik, intervalové cvičení • cvičení s náčiním-švihadla, činky, gumy, tyče, gymbaly, bosu, overbaly • tanec dle výběru

Úpoly, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• koordinuje pohyby při jednotlivých činnostech • užívá bojové prvky v duchu fair play, dodržuje stanovená pravidla	• přetahy, přetlaky, údery, pády • základy sebeobrany • úpolové hry jednotlivců, družstev

Atletika, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• rozvíjí svoji kondici, ovládá cvičení k posilování svalových skupin • ovládá správnou techniku běhu (práce nohou a paží) a startu • ovládá techniku hodu a skoku • koordinuje pohyby při jednotlivých činnostech	• zdokonalení techniky běhu, startu • krátké sprinty, štafetový běh, vytrvalostní běh • skok daleký z místa • skok vysoký (nůžky, flop) • hody medicimbalem

• dokáže posoudit a zhodnotit dosažené výkony s výkony ostatních • pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu	
---	--

Sportovní hry, 32 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• ovládá pravidla her a soutěží • dokáže se aktivně zapojit do hry, spolupracuje s týmem • participuje na týmových herních činnostech družstva • dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci • dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu • dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích • dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání	Odbíjená • odbití vrchní a spodní, podání, příjem, přihrávka, nahrávka • nácvik herních systémů • utkání 6:6 Košíková • základní herní činnosti jednotlivce - dribling, přihrávky na místě a v pohybu, střelba, dvojtakt, uvolňování, obranný postoj, doskakování • osobní a zónová obrana • útočné kombinace-hod' a běž • herní systémy- postupný a rychlý protiútok • modifikované utkání • utkání 5:5 Florbal, futsal, házená • herní činnosti jednotlivce-základy • utkání Ostatní drobné hry • ringo, ragby, frisbee, badminton, softtenis, stolní tenis, lakros, kuželky • pálkovací hry (softball, baseball aj.)

Testy zdatnosti, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• provádí zadané testy • dokáže posoudit a zhodnotit dosažené výkony s výkony ostatních • orientuje se v naměřených hodnotách • dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji • ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy	Testové baterie: • přeskoky přes švihadlo • leh-sed • skok z místa • hod medicimbalem • člunkový běh • šplh na tyči • a jiné

STK

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže se aktivně zapojit do hry, spolupracuje s týmem • dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách	• pobyt a pohyb v přírodě • orientace v terénu • ochrana přírody • pohybové a sportovní hry • plavání v přírodním prostředí • jízda na paddleboardu, kajaku, pramici

• dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání • dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit • volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat	• in-line bruslení • umělá lezecká stěna • lanové centrum • pátkovací hry (softball, baseball aj.)
---	---

3. ročník, 2 h týdně, povinný

Teoretické poznatky, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• ovládá pravidla her a soutěží • sleduje sportovní informace ve sdělovacích prostředcích • komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit • volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat	• bezpečnost a hygiena - vhodné oblečení, záchrana a pomoc, zásady chování a jednání v různém prostředí • význam pohybu pro zdraví • odborné názvosloví a komunikace • pravidla her, závodů a soutěží • zdroje informací

Tělesná cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
• zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví • rozlišuje různé úrovně nasazení s ohledem na své zdraví a zdraví druhých • ovládá nástupové a pochodové tvary, obraty na místě i v pohybu • umí rozhodnout o vhodnosti pohybové aktivity s ohledem k věku, pohlaví, zdrav. stavu • překoná překážky • ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace • sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej	• jako součást všech tematických celků • nástupové tvary a povelová technika • cvičení na přípravu organismu k pohybové zátěži a po skončení zátěže (zahřátí, strečink) • cvičení na rozvoj kloubní pohyblivosti • kondiční cvičení - cvičební programy, kruhový trénink • cvičení pro správné držení těla v různých polohách - cvičení kompenzační, relaxační • překážková dráha

Gymnastika, 8 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

- je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit - zvládá záchranu a pomoc u osvojených činností - umí rozhodnout o vhodnosti pohybové aktivity s ohledem k věku, pohlaví, zdrav. stavu - dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem	Akrobacie - kotouly a jejich modifikace, obměny poskoků, skoků, přemet stranou, stoj na lopatkách, na rukou, na hlavě, sestava z prvků Hrazda - výmyk, přešvih únožmo, spád závěsem v podkolení, seskok zákmihem Přeskok - roznožka, skrčka, odbočka přes kozu, bednu, Kruhy - svis vznesmo, svis střemhlav, překot vzad, houpání s obraty Kladina - chůze, obraty, poskoky, rovnovážné postoje, volná sestava Trampolína - opakované výskoky, z rozběhu skoky - skrčmo, roznožmo Šplh - na tyči, na laně
--	--

Rytmická gymnastika a kondiční cvičení, 8 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- koordinuje pohyby při jednotlivých činnostech - je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu) - uplatňuje zásady sportovního tréninku	- aerobik, tabata, intervalové cvičení - cvičení s náčiním-švihadla, činky, gumy, tyče, gymbaly, bosu, overbally - tanec dle výběru

Úpoly, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- koordinuje pohyby při jednotlivých činnostech - užívá bojové prvky v duchu fair play, dodržuje stanovená pravidla	- přetahy, přetlaky, údery, pády - základy sebeobrany - úpolové hry jednotlivců, družstev

Atletika, 4 vyučovacích hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- rozvíjí svoji kondici, ovládá cvičení k posilování svalových skupin - ovládá správnou techniku běhu (práce nohou a paží) a startu - ovládá techniku hodů a skoku - koordinuje pohyby při jednotlivých činnostech - dokáže posoudit a zhodnotit dosažené výkony s výkony ostatních - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu	- zdokonalení techniky běhu, startu - krátké sprinty, štafetový běh, vytrvalostní běh - skok daleký z místa - skok vysoký (nůžky, flop) - hody medicimbalem

Sportovní hry, 38 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

• ovládá pravidla her a soutěží • dokáže se aktivně zapojit do hry, spolupracuje s týmem • participuje na týmových herních činnostech družstva • dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci • dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu • dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích • dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání	Odbíjená • odbití vrchní a spodní, podání, příjem, přihrávka, nahrávka • nácvik herních systémů • utkání 6:6 Košíková • základní herní činnosti jednotlivce - dribling, přihrávky na místě a v pohybu, střelba, dvojtakt, uvolňování, obranný postoj, doskakování • osobní a zónová obrana • útočné kombinace-hod' a běž • herní systémy- postupný a rychlý protiútok • modifikované utkání • utkání 5:5 Florbal, futsal, házená • herní činnosti jednotlivce-základy • utkání Ostatní drobné hry • ringo, ragby, frisbee, badminton, softtenis, stolní tenis, lakros, kuželky, softball, bambrball • pálkovací hry (softball, baseball aj.)
--	---

Testy zdatnosti, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• provádí zadané testy • dokáže posoudit a zhodnotit dosažené výkony s výkony ostatních • orientuje se v naměřených hodnotách • dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji • ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy	Testové baterie: • přeskoky přes švihadlo • leh-sed • skok z místa • hod medicimbalem • člunkový běh • šplh na tyči • a jiné

6.6 Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích

Cílem vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích je naučit žáky pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi. Žáci porozumí základům informačních a komunikačních technologií, naučí se na uživatelské úrovni používat operační systém, kancelářský software a pracovat s dalším běžným aplikačním programovým vybavením (včetně specifického programového vybavení, používaného v příslušné profesní oblasti).

Jedním ze stěžejních témat oblasti informačních a komunikačních technologií, a tedy i cílů výuky, je, aby žák zvládl efektivně pracovat s informacemi (zejména s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií) a komunikovat pomocí Internetu. Podstatnou část vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích představuje práce s výpočetní technikou.

Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích je dále vhodné rozšířit dle aktuálních vzdělávacích potřeb, jejichž příčinou mohou být změny na trhu práce, vývoj informačních a komunikačních technologií a specifika oboru, v němž je žák připravován.

Výuka informatiky přispívá k hlubšímu a komplexnímu porozumění výpočetním zařízením a principům, na kterých fungují. Výuku během studia je možné obohatit o exkurze například do zdravotnických zařízení, přednášky a workshopy organizované odbornými pracovišti (např. AV ČR, univerzitami, Velkým světem techniky a další) – dle organizačních možností a aktuální nabídky s ohledem na vhodnost a didaktický přínos.

Učivo oblasti vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích je pokryto předmětem:

- Informační a komunikační technologie.

6.6.1 Informační a komunikační technologie

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Ošetřovatel

Učební osnova předmětu: Informační a komunikační technologie

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-H/01 Ošetřovatel

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 102 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2024, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Cílem je naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání. Rovněž je důležité naučit žáky pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky. Úkolem je poskytování hlubšího vzdělání v závislosti na potřebách jednotlivých oborů vzdělání.

Charakteristika učiva

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Strategie výuky

Stěžejní formou výuky je cvičení v odborné učebně výpočetní techniky. Třída se při výuce dělí na skupiny tak, aby na každé pracovní stanici pracoval jeden žák. Těžiště výuky informačních a komunikačních technologií je v provádění praktických úkolů. V případě použití metody výkladu, bude následovat praktické procvičení vyloženého učiva. Dále mohou být realizovány formy výuky pomocí různých cvičení, samostatných prací, souhrnných prací, projektů, testů s použitím počítače.

Pro výuku jsou k dispozici dvě počítačové učebny plně vybavené výpočetní technikou.

Hodnocení výsledků žáků

Kritéria hodnocení a klasifikace žáků jsou stanovena podle školního klasifikačního řádu. Kontrola vědomostí a dovedností probíhá různými formami písemného zkoušení a praktických dovedností.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat běžné administrativní písemnosti a pracovní dokumenty.

Personální a sociální kompetence

- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenské a zprostředkovatelské služby jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání.

Matematické kompetence

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- číst různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných životních i pracovních situacích.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učit se používat nové aplikace;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických; audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí a sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku. Dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby. Dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontraverzních otázkách, hledat kompromisní řešení.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy. Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k osobní odpovědnosti za vlastní život. Cílem je motivovat žáka k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní i profesní rozvoj, naučit žáka vyhledávat v relevantních informačních zdrojích a kriticky posuzovat informace o profesních příležitostech a možnostech dalšího vzdělávání.

1. ročník, 3 h týdně, povinný

Práce v lokální síti, elektronická komunikace, komunikační a přenosové možnosti internetu, 6 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• chápe specifika práce v síti (včetně rizik), využívá jejích možností a pracuje s jejími prostředky • samostatně komunikuje elektronickou poštou, ovládá i zaslání přílohy, či naopak její přijetí a následné otevření • využívá další funkce poštovního klienta (organizování, plánování...)	• počítačová síť, server, pracovní stanice • připojení k síti a její nastavení • specifika práce v síti, sdílení dokumentů a prostředků • e-mail, organizace času a plánování • chat, videokonference, FTP...

• ovládá další běžné prostředky online a offline komunikace a výměny dat	
--	--

Práce s počítačem, operační systém, soubory, adresářová struktura, souhrnné cíle, 12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• používá počítač a jeho periferie (obsluhuje je, detekuje chyby, vyměňuje spotřební materiál) • je si vědom možností a výhod, ale i rizik (zabezpečení dat před zneužitím, ochrana dat před zničením, porušování autorských práv) a omezení (zejména technických a technologických) spojených s používáním výpočetní techniky • aplikuje výše uvedené - zejména využívá prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením • nastavuje uživatelské prostředí systému • orientuje se v běžném systému – chápe strukturu dat a možnosti jejich uložení, rozumí a orientuje se v systému adresářů, ovládá základní práce se soubory (vyhledávání, kopírování, přesun, mazání), odlišuje a rozpoznává základní typy souborů a pracuje s nimi • v oborech s vyššími nároky na využívání aplikací výpočetní techniky ovládá principy algoritmizace úloh a je sestavuje algoritmy řešení konkrétních úloh (dekompozice úlohy na jednotlivé elementárnější činnosti za použití přiměřené míry abstrakce • využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením i běžným hardware • má vytvořeny předpoklady učit se používat nové aplikace, zejména za pomoci manuálu a nápovědy, uvědomuje si analogie ve funkcích a ve způsobu ovládání různých aplikací • vybírá a používá vhodné programové vybavení pro řešení běžných konkrétních úkolů	• hardware, software, osobní počítač, principy fungování, části, periferie • základní a aplikační programové vybavení • operační systém • data, soubor, složka, souborový manažer • komprese dat • prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením • ochrana autorských práv • algoritmizace • práce s nápovědou, manuál

Práce se standardním aplikačním vybavením - textový procesor, 24 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vytváří, upravuje a uchovává strukturované textové dokumenty • používá běžné základní a aplikační programové vybavení	• nastavení dokumentu • formátování textu • vkládání objektů • práce s objekty a obrázky • tabulky

Práce se standardním aplikačním vybavením - tabulkový procesor, další SW, 21 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• ovládá běžné práce s tabulkovým procesorem a databází (editace, vyhledávání, filtrování, třídění, matematické operace, základní funkce,	• prostředí tabulkového procesoru • základní operace • tvorba tabulek a formátování

tvorba jednoduchého grafu, příprava pro tisk, tisk) • používá běžné základní a aplikační programové vybavení • pracuje s dalšími aplikacemi používanými v příslušné profesní oblasti	• základní funkce • databáze • grafy a jejich úprava • další aplikační programové vybavení (kancelářský balík) • sdílení a výměna dat, jejich import a export
--	---

Informační zdroje, celosvětová počítačová síť Internet, 12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací a odpovídající techniky (metody, způsoby) k jejich získávání • získává a využívá informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet, ovládá jejich vyhledávání • orientuje se v získaných informacích, třídí je, analyzuje, vyhodnocuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává • zaznamenává a uchovává textové, grafické i numerické informace způsobem umožňujícím jejich rychlé vyhledání a využití • uvědomuje si nutnost posouzení validity informačních zdrojů a použití informací relevantních pro potřeby řešení konkrétního problému • správně interpretuje získané informace a výsledky jejich zpracování následně prezentuje vhodným způsobem s ohledem na jejich další uživatele • rozumí běžným i odborným graficky ztvárněným informacím (schémata, grafy apod.)	• informace, práce s informacemi • informační zdroje • Internet

Práce se standardním aplikačním vybavením - rastrová grafika, 15 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• zná hlavní typy grafických formátů, na základní úrovni grafiku tvoří a upravuje	• rastry a vektory • formáty souborů s obrázky • modely RGB, CMYK • malování obrázků • získávání fotografií • úpravy fotografií, výběry a koláže

Práce se standardním aplikačním vybavením - vektorová grafika, 12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• zná hlavní typy grafických formátů, na základní úrovni grafiku tvoří a upravuje	• formáty souborů • vektorové kresby a dokumenty • prohlížení a tvorba PDF souborů

6.7 Ekonomické vzdělávání

Cílem obsahového okruhu je vybavit žáky základními znalostmi pro ekonomické chování jak v profesním, tak osobním životě. Obsahový okruh není zpracován zvlášť pro jednotlivé obory vzdělání, ale tak, aby byl využitelný pro všechny obory vzdělání. Provázání na vlastní odbornost zajistí škola ve svém ŠVP a vyučující přímo ve výuce.

Výsledkem vzdělávání nejsou pouze znalosti, ale hlavně praktické dovednosti žáků. Obsahový okruh je v souladu se Standardem finanční gramotnosti ve verzi schválené v roce 2017. Standard finanční gramotnosti je dále naplňován ve společenskovědním vzdělávání a částečně i v matematickém vzdělávání.

Obsahový okruh je propojen také s průřezovým tématem Člověk a svět práce.

Učivo oblasti ekonomického vzdělávání je pokryto předmětem:

- Ekonomika.

6.7.1 Ekonomika

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Ošetřovatel

Učební osnova předmětu: Ekonomika

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-H/01 Ošetřovatel

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 66 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2024, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Žáci jednají odpovědně, samostatně, aktivně vyjadřují své názory a úvahy na daná ekonomická témata. Dbají na dodržování zákonů, pravidel chování a jednají v souladu s morálními principy. Aktivně se zajímají o politické a společenské dění u nás a ve světě i o veřejné záležitosti lokálního charakteru. Myslí kriticky – tj. ověřují si věrohodnost informací, nenechávají se manipulovat, tvoří se vlastní úsudek a jsou schopni o něm diskutovat s jinými lidmi.

Charakteristika učiva

V rámci předmětu Ekonomika jsou žáci seznámeni se základními pojmy z oblasti ekonomických věd, se zaměřením na získání základních poznatků o fungování tržního hospodářství, dále pak z oblasti podnikání, pracovního práva, daňového systému ČR a finančního vzdělávání. Učivo je doplněno o kapitoly finanční gramotnosti a hospodaření domácností.

Největší důraz je kladen na praktické ekonomické vědomosti a dovednosti, které umožní absolventovi úspěšně se uplatnit na trhu práce a být finančně gramotným.

Strategie výuky

Předmět se vyučuje ve 3. ročníku. Je rozdělen na sedm hlavních tematických celků, které na sebe navazují. Probrané teoretické učivo se procvičuje na praktických příkladech. Při probírání nového učiva je obvykle volena metoda výkladu nebo diskuse spojená s názorným vyučováním pomocí didaktických pomůcek. Aktivita žáků je podněcována zadáváním samostatných prací nebo projektovým vyučováním. Žáci často pracují ve skupinách a výsledky své práce prezentují formou počítačových prezentací nebo referátů. Ze svých samostatných činností vyvozují závěry.

Metody výuky:

- metody motivační – příklady z praxe, demonstrace;
- metody fixační – opakování učiva ústní, písemné, nácvik dovedností, domácí práce, diskuse;
- metody expoziční - popis (např. živnostenského listu, pokladního dokladu, faktury, výkazu apod.), vyprávění (např. vyprávíme o ekonomickém dění, příklady z praxe), vysvětlování (např. ekonomických jevů a obecných závěrů), referáty, práce s učebnicí nebo s učebním textem, práce s odborným a denním tiskem.

Formy výuky:

- hromadné vyučování – vyučování frontální;
- individuální i skupinová práce;
- ekonomické hry a experimenty;
- učitelem moderované celotřídní debaty;
- práce s médii;
- práce na PC (vyhledávání informací na Internetu, zpracování dat v běžných kancelářských aplikacích).

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni na základě hloubky porozumění poznatkům, schopnosti je aplikovat při řešení problémů, schopnosti kritického myšlení, dovednosti práce s texty, samostatnosti úsudku a dovednosti výstižně formulovat myšlenky, argumentovat a diskutovat.

Žáci jsou hodnoceni při ústním zkoušení, písemném zkoušení, hodnoceny jsou také referáty, samostatná práce, práce na projektech apod.

Při klasifikaci se klade důraz na:

- samostatné vystupování žáků;
- jejich vlastní uvažování;

- propojování myšlenek (tzn. znalostí a dovedností z jednotlivých tematických celků a vyučovacích předmětů = mezipředmětové vztahy) a možnost jejich aplikace v praxi.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvláště studijní a analytické čtení), umět
- efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- orientovat se v odborné terminologii daného oboru v mluvené i psané podobě,
- vyjadřovat se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnera v komunikaci;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;

- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců,
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání, dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi,
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze,
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady,
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání,
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj osobnostní i odborný potenciál a své profesní cíle,
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i ke vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Matematické kompetence

- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích (matematizovat reálné situace);
- vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata apod.);
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky on-line a off-line komunikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotný.

Občan v demokratické společnosti

Toto téma vede žáky orientovat se v masových médiích, využívat je a kriticky hodnotit, vážit si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažit se je zachovat pro budoucí generace. Orientovat se v zákonech upravujících podnikatelskou činnost a v informacích podávaných hromadně sdělovacími prostředky

– reklamy – mít odpovídající míru sebevědomí, umět jednat s lidmi a mít schopnost morálního úsudku. Stát, politika, politický systém, soudobý svět – morálka, odpovědnost, solidarita – ovládat potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život, pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech.

Člověk a životní prostředí

Téma vede žáky jednat hospodárně, adekvátně uplatňovat nejen kritérium ekonomické, ale i hledisko ekologické. Respektovat základní ekologické zásady – principy udržitelného rozvoje – jednat hospodárně, efektivně, v souladu s ekologickými aspekty. Mít vhodnou míru sebevědomí, sebe – odpovědnosti a schopnosti morálního úsudku, umět si klást základní existenční otázky a hledat pro ně odpovědi a řešení – být kriticky tolerantní – vážit si morálních a duchovních hodnot.

Člověk a svět práce

Cílem průřezového tématu Člověk a svět práce je vybavit žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a měnící se požadavky na pracovníky. Prostřednictvím kariérového vzdělávání si žák osvojí znalosti a především dovednosti pro řízení své kariéry a života (Career Management Skills), které využije pro cílené plánování a odpovědné rozhodování o svém osobním rozvoji, dalším vzdělávání a seberealizaci v profesních záměrech. Zároveň se naučí přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života.

Téma Člověk a svět práce přispívá k naplňování cílů vzdělávání zejména rozvojem těchto kompetencí:

- identifikace a formulování vlastních priorit a cílů;
- aktivní a tvořivý přístup při vytváření profesní kariéry;
- přijetí osobní odpovědnosti při rozhodování;
- vyhledávání a kritické hodnocení kariérových informací;
- komunikační dovednosti a sebeprezentace;
- otevřenost vůči celoživotnímu učení.

Uskutečňování tohoto cíle předpokládá:

- vést žáka k osobní odpovědnosti za vlastní život;
- naučit žáka formulovat své profesní cíle, plánovat a cílevědomě vytvářet profesní kariéru podle svých potřeb a schopností;
- motivovat žáka k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní i profesní rozvoj;
- seznámit žáka s globalizovaným světem práce a rozvojem pracovních příležitostí;
- naučit žáka vyhledávat v relevantních informačních zdrojích a kriticky posuzovat informace o profesních příležitostech a možnostech dalšího vzdělávání;
- naučit žáka efektivní sebeprezentaci při jednání s potenciálními zaměstnavateli;
- seznámit žáka se základními aspekty pracovního vztahu, právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů i aspekty soukromého podnikání, včetně klíčových právních předpisů;
- představit žákům služby kariérového poradenství a služby zaměstnanosti.

Obsah tématu a jeho realizace

Individuální příprava na pracovní trh

- sebereflexe ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, přístupu k učení a studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem i zdravotním předpokladům, vytvoření osobního portfolia dovedností i se zkušenostmi z informálního učení;
- písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce – formy aktivního hledání práce;
- zpracování žádosti o zaměstnání, formy životopisů a motivačních dopisů a jejich vytvoření, praktická příprava na jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovor a výběrové řízení;
- vyhledávání zaměstnání, informační zdroje a jejich vyhodnocení;
- aktivní plánování a projektování profesní kariéry, dosahování cílů podle stanoveného plánu.

Svět vzdělávání

- význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart;

- formální a neformální vzdělávací příležitosti, možnosti vzdělávání v zahraničí, návaznosti vzdělávání po absolvování střední školy, rekvalifikace;
- ověřené kariérové informace jako podmínka při rozhodování o profesních a vzdělávacích záměrech – informační zdroje, posuzování informací o vzdělávání, pracovních nabídkách, trhu práce.

Svět práce

- trh práce z hlediska globalizace i regionální ekonomiky, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů;
- nové formy a podmínky práce, pracovní mobilita, možnosti zaměstnání v zahraničí;
- technologický rozvoj v činnostech lidské práce, základní charakteristiky pracovních činností;
- pracovní uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání včetně alternativních možností;
- zákoník práce, formy pracovního vztahu, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele.

Podpora státu ve sféře zaměstnanosti

- služby kariérového poradenství;
- zprostředkovatelské služby při hledání práce, pracovní agentury, služby úřadu práce.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni vyhledávat a efektivně pracovat s informacemi, orientovat se v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro různé své potřeby. Vede žáky využívat dostupné techniky (textové editory, tabulkové procesory apod.) při písemném vyjadřování při úřední korespondenci – práce s informacemi (schopnost informace vyhledávat a zpracovávat).

3. ročník, 2 h týdně, povinný

Úvod do ekonomiky, 5 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• používá a aplikuje základní ekonomické pojmy • rozpozná hlavní charakteristiky ekonomie jako vědní disciplíny	• předmět ekonomie • členění ekonomické teorie na makroekonomii a mikroekonomii • základní ekonomické pojmy

Podstata fungování tržní ekonomiky, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• na příkladu popíše fungování tržního mechanismu • posoudí vliv ceny na nabídku a poptávku • vyjádří formou grafu určení rovnovážné ceny • stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období • rozpozná běžné cenové triky a klamavé nabídky	• potřeby, statky, služby, spotřeba, životní úroveň • výroba, výrobní faktory a hospodářský proces • trh, tržní subjekty • tržní mechanismus a jeho grafické vyjádření • trh, tržní subjekty, nabídka, poptávka, zboží, cena

Podnikání, 12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• rozlišuje různé formy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky • vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet • na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu	Podnikání • podnikání podle živnostenského zákona a zákona o obchodních korporacích • podnikatelský záměr • zakladatelský rozpočet • povinnosti podnikatele

• stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období • rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů • vypočítá výsledek hospodaření • vypočítá čistou mzdu • vysvětlí zásady daňové evidence	• náklady, výnosy, zisk/ztráta • zásady daňové evidence
---	--

Zaměstnání, pracovně-právní vztahy a mzdy, 14 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v oblasti pracovně-právních vztahů, právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů • porovná na konkrétních příkladech zaměstnání s podnikáním v daném oboru vzdělávání • orientuje se v zákonné úpravě mezd a provádí mzdové výpočty, zákonné odvody • vypočte sociální a zdravotní pojištění • vysvětlí rozdíl mezi jednotlivými druhy mezd • orientuje se v problematice hledání zaměstnání • charakterizuje nezaměstnanost, její podstatu, příčiny, formy a důsledky • orientuje se v situaci ztráty zaměstnání, je připraven na aktivní hledání zaměstnání	Zaměstnání, pracovně-právní vztahy • základní zásady pracovně právních vztahů • ustanovení zákoníku práce • pracovní poměr, pracovní smlouva, dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr • nezaměstnanost, ztráta zaměstnání Mzdy, zákonné odvody • mzdová soustava, mzdové předpisy • základní mzdové formy • daň z příjmů • výpočet čisté mzdy • mzda časová a úkolová a jejich výpočet Příprava na pracovní trh • žádost o zaměstnání, formy CV, motivační dopisy • vyhledávání zaměstnání • trh práce, pracovní mobilita, zaměstnání v zahraničí • zprostředkovatelské služby při hledání práce, úřady práce

Daně, 8 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství • charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlí jejich význam pro stát • provede jednoduchý výpočet daní • vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob • vyhotoví a zkontroluje daňový doklad	Daně • státní rozpočet • daně a daňová soustava • výpočet daní • přiznání k dani • zdravotní pojištění • sociální pojištění • daňové a účetní doklady

Finanční vzdělávání, 12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v platebním styku a směni peníze podle kurzovního lístku • vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory • vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu	Finanční vzdělávání • peníze, hotovostní a bezhotovostní platební styk • úroková míra, RPSN • pojištění, pojistné produkty • inflace • úvěrové produkty

• orientuje se v produktech pojišťovacího trhu a vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby • vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům • charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění	
--	--

Hospodaření domácností, 5 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti • navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti • navrhne, jak využít volné finanční prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich investování • vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení • dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavami a jejich subjekty a jejich možná rizika • na příkladu vysvětlí jak uplatňovat práva spotřebitele (při nákupu zboží a služeb včetně produktů finančního trhu) • na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek	Rozpočet domácnosti • domácí výdaje a příjmy • sestavení domácího rozpočtu • přebytek a nedostatek finančních prostředků • majetek a závazky domácnosti • obvykle způsoby nakládání s osobními financemi • pojištění Ochrana spotřebitele • práva spotřebitele • předpisy na ochranu spotřebitele • obsah smluv • reklamační řízení

6.8 Odborné vzdělávání

Hlavním cílem odborného vzdělávání je připravit žáky na výkon povolání ošetřovatele. Svým obsahem rozvíjí jak odborné, tak i klíčové kompetence, a tím naplňuje profil absolventa.

Oblast odborného vzdělávání poskytuje žákům základní znalosti z vybraných klinických oborů, z oblasti péče o zdraví a prevence poškození zdraví. Učivo této oblasti dává žákům ucelený přehled o teorii ošetřovatelství, znalosti a praktické dovednosti z ošetřovatelských postupů v péči o pacienty, a to jak v rámci všeobecné ošetřovatelské péče, tak i ošetřovatelské péče v jednotlivých klinických oborech. Seznamuje žáky se zásadami poskytování individuální ošetřovatelské péče, s uplatňováním principů multikulturního ošetřovatelství a etických norem v oblasti ošetřovatelství.

V rámci atraktivní výuky a porozumění dané problematice je možné výuku doplnit o přednášky, workshopy a exkurze nejen do zdravotnických a sociálních zařízení, ale i do zařízení zaměřujících se na oblast pedagogicko-psychologickou dle organizačních možností daných pracovišť a aktuální nabídky s ohledem na vhodnost a didaktický přínos.

Učivo této oblasti zároveň formuje vztah žáků k povolání zdravotnického pracovníka a rozvíjí jejich profesní a sociální kompetence, včetně osvojení komunikativních dovedností a jejich využití při řešení konkrétních problémů a situací.

Během celého studia jsou žáci vedeni v rámci odborného vzdělání k osvojení a užívání odborné terminologie. Odborné vzdělávání zahrnuje oblast Obory základu poskytování ošetřovatelské péče, Ošetřovatelská péče a klinické obory a Sociální vztahy a komunikativní dovednosti.

Učivo odborného vzdělávání v oblasti Obory základu poskytování ošetřovatelské péče je rozvrženo do předmětů:

- Somatologie;
- Klinická propedeutika;
- Základy odborné latinské terminologie;
- Zdravotní a sociální služby.

Učivo odborného vzdělávání v oblasti Ošetřovatelská péče a klinické obory je rozvrženo do předmětů:

- Ošetřovatelská péče;
- Odborný výcvik.

Učivo odborného vzdělávání v oblasti Sociální vztahy a komunikativní dovednosti je rozvrženo do předmětů:

- Psychologie a komunikace;
- Sociální aktivizace klientů.

6.8.1 Obory základu poskytování ošetrovatelské péče

Obsahový okruh poskytuje žákům znalosti ze somatologie, klinické propedeutiky a základů radiační ochrany. Žáci se učí používat základní lékařskou terminologii a rozpoznávat základní příznaky nemocí, seznamují se se základními postupy používanými při vyšetřování pacientů. Cílem okruhu je také seznámit žáky se systémem zdravotní péče a služeb v ČR.

Obsahový okruh přispívá také k rozvoji klíčových kompetencí, zejména kompetence efektivně se učit a pracovat s informacemi, mít odpovědný vztah ke svému zdraví, uvědomovat si spoluodpovědnost za zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.

6.8.1.1 Somatologie

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Ošetrovatel

Učební osnova předmětu: Somatologie

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-H/01 Ošetrovatel

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 136 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2024, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Předmět somatologie se zabývá stavbou a funkcí lidského organismu za fyziologických podmínek. Poskytuje žákům základní vědomostí z klinicky aplikované anatomie a fyziologie. Učí základy medicínského jazyka a nomenklatury, prohlubuje znalosti žáků z biologie člověka a z dalších přírodovědných předmětů.

Předmět také poskytuje žákům základní znalosti z vybraných klinických oborů a lékařských věd. Rozšiřuje informace v oblasti ochrany veřejného zdraví a prevence nemocí. Žáci jsou vedeni k osvojení a užívání odborné terminologie.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- dovedli topograficky popsat stavbu lidského těla;
- znali anatomii a fyziologii jednotlivých orgánů lidského těla;
- dovedli používat odbornou zdravotnickou terminologii;
- znali obecné základy imunologie.

Charakteristika učiva

Témata jsou situována postupně tak, aby na sebe plynule navazovala anatomie a fyziologie daných celků, týkající se podstaty fungování lidského organismu.

Strategie výuky

Při probírání nového učiva je volena metoda výkladu nebo řízeného rozhovoru s využitím znalostí a dovedností žáků z přírodovědných předmětů. Výklad je doplňován názornými ukázkami, anatomickými modely, obrazy, PC obrázků, funkčních modelů, prezentací a videoprojekcí. Počty hodin uvedené v jednotlivých celcích jsou orientační.

Hodnocení výsledků žáků

Základ pro hodnocení prospěchu tvoří klasifikační řád. Hodnocení se provádí formou ústní a písemnou. Písemné hodnocení je formou otevřených úloh nebo testů. Při hodnocení se sleduje odborná znalost daného učiva, zvládnutí odborného názvosloví, forma vyjadřování, schopnost logicky myslet a uvádět učivo do souvislosti s jinými probranými tématy.

Hodnoceny jsou také referáty, samostatná práce a aktivita žáků. Hodnocení probíhá převážně individuální formou.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;

- upevňovat si správné návyky k učení;
- rozvíjet svůj zájem o další studium;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru.

Kompetence k řešení problémů

- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- porozumět zadání úkolu nebo určit jeho jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosaženého výsledku;
- spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi;
- uplatňovat při řešení problému různé metody myšlení a myšlenkové operace.

Komunikativní kompetence

- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Kompetence personální a sociální

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadnout důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí,
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a přijímat radu i kritiku;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický a duševní rozvoj.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých, vystupovat proti nesnášenlivosti, diskriminaci;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Kompetence využívat prostředky informační a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internetu;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.
- Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí
- zhodnotit fyziologii a patologii fyziologických funkcí.

Člověk a životní prostředí

Téma je realizováno průběžně v 1. ročníku v rámci jednotlivých tematických celků.

Informační a komunikační technologie

V každé probírané oblasti jsou žáci vedeni ke zpracování prezentací s využitím informací poskytovaných dostupnými informačními a komunikačními technologiemi.

1. ročník, 4 h týdně, povinný

Úvod do předmětu, 1 vyučovací hodina

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje somatologii jako vědu a vztah somatologie k dalším vědním oborům	• biologické a lékařské vědy • bio-psycho-sociální vztahy

Funkční morfologie tkání, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá odbornou terminologii • definuje pojem tkáň • rozlišuje typy tkání a jejich funkce	• stavba organismu • tkáň - stavba a definice • epitelová tkáň - dělení dle tvarů, vrstev, funkce • pojivová tkáň - vazivo, chrupavka, kost • svalová tkáň - dělení • nervová tkáň • parenchymatická tkáň • regenerační schopnost tkání, hojení

Základní orientace na lidském těle, 2 vyučovacích hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá odbornou terminologii • orientuje se v topografii lidského těla	• roviny a směry na lidském těle • základní topografie orgánů

Pohybový systém, 20 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá odbornou terminologii • orientuje se v topografii lidského těla • popíše obecnou stavbu kosti • je schopen vyjmenovat druhy kostí • vysvětlí obecnou stavbu kloubů • vyjmenuje základní klouby v lidském těle • vyjmenuje pohyby v kloubech • popíše stavbu a funkci svalů a šlach • popíše anatomický obrázek kostí a kloubů	• kostní tkáň, kostnatění, růst kosti • stavba kosti - vrstvy, popis, dělení kostí • kostra lidského těla • kostra lebky • páteř • kostra hrudníku • kostra horní a dolní končetiny • spojení kostí - klouby • přehled kloubů a jejich funkce • svaly - stavba, funkce • přehled svalových skupin • svaly hlavy a krku • svaly hrudníku • svaly břicha a zad • svaly horní a dolní končetiny

Krev, 15 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá odbornou terminologii • vysvětlí funkci a složení krve • popíše krevní elementy, jejich funkci a množství • rozumí systému krevních skupin	• stavba a funkce krve • krevní plazma • krevní elementy - erytrocyty • leukocyty • trombocyty • hemostáza

	• krevní skupiny a Rh faktor • imunita, brzlík
--	---

Oběhový systém, 20 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá odbornou terminologii • popíše obecnou stavbu a funkci cév • popíše stavbu srdce • vysvětlí funkci srdce, projevy a řízení srdeční činnosti • popíše velký krevní oběh • vysvětlí průtok krve srdcem • definuje pojem míza, mízní uzliny, mízní cévy • popíše stavbu a funkci mízních orgánů • popíše stavbu a fyziologickou funkci jednotlivých orgánů v lidském těle • rozumí funkci orgánových soustav a jejich vzájemnému vztahu • dokáže popsat anatomické obrázky	• stavba a funkce cév - tepny, žíly, vlásečnice • stavba srdce - dutiny srdeční, vrstvy srdce • funkce srdce - převodní srdeční systém, tep, krevní tlak, srdeční objem, zevní projevy srdeční - EKG, ECHO, ozvy • velký krevní oběh • žilní krevní oběh • mízní oběhový systém • slezina

Dýchací systém, 7 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá odbornou terminologii • definuje pojem zevní a vnitřní dýchání • vysvětlí pojmy dechový objem, kapacita plic, tkáňové dýchání • popíše stavbu a fyziologickou funkci jednotlivých orgánů dýchací soustavy v lidském těle • rozumí funkci orgánových soustav a jejich vzájemnému vztahu • Dokáže popsat anatomické obrázky	• stavba a funkce dýchací soustavy • horní cesty dýchací • plíce - stavba a funkce • mechanika dýchání a řízení dýchání • plicní objemy

Trávicí systém, 20 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá odbornou terminologii • vysvětlí základní funkci trávicího systému • definuje pojmy trávení, vstřebávání, vylučování, metabolismus • popíše stavbu a funkci trávicí trubice • popíše stavbu a funkci žaludku • popíše stavbu a funkci tenkého a tlustého střeva • popíše stavbu a funkci jater a žlučových cest • popíše stavbu a funkci slinivky břišní • rozlišuje zevní a vnitřní sekreci slinivky břišní • popíše stavbu a fyziologickou funkci jednotlivých orgánů trávicího systému v lidském těle • rozumí funkci orgánových soustav a jejich vzájemnému vztahu • dokáže popsat anatomické obrázky	• stavba a funkce trávicího systému • dutina ústní - stavba, funkce, zuby, jazyk, slinné žlázy • hltan, jícen - stavba, funkce • žaludek - stavba, funkce • tenké střevo - stavba, funkce • tlusté střevo - stavba, funkce • játra - stavba, funkce • žlučník a žlučové cesty • slinivka břišní - stavba, funkce • metabolismus tuku, cukru, bílkovin • vitamíny • složení potravy • projekce orgánů dutiny břišní

Močový a vylučovací systém, 8 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá odbornou terminologii • popíše stavbu a funkci ledvin • popíše stavbu a funkci vývodných cest močových • definuje pojem mikce, diuréza • rozumí funkci orgánových soustav a jejich vzájemnému vztahu • dokáže popsat anatomické obrázky	• význam vylučovacího systému pro organismus • ledviny - stavba, funkce • tvorba moči - řízení diurézy • vývodné cesty močové - stavba, funkce

Kožní systém, 5 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá odbornou terminologii • popíše stavbu a funkci kůže • vyjmenuje přídatné kožní orgány • popíše stavbu a funkci mléčné žlázy • dokáže popsat anatomické obrázky	• stavba a funkce kůže • přídatné kožní orgány - vlasy, chlupy, nehty • mléčná žláza • laktace, význam kojení

Látkové řízení organismu, 8 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá odbornou terminologii • popíše stavbu a funkci látkového systému • dokáže popsat anatomické obrázky	• látkové řízení organismu - hormony • přehled žláz s vnitřní sekrecí • hypotalamo - hypofyzární systém • hypofýza - stavba, funkce • štítná žláza - stavba, funkce • příštítná tělíska • nadledviny - stavba, funkce • slinivka břišní - stavba, funkce • varlata, vaječníky - stavba, funkce

Nervové řízení organismu, 15 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá odbornou terminologii • popíše stavbu a funkci nervové buňky • definuje pojem nervový systém • popíše jednotlivé druhy receptorů • popíše stavbu a funkci sluchového ústrojí • popíše stavbu a funkci zrakového ústrojí • vysvětlí stavbu a funkci mozku, prodloužené míchy, hřbetní míchy • dokáže popsat anatomické obrázky	• obecné zásady, stavba a funkce nervového systému • neuron, synapse, reflexy, reflexní oblouk • receptory - dělení • zrakové ústrojí • sluchové ústrojí, ústrojí polohy a pohybu • centrální nervový systém, periferní nervový systém • mícha a míšní nervy • hlavové nervy • vegetativní nervový systém • stavba a funkce mozku, mozkové obaly, korové analyzátoři • spánek

Pohlavní systém, 5 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá odbornou terminologii • popíše stavbu a funkci pohlavního ústrojí muže • popíše stavbu a funkci pohlavního ústrojí ženy • je schopen popsat základy fyziologie těhotenství a porodu • dokáže popsat anatomické obrázky	• pohlavní systém muže - stavba, funkce • pohlavní systém ženy - stavba, funkce • menstruační cyklus • fyziologické těhotenství, vývoj plodu • porod, porodní fáze

6.8.1.2 Klinická propedeutika

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Ošetřovatel

Učební osnova předmětu: Klinická propedeutika

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-H/01 Ošetřovatel

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 126 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2024, počínaje prvním ročníkem

Obecné cíle předmětu

Předmět Klinická propedeutika tvoří teoretický základ pro dovednosti a vědomosti, které má žák dále rozvíjet a prakticky aplikovat v předmětech Ošetřovatelské péče a Odborného výcviku. Cílem předmětu je žáky seznámit se základními pojmy jako je zdraví, nemoc, anamnéza, příčiny nemoci. Součástí předmětu je naučit žáky rozpoznat subjektivní a objektivní příznaky onemocnění, projevy regresivních a progresivních změn v organismu, orientovat se v problematice nádorů a seznámit je s vyšetřovacími metodami používanými při diagnostice. Nedílnou součástí předmětu je základní znalost obecné a speciální farmakologie.

Charakteristika učiva

Témata jsou sestavena vzhledem k profilu absolventa. Týkají se základních pojmů užívaných v lékařství, symptomatologie jednotlivých onemocnění, vyšetřovacích metod, farmakologie a základů epidemiologie.

Strategie výuky

Při probírání nového učiva je volena metoda výkladu, komunikace a diskusních metod, prezentace. Aktivita žáků je podněcována zadáváním samostatných prací.

Hodnocení výsledků žáků

Základ pro hodnocení prospěchu tvoří klasifikační řád. Hodnocení se provádí formou ústní i písemnou. Písemné hodnocení je formou otevřených úloh nebo testů. Při hodnocení se sleduje správnost odpovědí, užívání odborné terminologie, schopnost uvádět učivo do souvislosti s jinými předměty a tématy. Hodnoceny jsou také prezentace a aktivita žáků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;
- upevňovat si správné návyky k učení;
- rozvíjet svůj zájem o další studium,

Kompetence k řešení problémů

- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- porozumět zadání úkolu nebo určit jeho jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosaženého výsledku;
- spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi;
- uplatňovat při řešení problému různé metody myšlení a myšlenkové operace.

Komunikativní kompetence

- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Kompetence personální a sociální

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadnout důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- ověřovat si získané poznatky;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a přijímat radu i kritiku;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický a duševní rozvoj.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých, vystupovat proti nesnášenlivosti, diskriminaci;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Kompetence využívat prostředky informační a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internetu;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní;
- naučit žáka vyhledávat v relevantních informačních zdrojích a kriticky posuzovat informace o profesních příležitostech a možnostech dalšího vzdělávání.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i ostatních;
- znát a dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence.

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokratické společnosti.

Člověk a životní prostředí

Vede žáky k zásadám zdravého životního stylu a k principům šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí. Téma je realizováno průběžně v jednotlivých tematických celcích a prolíná se do výuky všech odborných předmětů.

Člověk a svět práce

Vede žáky k odpovědnosti za vlastní život a zdraví při vykonávání profese a jejích rizik. Téma je realizováno průběžně v jednotlivých tematických celcích a prolíná se do výuky všech odborných předmětů.

Informační a komunikační technologie

V každé probírané oblasti jsou žáci vedeni ke zpracování referátů a prezentací s využitím informací poskytovaných dostupnými informačními a komunikačními technologiemi.

2. ročník, 2 h týdně, povinný

Úvod do předmětu, 1 vyučovací hodina

výsledky vzdělávání	učivo
• definuje pojem klinická propedeutika	• charakteristika předmětu klinická propedeutika

Zdraví a nemoc, 1 vyučovací hodina

výsledky vzdělávání	učivo
• definuje pojem zdraví a nemoc • uvede faktory ovlivňující zdraví a nemoc	• zdraví a nemoc

Příčiny nemoci, 9 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• na příkladech uvede příčiny vzniku nemoci • uvede faktory ovlivňující příčiny nemoci • objasní rozdíl mezi infekčním a neinfekčním onemocněním, uvede příklady infekčních onemocnění podle původu nákazy, způsobu přenosu a prevence • vysvětlí význam očkování • zjistí, která očkování jsou povinná, a která nepovinná • vysvětlí na příkladech, co to jsou nozokomiální nákazy a objasní způsob jejich prevence ze strany zdravotnického zařízení a ošetřovatele • charakterizuje význam a možnosti prevence v péči o zdraví	• fyzikální a chemické příčiny nemoci (teplo, záření, elektrický proud, jedy) • biologické příčiny nemoci (viry, bakterie, plísňe, paraziti, kvasinky) • charakteristika a rozdíly mezi infekčním a neinfekčním onemocněním • očkování - povinné, nepovinné • nozokomiální nákazy, rozdělení • druhy prevence (primární, sekundární, terciální prevence) • prevence infekčních chorob

Anamnéza, 5 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• rozlišuje jednotlivé typy anamnéz • dokáže pokládat dotazy směřující k jednotlivým typům anamnéz • vysvětlí rozdíl mezi lékařskou a ošetřovatelskou anamnézou • vysvětlí význam termínu prognóza	• osobní, rodinná, pracovní, sociální, gynekologická, farmakologická, alergologická • zásady sběru informací • rozdíl mezi lékařskou a ošetřovatelskou anamnézou • prognóza onemocnění

Fyzikální vyšetření, 6 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše základní postupy při fyzikálním vyšetření • vymezi základní pojmy • orientuje se v charakteru přípravy nemocného k fyzikálnímu vyšetření	• základní fyzikální vyšetření nemocného • pohled, poklep, pohmat, poslech, per rectum vyšetření

Subjektivní a objektivní příznaky, 16 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje obecnou symptomatologie • rozlišuje subjektivní a objektivní příznaky onemocnění • rozpozná dle příznaků změny zdravotního stavu nemocného a život ohrožující příznaky a stavy • pojmenuje vlastnosti bolesti • popíše poruchy spánku • popíše rozdíly poruch vědomí • vysvětlí rozdíl mezi parézou a plegií	• subjektivní příznaky nemoci (bolest, únava, poruchy spánku, nevolnost, žízeň, hlad, bušení srdce, závratě, pálení žáhy, svědění) • objektivní příznaky, rozdělení, charakter (poruchy hybnosti, dušnost, kašel, zvracení, poruchy polykání, otoky, změny na kůži)

• popíše příčiny a příznaky dušnosti • popíše změny a rozezná změny na kůži • lokalizuje a popíše otoky	
---	--

Fyziologické funkce, 8 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjmenuje základní fyziologické funkce • objasní, co vyjadřují fyziologické funkce, proč a jak se sledují • stanoví hodnoty základních fyziologických funkcí • správně používá zkratky vitálních funkcí - TT, P, D, TK	• hmotnost a výška • tělesná teplota, • tep, dýchání • krevní tlak • vědomí

Nádory, 9 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže definovat nádor • orientuje se v dělení nádorů • vysvětlí rozdíl mezi prekancerózou a nádorem • objasní termín prekanceróza a metastáza • popíše TNM klasifikaci • objasní účinky rtg záření na zdraví • popíše zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při používání radiologických, diagnostických a léčebných metod a při doprovázení pacientů na odborná vyšetření nebo ošetření pomocí těchto metod	• základní rozdělení nádorů • prekancerózy, metastázy • TNM klasifikace • základy radiační ochrany

Základní patologické děje, 5 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• definuje zánět a jeho příčiny • rozpozná příznaky zánětlivých procesů • dokáže charakterizovat nekrózu a vyjmenovat příčiny jejího vzniku • vysvětlí rozdíly mezi atrofií a hypertrofií	• příčiny, projevy, formy zánětů • terminologie vycházející z patologických dějů: • nekróza • atrofie • hypertrofie

3. ročník, 2 h týdně, povinný

Laboratorní vyšetřovací metody, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjmenuje identifikační údaje pacienta • vymezi základní pojmy • roztrídí základní laboratorní vyšetřovací metody • orientuje se v charakteru přípravy nemocného k vyšetření • přiřadí základní druhy odběru biologického materiálu k laboratorní metodě	• druhy laboratorních vyšetření • biochemické vyšetření • hematologické vyšetření • mikrobiologické vyšetření • cytologické, histologické vyšetření

Zobrazovací vyšetřovací metody, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní účinky rentgenového záření na zdraví • popíše zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při používání radiologických a léčebných metod a při doprovázení pacientů na odborná vyšetření nebo ošetření pomocí těchto metod • vymezí základní pojmy, vysvětlí rozdělení vyšetřovacích metod (invazivní, neinvazivní metody, vyšetřovací metody dle jednotlivých orgánů) • popíše postup pacienta k vyšetření vybranými přístrojovými metodami • popíše péči o pacienta po vyšetření • stanoví postup, účel a přípravu pacienta k vybraným zobrazovacím vyšetřovacím metodám	• zobrazovací vyšetřovací metody – rozdělení • základy radiační ochrany • RTG metody – skiaskopie, skiografie, CT • Nukleární magnetická rezonance • Radionuklidové vyšetřovací metod • Ultrasonografické vyšetření • příprava pacienta na vyšetření • péče o pacienta po vyšetření

Endoskopické vyšetřovací metody, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vymezí základní pojmy • popíše základní princip endoskopických vyšetřovacích metod • vysvětlí rozdělení základních endoskopických vyšetřovacích metod dle vyšetřovaných orgánů • popíše postup, účel a přípravu pacienta k vybraným endoskopickým vyšetřovacím metodám • popíše specifika péče o pacienta po vyšetření	• endoskopické vyšetřovací metody – rozdělení • endoskopické vyšetřovací metody GIT (gastroskopie, ERCP, kolonoskopie, rektoskopie) • ostatní endoskopické vyšetřovací metody (bronchoskopie, cystoskopie, artroskopie) • endoskopické metody v gynekologii, ORL • laparoskopie • příprava pacienta na vyšetření a péče o nemocného po vyšetření

Funkční vyšetřovací metody, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí rozdělení funkčních vyšetřovacích metod • zařadí vyšetřovací metody mezi invazivní a neinvazivní vyšetření • rozdělí vyšetřovací metody dle vyšetřovaných orgánů • stanoví postup, účel a přípravu pacienta k vybraným funkčním vyšetřovacím metodám • popíše specifika péče o pacienta po vyšetření • uvědomuje si rizika pro pacienta při zátěžových testech	• elektrografické metody a funkční vyšetřovací metody (EEG, EMG, EKG) • vyšetření srdce – bicyklová ergometrie • vyšetření plic – spirometrie • vyšetření ledvin – Clearance kreatininu • vyšetření endokrinních žláz – oGTT • příprava pacienta na vyšetření • péče o pacienta po vyšetření

Obecná farmakologie, 9 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vymezí základní pojmy • popíše hlavní údaje obalu léku a příbalového letáku • popíše základní formy léků	• základní pojmy • označení léčiv (expirace, lékopis) • účinky léků a faktory ovlivňující účinek • lékové formy

• vyjmenuje lékové formy • popíše účinky a určí exspiraci léků • rozdělí způsoby aplikace léčiva	• způsoby podání
--	--

Speciální farmakologie, 17 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vymezí základní pojmy – odborná terminologie • popíše účinky a způsob podání základních lékových skupin ovlivňujících nervovou, dýchací, oběhovou, zažívací, vylučovací a endokrinní soustavu	• základní lékové skupiny, jejich účinky a zástupci • analgetika, anodyna • hypnotika • sedativa • antihypertenziva • kardiotonika • antikoagulantia • léky ovlivňující dýchací systém (bronchodilatancia, antitusika, expektorancia, mukolytika) • léky ovlivňující činnost zažívacího traktu (antacida, antiemetika, antiulcerotika, antidiarhotika, laxantia) • diuretika • antidiabetika (PAD, inzulíny) • kortikoidy • antiastmatika • antibiotika

6.8.1.3 Základy odborné latinské terminologie

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Ošetřovatel

Učební osnova předmětu: Základy odborné latinské terminologie

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-H/01 Ošetřovatel

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 34 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2024, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Odborná latinská terminologie tvoří nezbytnou součást odborné výuky poskytující žákům jazykovou průpravu a orientaci v řecko-latinském názvosloví a odborné lékařské terminologii, s níž se žáci budou setkávat jak při studiu, tak ve svém povolání. Obecným cílem předmětu je, aby žáci získali základy latinského jazyka potřebné pro studium odborných předmětů, pro porozumění odbornému textu a odbornou komunikaci. Znalost základů odborné latinské terminologie vede k porozumění odbornému textu, k osvojení si nejdůležitější slovní zásoby. Předmět přispívá k integraci poznatků z dalších předmětů, především odborných předmětů a fixuje pracovní návyky a postupy potřebné pro další studium. Vyučovací předmět připívá k celkovému rozhledu a obohacení žákovy osobnosti, k rozvoji jeho dovednosti zpracovávat a třídit informace a na jejich základě si vytvářet samostatný úsudek.

Charakteristika učiva

Výuka sleduje použití přiměřeného rozsahu jazykových prostředků, tj. odborné terminologie, a gramatických prostředků při stavbě diagnóz a jejich porozumění.

Učivo je strukturováno do celků:

- slovní zásoba;
- deklinační systém;
- adjektiva, vytváření anatomických adjektiv;
- stupňování adjektiv;
- stavba diagnózy;
- řecká substantiva v odborné terminologii;
- prefixy, sufixy, slova složená v latinsko-řecké terminologii.

Strategie výuky

Učební osnova předmětu je stanovena v rozsahu 34 hodiny za studium (v 1. ročníku 1 hodina týdně, vzhledem k náročnosti předmětu hodina půlená). Dělení třídy je závislé od počtu žáků ve třídě.

Zvolené metodické postupy mají povzbuzovat zájem žáků a dávat jim vědomí užitečnosti získávaných poznatků a dovedností. Výuka je vedena formou výkladu, diskuse, práce s odbornými texty. Učitel při výuce aktivizuje a stimuluje žáky střídáním a využíváním různých postupů, metod a forem práce. Využívá vhodné pomůcky (učebnice, slovníky, odborné texty aj.) k samostatné nebo skupinové práci žáků i k práci s texty pod jeho vedením. Odborné texty slouží k rozšiřování a upevňování slovní zásoby. Vyučující se soustřeďuje na slovní zásobu, tvoření slov (logické využívání prefixů a sufixů, skládání slov), probrané gramatické jevy a procvičování za účelem zapamatování. Učitel musí pravidelně gramatické učivo s žáky opakovat a procvičovat. Podle potřeby učitel ukládá žákům samostatné domácí práce.

K ověřování znalostí a míry probraného učiva využívá metodu individuálního nebo frontálního zkoušení, písemnou formou ověřuje zvládnutí menších i větších gramatických celků, překlady slovních spojení a diagnóz. Metody výuky:

- metody motivační – příklady z lékařské praxe;
- metody fixační – opakování učiva ústní, písemné, domácí samostatné práce;
- metody expoziční – výklad, práce s učebnicí nebo učebním odborným textem, zápisy na tabuli, zápisy promítané dataprojektorem.

Formy výuky:

- vyučování frontální, individuální a skupinové, práce na PC (vyhledávání informací na internetu, zadávání samostatné práce prostřednictvím internetu, vytváření prezentací), diskuse.

Hodnocení výsledků žáků

Vychází z klasifikačního řádu a ohodnocení práce žáka vychází z jeho ústního a písemného projevu. Výsledky vzdělávání budou prověřovány verbálním zkoušením a písemnými pracemi. Při hodnocení přihlíží učitel k aktivitě žáků při vyučování, ke kvalitě a soustavnosti domácí přípravy, zvládnutí slovní zásoby, dovednosti pracovat s informacemi a odborným textem, vyjadřovat se k dané problematice.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- racionálně se učit cizí jazyk v logické vazbě na ostatní jazykové a humanitní vzdělávání;
- pracovat efektivně s různými zdroji informací (slovníky, odbornými nebo jazykovými příručkami, internetem);
- získávat a písemně zpracovávat informace z textu;
- soustavně pracovat, logicky uvažovat a objektivně posuzovat a hodnotit své výkony.

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému;
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

Komunikativní kompetence

- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);
- formulovat své myšlenky srozumitelně, souvisle a logicky;
- vyjadřovat se přiměřeně komunikační situaci a vhodně se prezentovat;
- zaznamenávat podstatné údaje z textů za správného použití odborné terminologie.

Personální a sociální kompetence

- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních činností;
- prezentovat svou osobnost i výsledky své práce;
- přijímat hodnocení svých výsledků, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku.
- Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi
- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získávat informace z ověřených zdrojů, zejména s využitím celosvětové sítě Internet;
- posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotný.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

- správně a přesně používat odbornou terminologii při zpracovávání odborných témat a různých pracovních materiálů.

Člověk a svět práce

Důraz je kladen na využití odborné latinsko-řecké terminologie v odborných předmětech, v praxi a při výkonu povolání.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak při dosahování cílů vzdělávání, tak při výkonu povolání.

1. ročník, 1 h týdně, povinný

Řečové dovednosti, 7 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
Řečové dovednosti • rozumí odborným termínům lékařských oborů • čte správně text • rozumí odbornému textu v písemné i ústní podobě (diagnóza, anamnéza, prognóza, receptura, anatomické termíny aj.) • užívá správně písemně i ústně odborné termíny a ustálené vazby • přeloží jednoduchý text z latiny do češtiny	Receptivní: • poslech s porozuměním • čtení lékařské dokumentace s porozuměním Produktivní: • mluvení • psaní Latinská odborná terminologie (odborné texty, zdravotnická dokumentace, Atlas anatomie člověka)

Jazykové prostředky, 7 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• píše latinská a řecká slova správně • samostatně pracuje s odborným textem, čte s porozuměním latinsko-řecký text • používá nejvíce frekventované lexikální jednotky s důrazem na slova, která dala základ internacionalismům a terminologii medicínských oborů • rozpozná běžně užívané latinské obraty v diagnózách a lékařské dokumentaci • odvozuje význam slov podle znaků odvozování a skládání	Jazykové prostředky • psaní, výslovnost, pravopis • latinská abeceda • slovní zásoba • odborná terminologie; tvoření slov • (odvozování a skládání z komponent latinských i řeckých, latinské a řecké prefixy a sufixy) • principy tvoření složených slov • slova latinského a řeckého původu v češtině

Gramatika, 20 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• integruje poznatky z odborných předmětů do odborné latinské terminologie • správně pojmenuje a zapíše zdravotnické termíny • rozpozná slova latinského a řeckého původu v češtině • uplatňuje znalost mluvnického systému při orientaci v textu a při čtení s porozuměním	Gramatika • základní kategorie jmenné • substantiva I. - V. deklinace • substantiva řeckého původu • adjektiva I., II. a III. deklinace • genitiv přívlastkový, pořadí přívlastků v latině • stupňování adjektiv pravidelné i nepravidelné a neúplné • anatomická adjektiva • předpony (prefixy) a přípony (sufixy) v diagnózách

6.8.1.4 Zdravotní a sociální služby

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Ošetřovatel

Učební osnova předmětu: Zdravotní a sociální služby

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-H/01 Ošetřovatel

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 33 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2024, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Předmět Zdravotní a sociální služby má žáky seznámit se současným systémem poskytování zdravotnické a sociální péče ve státě, mapuje činnost a vzájemnou návaznost všech pomáhajících institucí a zařízení. Jde o odborný předmět rozvíjející přehled a orientovanost žáka ve struktuře a fungování resortu, do kterého absolvent zdravotnické školy profesně spadá. Předmět rozvíjí občanské i profesní kompetence a formuje vztah k povolání a sociální citění žáka.

Charakteristika učiva

Výuka se zabývá základními pojmy v poskytování zdravotně-sociální péče, novelizacemi ve službách a v poskytování této péče a mapuje strukturu systému pomoci nemocným, znevýhodněným a sociálně potřebným skupinám obyvatelstva. Zařazena je zde i etika práce ve zdravotně-sociálních službách.

Strategie výuky

Předmět má především teoretický a aplikační charakter. Vyučuje se ve 3. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně. Při probírání nového tématu je volena metoda výkladu nebo řízeného rozhovoru, diskuse, práce s internetem a prezentace audiovizuálních dokumentů. Aktivita žáků je podněcována samostatným vyhledáváním informací a aplikací zkušeností.

Hodnocení výsledků žáků

Základ pro hodnocení prospěchu tvoří klasifikační řád. Hodnocení se provádí formou ústní i písemnou. Písemné hodnocení je formou otevřených a zavřených testových úloh. Při hodnocení se sleduje odborná správnost, schopnost logického myšlení, převádění učiva do souvislostí s jinými odbornými předměty a dovednost převedení poznatků do praktického života. Při ústním hodnocení se sleduje schopnost souvislého a kultivovaného projevu se správnou odbornou terminologií. Hodnocena je aktivita žáků a jejich přehled o problematice.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- upevňovat si správné návyky k učení;
- rozvíjet svůj zájem o další studium;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

- dokázat vyhledat informace k dané problematice, třídít je a zpracovávat;
- umět diskutovat o problému;
- požádat, nabízet a přijímat pomoc v týmu.

Komunikativní kompetence

- orientovat se v odborné terminologii daného oboru v mluvené i psané podobě;
- používat vhodné jazykové prostředky k dosažení výstižného a kultivovaného psaného projevu;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.).

Personální a sociální kompetence

- mít vlastní hodnotový žebříček, který je v souladu s prioritami společnosti;

- uplatňovat své vědomosti, dovednosti a schopnosti v praxi;
- prezentovat svou osobnost i výsledky své práce;
- zvládat běžné záležitosti spojené s životem v demokratické občanské společnosti;
- dbát zásad etiky, diplomacie a asertivního chování.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- vytvořit si vlastní úsudek, být schopen o něm diskutovat s jinými a myslet kriticky;
- jednat v souladu s etickými normami, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- znát vlastní práva i povinnosti;
- respektovat práva a osobnost druhých lidí, dodržovat zákony a vystupovat proti všem formám diskriminace;
- aktivně se zajímat o politické a společenské dění u nás i ve světě, dokázat je zhodnotit a zaujmout vlastní stanovisko;
- mít povědomí o veřejných záležitostech regionálního charakteru.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- využívat poznatky a získává informace v oblasti svých zájmů a pro své další vzdělávání;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména za použití celosvětové sítě Internet;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotný;
- hledat souvislosti mezi získanými informacemi.
Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí
- znát a dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- vyhledat příslušné právní předpisy a používá je k řešení jednoduchých situací.

Občan v demokratické společnosti

Toto průřezové téma vede žáky k sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku, k uvědomění si významu osobní ochrany, nutnosti efektivního jednání a vzájemné pomoci při hrozbě nebo při vzniku mimořádné události. Při poskytování první pomoci se řídí etickými zásadami.

Člověk a svět práce

Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce.

Vede žáky k odpovědnosti za vlastní život a zdraví při vykonávání profese a jejích rizik. Zdůrazňuje význam celoživotního vzdělávání v profesi ošetrovatele. Představuje žákům postavení a kompetence ošetrovatele v jednotlivých zdravotnických a sociálních zařízeních. Poskytuje možnost navazujícího vzdělávání k pracovnímu uplatnění na vyšší pracovní pozici.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání.

3. ročník, 1 h týdně, povinný

Organizace zdravotnictví, 8 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v otázkách organizace poskytování zdravotní péče • popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel	• systém poskytování zdravotnické péče • přehled typů zdravotnických zařízení a specifikace jejich služeb • akreditace zdravotnických zařízení • pracovníci ve zdravotnictví

• popíše základní principy a způsob zajištění péče o zdraví obyvatelstva v ČR • uvede typy zařízení v regionu a jejich zaměřenost poskytované péče • zná kategorie zdravotnických pracovníků • charakterizuje přednosti domácí péče • objasní práva pacientů v ČR • vysvětlí, jak je financována zdravotní péče a k čemu slouží zdravotní pojištění • vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP • uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu, poskytne první pomoc • zjistí, jaké benefity nabízejí pojištěncům zdravotní pojišťovny	• BOZP • všeobecné zdravotní pojištění
--	---

Sociální péče, 5 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• uvede typy zařízení v regionu a jejich zaměřenost poskytované péče • objasní provázanost a návaznost zdravotnické a sociální péče	• klienti sociálních služeb • návaznost poskytování sociální a zdravotnické péče • sociální zabezpečení občanů • sociální zařízení v regionu

Zdravotně- sociální péče o staré a chronicky nemocné občany, 7 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• uvede typy zařízení v regionu a jejich zaměřenost poskytované péče • vysvětlí sociální důsledky stáří • vyjmenuje formy péče o staré občany • popíše formy pomoci lidem se zdravotním handicapem • samostatně vyhledá informace o institucích v regionu, které poskytují pomoc	• současné formy péče o staré občany • charitativní zařízení • osobní asistence • invalidita, mimořádné výhody zdravotně postiženým • ústavy sociální péče • hospicová péče • lázeňská zařízení

Zdravotně-sociální péče o rodinu a děti, 6 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• uvede typy zařízení v regionu a jejich zaměřenost poskytované péče • samostatně vyhledá informace o institucích v regionu, které poskytují pomoc • uvede smysl sociálně právní ochrany dětí • popíše typy náhradní rodinné péče	• náhradní rodinná výchova • zařízení ústavní a ochranné výchovy • zařízení pomáhající rodičům v péči o děti s postižením • osobní asistence pro děti • azylová péče pro osoby bez přístřeší a pro matky s dětmi

Služby k řešení sociálně nežádoucích jevů, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• uvede typy zařízení v regionu a jejich zaměřenost poskytované péče • samostatně vyhledá informace o institucích v regionu, které poskytují pomoc	• nezaměstnanost a její důsledky pro člověka • služby pro klienty se závislostí • osoby bez přístřeší • zdravotně sociální práce s menšinami

Etika ve zdravotně –sociálních službách, 3 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• ví, jaké nároky se kladou na osobnost zdravotníka a pracovníka v sociálních službách • uplatňuje prvky tolerance a úcty ke klientovi	• etika ve zdravotně-sociálních službách • etické kodexy • multikulturní péče ve zdravotnických zařízeních

6.8.2 Ošetrovatelská péče a klinické obory

Učivo okruhu poskytuje žákům teoretické znalosti, praktické dovednosti a návyky potřebné pro poskytování ošetrovatelské péče. Žáci si osvojují zásady a postupy poskytování individuální ošetrovatelské péče, učí se spolupracovat s dalšími zdravotnickými pracovníky při poskytování zdravotní péče a vytváření bezpečného prostředí pro pacienty, vhodně jednat s pacienty, dodržovat jejich práva a ochranu osobnosti. Obsahový okruh rozvíjí také klíčové dovednosti, zejména schopnost řešit problémy, pracovat jako člen týmu i samostatně, odpovědně a kvalitně, dodržovat stanovené postupy a předpisy.

6.8.2.1 Ošetrovatelská péče

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Ošetrovatel

Učební osnova předmětu: Ošetrovatelská péče

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-H/01 Ošetrovatel

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 549 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2024, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Předmět ošetrovatelská péče má žáky vést k získávání teoretických poznatků v péči o zdraví, prevenci poškození zdraví a k získávání praktických dovedností z ošetrovatelských postupů, které jsou základem pro péči o pacienty s různými druhy chorob. Objasňuje systém klinických oborů a zvláštnosti ošetrovatelské péče u pacientů na oddělení vybraných klinických oborů. Předmět vybavuje žáky potřebnými vědomostmi a dovednostmi, které potřebují při poskytování základní ošetrovatelské péče v konceptu ošetrovatelského procesu.

Charakteristika učiva

Témata jsou sestavena vzhledem k profilu absolventa. Žáci se seznamují s učivem v jednotlivých ročnících dle jeho náročnosti a posloupnosti. Žáci jsou vzděláváni v základech teorie ošetrovatelství se zaměřením na jeho historii, filozofii, rysy, znaky i metody. Získávají vědomosti a dovednosti v oblasti všeobecné ošetrovatelské péče a v průběhu vzdělávání jsou seznámeni se základními klinickými stavy v klinických oborech: vnitřního lékařství, chirurgie, urologie, ortopedie, traumatologie, neurologie, onkologie, gerontologie, gynekologie a porodnictví, pediatrie.

Strategie výuky

Vyučování má teoreticko-praktický charakter. Při probírání nového učiva je volena metoda výkladu, prezentací a praktického nácviku. Vzhledem k převaze praktických činností je třída při výuce dělena na skupiny v maximálním počtu 12ti žáků. Dělení třídy je závislé od počtu žáků ve třídě. Jednotlivé výkony jsou předvedeny prakticky vyučujícím, a následně procvičovány na úrovni, která je žádoucí pro vstup do nemocničního prostředí. Pozornost se zároveň věnuje bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. Na výuku ošetrovatelské péče se navazuje v předmětu Odborný výcvik, jehož součástí je i souvislý odborný výcvik.

Hodnocení výsledků žáků

Základ pro hodnocení prospěchu tvoří klasifikační řád. Hodnocení se provádí formou ústní, písemnou a praktickou. Písemné hodnocení je formou otevřených úloh nebo testů. Při hodnocení se sleduje správnost, užívání odborné terminologie, schopnost logicky myslet a uvádět učivo do souvislosti s jinými předměty a tématy. Do hodnocení je zařazeno i praktické provedení jednotlivých výkonů. Hodnotí se příprava a správnost vybraných pomůcek, praktické provedení výkonu, jeho přesnost a rychlost, schopnost přenést teoretické poznatky do praktického provedení. Hodnoceny jsou také prezentace a aktivita žáků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- motivovat k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní a profesní rozvoj;

- identifikovat a formulovat vlastní priority a cíle, plánovat a cílevědomě vytvářet profesní kariéru podle svých potřeb a schopností;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- upevňovat si správné návyky k učení.

Kompetence k řešení problémů

- vyhledat informace k dané problematice, třídit je a zpracovávat,
- být schopen dosažené výsledky prezentovat a aplikovat v konkrétních situacích.

Komunikativní kompetence:

- orientovat se v odborné terminologii daného oboru v mluvené i psané podobě.

Personální a sociální kompetence

- být schopen sebereflexe,
- naučit žáka efektivní sebe prezentaci při jednání s potenciálními zaměstnavateli;
- odhadovat své schopnosti a možnosti adekvátně situaci,
- vědět, jaké faktory mají přímý vliv na zdraví člověka,
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- využívat poznatky a získává informace v oblasti svých zájmů a pro své další vzdělávání;
- naučit žáka vyhledávat v relevantních informačních zdrojích a kriticky posuzovat informace o profesních příležitostech;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotný;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména za použití celosvětové sítě Internet.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje

- objasnit význam třídění odpadů,
- objasnit význam správné manipulace s kontaminovaným materiálem a odpadem.

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

- osvojit si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a být schopen zajistit odstranění závad a možných rizik;
- být vybaven vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázat poskytnout první pomoc;
- znát systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče), uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);
- dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence.

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb

- dokázat použít standardy péče v praktické činnosti,
- osvojovat si nové technologické a odborné postupy,
- aplikovat získané vědomosti v praxi,
- kvalitou své práce zajišťovat dobré jméno organizace.

Odborné kompetence

Vykonávat pod odborným dohledem všeobecné sestry, porodní asistentky, dětské sestry, praktické sestry nebo radiologického asistenta činnosti základní ošetrovatelské péče a specializované ošetrovatelské péče v rámci ošetrovatelského procesu a podílet se pod přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo

porodní asistentky se specializovanou způsobilostí v oboru, v souladu s diagnózou stanovenou lékařem, na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče, tzn., aby absolventi byli schopni:

- provádět hygienickou péči u pacientů, včetně základní prevence proleženin a úpravy lůžka;
- pomáhat při podávání stravy pacientům, pomáhat při jídle ležícím nebo nepohyblivým pacientům a popřípadě je krmit;
- pečovat o vyprazdňování pacientů, včetně případného provedení očistného klyzmatu pacientům starším deseti let;
- měřit tělesnou teplotu, výšku a hmotnost;
- doprovázet pacienty na odborná vyšetření a ošetření;
- pečovat o úpravu prostředí pacientů;
- vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při zajištění herních aktivit dětí;
- provádět úpravu těla zemřelého;
- zajišťovat aplikaci tepla a chladu;
- provádět rehabilitační ošetrovatelství, včetně prevence poruch z mobility;
- provádět nácvik sebeobsluhy s cílem zvyšování soběstačnosti pacienta;
- podílet se v rozsahu své odborné způsobilosti na přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků a prádla, na jejich dezinfekci a sterilizaci a zajištění jejich dostatečné zásoby;
- vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole a uložení léčivých přípravků;
- poskytovat zdravotní péči v souladu s platnými právními předpisy a standardy v rámci zdravotnického týmu, dbát na ochranu osobních údajů;
- pracovat v rozsahu své odborné způsobilosti se zdravotnickou dokumentací a s informačním systémem zdravotnického zařízení;
- při komunikaci s pacienty jednat v souladu s profesní etikou a společenskými pravidly, zohledňovat osobnostní, sociální a kulturní specifika pacientů.

Asistovat pod přímým vedením všeobecné sestry, porodní asistentky, praktické sestry nebo radiologického asistenta při určených ošetrovatelských, diagnostických nebo léčebných výkonech, tzn., aby absolventi byli schopni:

- asistovat zejména při převazech, podávání léčebných přípravků včetně aplikací injekcí a infúzí, odběru biologického materiálu, zavádění močového katétru a výplachu močového měchýře, sondování a péče o katétry.

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden především k respektování člověka jako svébytné osobnosti, která má v demokratické společnosti svá práva i povinnosti s ohledem na jeho socio-kulturní zvláštnosti. Zvláště využívá znalosti z okruhu multikulturního ošetrovatelství. Velký důraz je kladen na dodržování práv pacientů.

Člověk a životní prostředí

Žáci provádějí v rámci výuky edukační činnost se zaměřením na zdravý životní styl a vědomí odpovědnosti za své zdraví a dodržování léčebného režimu. Dále provádějí třídění odpadů a zdravotnického odpadu dle platných vyhlášek a standardů jednotlivých zdravotnických zařízení.

Člověk a svět práce

Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce. Výuka je koncipována tak, aby měl žák praktické příležitosti k sebereflexi a objevování vlastního potenciálu, učil se řešit konkrétní situace, se kterými se může potkat na pracovním trhu a pracoval s konkrétními kariérovými informacemi. Žák si osvojuje postavení ošetrovatele v hierarchii zdravotnického týmu. Je veden ke znalosti ošetrovatelských standardů jednotlivých pracovišť. Učí se písemně i verbálně komunikaci při spolupráci s jednotlivými členy zdravotnického týmu.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání, stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Žák je seznámen s konkrétním informačním systémem pracoviště. Žák umí pracovat se zdravotnickou dokumentací, například chorobopisem a sesterskou dokumentací.

1. ročník, 6 h týdně, povinný

Úvod do učiva, 6 vyučovacích hodin teorie

výsledky vzdělávání	učivo
- zná teorii ošetrovatelství - definuje základní rysy moderního ošetrovatelství - popíše základní změny v ošetrovatelské péči od 19. století a uvede nejvýznamnější osobnosti - uvede požadavky kladené na osobnost ošetrovatele - objasní etické zásady poskytování ošetrovatelské péče a způsob ochrany osobních údajů pacientů - dodržuje zdravotnickou etiku; respektuje zásady multikulturního ošetrovatelství - popíše kategorie zdravotnických pracovníků a požadavky na jejich vzdělání - uvede možná rizika nemoci z povolání - je připraven poskytnout první pomoc při úrazu na pracovišti	- význam zdravotnického povolání - historie ošetrovatelství, významné osobnosti - osobnost ošetrovatele, charakterové rysy - etika v práci ošetrovatele a etický kodex zdravotnických pracovníků - pracovníci ve zdravotnictví, formy vzdělávání - životní styl a ochrana zdraví ošetrovatele

Zdravotnické právo, 3 vyučovací hodiny teorie

výsledky vzdělávání	učivo
- popíše kompetence a činnost ošetrovatele v rámci ošetrovatelského týmu - vysvětlí pojem pracovně-právní odpovědnost - vyhledá potřebné zákony a vyhlášky k výkonu své profese - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu	- náplň práce a kompetence ošetrovatele - právní odpovědnost při výkonu profese - pracovně- právní otázky, zákoník práce

Organizace práce ve zdravotnických zařízeních, 9 vyučovacích hodin teorie

výsledky vzdělávání	učivo
- definuje jednotlivé organizační formy ošetrovatelské péče - popíše organizaci práce ve zdravotnictví - zná jednotlivé typy zdravotnických zařízení - charakterizuje význam týmové práce - sestaví schéma řízení ošetrovatelské péče ve zdravotnickém zařízení - popíše cíle léčebných řádů - orientuje se v právech pacientů a respektuje je - chápe význam standardizace zdravotní péče - vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajištění BOZP	- organizace a řízení ošetrovatelské péče - organizační struktura zdravotnických zařízení - přehled typů zdravotnických zařízení a specifikace jejich služeb - význam týmové práce ve zdravotnictví, - organizační formy ošetrovatelské péče (primární a skupinová péče) - časové rozpisy služeb, pracovní náplň zdravotnických pracovníků (práce s dokumentací), - léčebný řád, práva pacientů - akreditace zdravotnických zařízení, audit, standardizace péče

Ošetrovatelský proces, 4 vyučovací hodiny teorie

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše fáze ošetrovatelského procesu • dovede rozlišit bio-psycho-sociální potřeby • orientuje se v hierarchii potřeb a intervencích vedoucích k jejich uspokojení • objasní postupy získávání informací o pacientovi a jeho potřebách • popíše rozdíly mezi primárními a sekundárními potřebami • zná druhy ošetrovatelské a zdravotnické dokumentace • vyplní základní údaje v předložené dokumentaci	• ošetrovatelský proces • potřeby člověka (bio-psycho-sociální) • zjišťování potřeb nemocných - získávání informací pozorováním, rozhovorem • ošetrovatelská dokumentace

Nemocný a nemocniční prostředí, 9 vyučovacích hodin teorie

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v odborné terminologii • dokáže vysvětlit pojmy - hospitalizace, adaptace, maladaptace, hospitalismus, revers • popíše negativní vlivy nemocničního prostředí • vyjmenuje úkoly ošetrovatele, vycházející z jeho kompetencí při příjmu, překladi a propuštění nemocných • vyjmenuje činnosti, kterými se podílí ošetrovatel na prevenci hospitalismu • dokáže vyjmenovat práva nemocného • dokáže popsat práva hospitalizovaných dětí • popíše úkoly k doprovodu na vyšetření nebo ošetření • při všech úkonech dodržuje práva nemocných a zdravotnickou etiku, respektuje zásady multikulturního ošetrovatelství • orientuje se v ošetrovatelské dokumentaci	• příjem, překlad, propuštění nemocného • úkoly a role ošetrovatele v souvislosti s příjmem, překladem, propuštěním nemocného • adaptace nemocného na hospitalizaci • zvláštnosti péče vyplývající z hospitalizace dítěte • Práva nemocného, Charta práv dětí • etické a bezpečnostní zásady doprovodu soběstačných a nesoběstačných nemocných • manipulace se zdravotnickou dokumentací

Vizita, 3 vyučovací hodiny teorie

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjmenuje rozdíly mezi lékařskou a ošetrovatelskou vizitou • předvede přípravu pacienta k vizitě a k fyzikálnímu vyšetření • připraví pomůcky a prostředí k vizitě • dokáže popsat zásady asistence u vizity • popíše úkoly ošetrovatele po vizitě • orientuje se ve způsobech zaznamenávání informací po vizitě • dokáže popsat etické aspekty vizity a vyšetřovacích postupů	• charakteristika, účel a formy vizit • lékařské vyšetření při vizitě • příprava nemocných, pomůcek a prostředí k vizitě • úloha ošetrovatele při vizitě • organizace práce po vizitě, záznamy

Ošetrovací jednotka, 12 vyučovacích hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
- popíše jednotlivé typy ošetrovacích jednotek - vysvětlí rozdíly mezi typy ošetrovacích jednotek - vysvětlí zásady práce na ošetrovací jednotce - vyjmenuje pravidla BOZP se spotřebním materiálem a vybavením ošetrovací jednotky - uvědomuje si význam dodržování hygienických norem a zásad BOZP při práci v rámci provozu ošetrovací jednotky - vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu, poskytne první pomoc	- typy ošetrovacích jednotek - vybavení ošetrovacích jednotek - inventář a spotřební materiál - spotřební materiál ošetrovací jednotky - dodržování BOZP při udržování čistoty a pořádku na ošetrovací jednotce

Obvazový materiál a obvazová technika, 24 vyučovacích hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
- rozlišuje základní typy obvazového materiálu - definuje základní pojmy - zná účel obvazové techniky - vysvětlí zásady při obvazování - popíše vlastnosti jednotlivých druhů převazového materiálu - názorně předvede přikládání jednotlivých typů obvazů na jednotlivé části těla - vysvětlí účel bandáže dolní končetiny - provede bandáž dolní končetiny - charakterizuje význam imobilizačních obvazů - dokáže popsat sledování nemocného s přiloženým imobilizačním obvazem - dokáže popsat rizika nevhodně přiloženého obvazu	- přehled a dělení obvazového materiálu - význam obvazové techniky - zásady obvazové techniky - šátkové obvazy - náplastové obvazy, prakové a prubanové obvazy - obinadlové obvazy hlavy - obinadlové obvazy HK, DK - bandáže dolních končetin - imobilizační obvazy

Péče o pomůcky, 30 vyučovacích hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
- definuje základní pojmy (kontaminace, dekontaminace, asepse, sepse, dezinfekce, sterilizace, expirační doba, expoziční doba) - objasní význam dodržování zásad hygieny, antiseptiky a asepse - rozliší druhy a způsoby dezinfekce zdravotnických prostředků a pomůcek - rozliší druhy a způsoby sterilizace zdravotnických prostředků a pomůcek - zná zásady uložení dezinfekčních prostředků - připraví pomůcky a demonstruje naředění dezinfekčních roztoků různé koncentrace - prakticky předvede základní kroky hygieny a dezinfekce rukou - připraví pomůcky ke sterilizaci	- základní pojmy (kontaminace, dekontaminace, asepse, sepse, dezinfekce, sterilizace, expirační doba, expoziční doba) - dezinfekce, druhy, způsoby, dezinfekční prostředky - příprava dezinfekčních prostředků, zásady přípravy a použití - mytí a hygiena rukou - péče o pomůcky z různých materiálů - sterilizace, druhy, způsoby - příprava materiálu ke sterilizaci (druhy obalového materiálu ke sterilizaci) - manipulace se sterilním materiálem - pomůcky k jednomu použití - nozokomiální nákazy a jejich prevence

• dokáže popsat expiraci u přijatého sterilního materiálu • zná rozdíly v uložení sterilního materiálu • provádí dezinfekci a sterilizaci zdravotnických prostředků a pomůcek • popíše postupy prevence nozokomiálních nákaz • vysvětlí význam bariérové ošetrovatelské péče	• bariérový způsob ošetrovatelské péče
--	--

Lůžko a jeho úprava, 32 vyučovacích hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše typy lůžek a jejich základní vybavení • aktivně předvede použití jednotlivých pomůcek doplňujících lůžko • provede úpravu lůžka (bez nemocného, s nemocným) a prostředí • vymezi rozdíl mezi léčebnými a vyšetřovacími polohami • aktivně asistuje při ukládání nemocných do léčebných i vyšetřovacích poloh • vysvětlí význam správné polohy v lůžku pro prevenci komplikací • dokáže provést změnu polohy nemocného, jeho posouvání či přenášení a otáčení • je schopen aktivizovat nemocné dle svých kompetencí • v laboratorních podmínkách zvládne rozhovor se spolužákem v průběhu nácviku praktické činnosti	• typy lůžek pro děti a dospělé • základní vybavení, pomůcky doplňující lůžko • pomocná zařízení lůžka • úprava lůžka bez nemocného • léčebné a vyšetřovací polohy nemocného • změny poloh, posouvání, přenášení, otáčení nemocných • zásady polohování • úprava lůžka s nemocným • nácvik sedu, stoje a chůze s nemocným • komunikativní dovednosti při práci s nemocným

Hygienická péče u dětí a dospělých, 30 vyučovacích hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
• dodržuje zásady a postupy hygieny, antiseptiky a aseptiky při poskytování ošetrovatelské péče • chápe a objasní význam hygienické péče pro uspokojování potřeb nemocných • pojmenuje druhy hygienických návyků • připraví pomůcky dle charakteru hygienické péče • provede komplexní hygienickou péči u pacientů s různým stupněm sebepéče a soběstačnosti • předvede mytí vlasů na lůžku • zvládne praktické podkládání podložních mís a podložních lahví • sleduje zdravotní stav nemocného včetně poruch celistvosti kůže • popíše jednotlivé stupně poškození kůže • vyjmenuje a provede ošetrovatelské postupy, vedoucí k prevenci dekubitů a opruzenin • dokáže asistovat při ošetřování dekubitů a opruzenin • respektuje stud nemocných používáním vhodných pomůcek a komunikace • vysvětlí význam bazální stimulace pro nemocného	• význam hygienické péče • hygienické návyky • péče o osobní a ložní prádlo • péče o dutinu ústní • ranní a večerní toaleta • celková koupel nemocného na lůžku • mytí vlasů, odvlhčování, péče o nehty • hygienické vyprazdňování • mytí znečištěného nemocného • péče o kůži • prevence opruzenin, dekubitů • asistence při ošetřování nemocného s opruzeninami • asistence při ošetřování nemocných s dekubity • komunikativní dovednosti při realizaci hygienických úkonů • zásady bazální stimulace • péče o hygienu dětí – kojenců, batolat, balení a oblékání dítěte • záznam realizované hygienické péče

• v laboratorních podmínkách zvládne rozhovor se spolužákem v průběhu nácviku praktické činnosti • vysvětlí způsob vedení záznamů, týkajících se hygienické péče, do ošetrovatelské dokumentace	
--	--

Sledování fyziologických (vitálních) funkcí, 16 vyučovacích hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá správnou odbornou terminologii • vyjmenuje základní subjektivní a objektivní příznaky nemoci • sleduje zdravotní stav nemocného včetně poruch celistvosti kůže • změří tělesné parametry (tělesnou výšku a hmotnost) • vypočítá BMI index • vyjmenuje místa a způsoby měření tělesné teploty • pojmenuje různé druhy teploměrů • měří tělesnou teplotu • popíše intervence, které v rámci svých kompetencí použije u nemocného ke snížení horečky • vyjmenuje zásady měření fyziologických funkcí • dokáže vymezit fyziologické a patologické hodnoty vitálních funkcí • provádí záznam hodnot fyziologických funkcí do dokumentace	• význam sledování fyziologických funkcí • sledování hmotnosti a výšky, výpočet BMI indexu, měření obvodů • měření tělesné teploty • ošetrování nemocných s horečkou • měření krevního tlaku, tepu, dechu • sledování stavu vědomí • záznam do dokumentace

Výživa nemocných, 21 vyučovacích hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjmenuje zásady racionální výživy • objasní dietní systém • vyjmenuje důvody nechutenství a dehydratace u nemocných • popíše možné způsoby podávání stravy nemocným • vysvětlí význam tekutin pro organismus člověka • vysvětlí, jak se sleduje bilance tekutin u nemocných • upraví polohu nemocného při krmení • aktivně předvede postup podávání stravy a tekutin dle pohybového režimu a stupně soběstačnosti nemocných • pomáhá při jídle a pití ležícím nebo nepohyblivým pacientům a popřípadě je krmit • aplikuje znalosti hygienických zásad při praktickém podávání stravy • připraví pomůcky k sondování • popíše péči o nazogastrickou sondu • zvládne nácvik komunikace s nemocným při podávání stravy v laboratorních podmínkách	• stravovací návyky a zásady zdravé výživy • poruchy výživy, význam dietního stravování • jednotný dietní systém • objednávání a dodávání stravy na ošetrovací jednotku • příprava nemocného ke stravování • příprava a podávání stravy nemocnému • zásady krmení nesoběstačných nemocných • význam hydratace (vedení bilance tekutin) • asistence při zavádění nazogastrické sondy (NGS) • asistence při podávání stravy sondou • podávání stravy dětem nad 6 let • podávání stravy dětem – kojencům, batolatům • zásady práce v mléčné kuchyni • manipulace se zbytky potravy

• orientuje se ve výživě dětí, v doplňcích kojenecké stravy • provede záznam do dokumentace • dokáže zdůvodnit postup při manipulaci a likvidaci zbytků potravy	
---	--

Péče o odpočinek a spánek, 5 vyučovacích hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá správně odbornou terminologii • vysvětlí význam i fáze spánku a podmínky pro zajištění spánku • popíše zvláštnosti potřeb spojených s potřebou spánku • respektuje délku spánku vzhledem k věku nemocných • charakterizuje poruchy spánku • navrhne opatření pro vytvoření vhodných podmínek pro spánek • popíše rozdíl mezi pasivním a aktivním odpočinkem	• charakteristika, význam a potřeba spánku • faktory ovlivňující kvalitu spánku • fáze spánku • poruchy spánku • spánková hygiena, zajištění kvalitního spánku • aktivní a pasivní odpočinek

2. ročník, 6 h týdně, povinný

Péče o vyprazdňování nemocných, 30 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v odborné terminologii • popíše způsoby sledování vyprazdňování močového měchýře • připraví pomůcky pro sběr moče • změří hustotu moči • vysvětlí, jak se sleduje bilance tekutin u nemocných • provede záznam o bilanci tekutin • připraví pomůcky a asistuje u cévkování ženy • popíše rozdíly mezi přípravou pomůcek k jednorázovému a k permanentnímu cévkování ženy • připraví pomůcky k cévkování muže • dokáže vysvětlit pojem inkontinence • vybere vhodné pomůcky pro inkontinentní pacienty • pečuje o inkontinentní nemocné • v laboratorních podmínkách vysvětlí používání inkontinentních pomůcek • připraví pomůcky k výplach močového měchýře • pečuje o vyprazdňování pacientů, provádí očistné klyzma pacientům starších deseti let • popíše, co sleduje při vyprazdňování stolice • provede záznam o vyprazdňování do ošetrovateľské dokumentace • vyjmenuje účel a druhy klyzmat • aktivně připraví pomůcky ke klyzmatu	• sledování vyprazdňování močového měchýře • cévkování • nácvik asistence u cévkování ženy • nácvik asistence u cévkování muže • péče o permanentní katétr, výměna sběrného sáčku, typy sběrných sáčků • asistence u výplachu močového měchýře • inkontinence • péče o katetry • sledování vyprazdňování stolice • zácpa – příčiny, příznaky, prevence • průjem – příčiny, příznaky, prevence • ošetrovateľská péče o nemocného s průjmem • klyzma • podání očistného klyzmatu • stomie • asistence při výměně stomického sáčku

- demonstruje psychickou a fyzickou přípravu nemocného k očistnému klyzmatu - objasní termín – stomie - připraví pomůcky k výměně stomického sáčku - demonstruje výměnu stomického sáčku	
---	--

Asistence u odběru biologického materiálu, 15 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- orientuje se v odborné terminologii - vyjmenuje způsoby odběrů biologického materiálu - zdůvodní hygienické zásady a BOZP při odběru a manipulaci s biologickým materiálem - provede praktický nácvik orientačního vyšetření moče a změření specifické váhy moče v laboratorních podmínkách - předvede edukaci nemocného před odběrem biologického materiálu – moč, stolice, sputum - vysvětlí způsob manipulace a transportu biologického materiálu - připraví pacienta a pomůcky k odběru kapilární krve - připraví pomůcky a asistuje při výplachu žaludku	- zásady při odběru biologického materiálu - způsoby vyšetření biologického materiálu při dodržení zásad BOZP - příprava a poučení nemocného před jednotlivými odběry - odběry moči, zásady sběru, techniky odběru - orientační vyšetření moči - odběry stolice, techniky odběru, zásady - odběry sputa, techniky odběru - odběry krve, rozdělení, asistence - asistence při odběru biologického materiálu z ran - asistence při výplachu žaludku

Asistence u podávání léčivých přípravků, 18 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- orientuje se v odborné terminologii - rozčlení léky podle formy a způsobu aplikace - určí expiraci léků - vyjmenuje zásady uložení léků - dokáže popsat sledování nemocného, který užil léky per os - vyjmenuje žádoucí a nežádoucí účinky léků - připraví pomůcky k aplikaci léků na kůži a sliznici - předvede na modelu aplikaci léku per rectum - vykonává činnosti při přejímání, kontrole a uložení léčivých přípravků - připraví pomůcky k inhalaci - určí typy inhalátorů - připraví pomůcky k oxygenoterapii - popíše specifika přípravy nemocného k aplikaci injekčních forem léků - vyjmenuje úkoly plynoucí z asistence ošetřovatele při injekčních technikách - vyjmenuje oblasti péče o nemocného během aplikace infuze a transfuze - vyjmenuje komplikace u pacienta s infuzní a transfuzní terapií	- rozdělení, formy léků a jejich označení - uložení léků, zásady skladování - sledování expirace léků, likvidace prošlých léků - způsoby podávání léků - perorální podávání léků - místní aplikace léků (do oka, ucha, nosu, na kůži a per rectum) - péče o pacienta po podání léků, sledování účinku léků - aplikace léků do dýchacích cest, inhalace - oxygenoterapie - asistence u aplikace léků injekčními technikami - příprava pacienta a sledování pacienta v průběhu podávání infúzí a transfúzí

Asistence u převazů, 18 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v odborné terminologii • popíše způsoby hojení ran • vyjmenuje jednotlivé typy drénů a drenáží • vyjmenuje zásady při sledování nemocného s drénem, drenáží • pojmenuje základní chirurgické nástroje • popíše vybavení převazového vozíku • asistuje při převazu aseptických a septických ran • dokáže připravit pomůcky k přípravě sterilního stolku k malým chirurgickým výkonům na základě svých kompetencí • popíše zásady zacházení se sterilním materiálem • připraví nemocné k jednotlivým punkcím na základě svých kompetencí • vysvětlí zásady sledování nemocného po punkci	• rány – definice, způsoby hojení • převaz - definice, účel • druhy drénů, drenáží • péče o nemocného s drénem • základní chirurgické nástroje • převazový vozík, vybavení • asistence při převazu aseptických ran • asistence při převazu septických ran • asistence při přípravě sterilního stolku k malým chirurgickým výkonům • asistence při punkcích

Ošetrovatelská péče u nemocného s bolestí, 6 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá správně odbornou terminologii • popíše projevy bolesti, vysvětlí její význam • charakterizuje základní druhy bolesti • charakterizuje rozdíly mezi objektivními a subjektivními projevy bolesti • dokáže použít analogové vizuální škály k objektivizaci bolesti • vyjmenuje základní postupy péče o nemocného s bolestí • vyjmenuje techniky a prostředky k prevenci a terapii bolesti • zvládne provádět záznamy o bolesti do dokumentace	• bolest – definice, význam, fyziologie vzniku bolesti • typy bolesti • reakce organismu na bolest • kulturní specifika prožívání bolesti • hodnocení a záznam bolesti (škály) • zásady péče o nemocné s bolestí • terapie bolesti

Rehabilitační ošetrovatelství, 15 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v odborné terminologii • popíše poruchy hybnosti a soběstačnosti • dokáže určit vhodné aktivizační metody nemocným s ohledem na jejich věk a zdravotní stav • popíše kompenzační pomůcky • připraví sestavu kondičního cvičení pro pacienta s ohledem na jeho věk a zdravotní stav • dokáže použít tabulky ke sledování hodnocení soběstačnosti nemocného • vysvětlí význam a metody rehabilitačního ošetrovatelství • provádí podle pokynů základní rehabilitační ošetrovatelství včetně prevence poruch mobility • předvede způsoby polohování nemocného • předvede techniky dechové rehabilitace	• význam pohybu, faktory ovlivňující pohyb • poruchy hybnosti a soběstačnosti • péče o nemocné s poruchou hybnosti a soběstačnosti • kompenzační pomůcky • hodnocení soběstačnosti • imobilizační syndrom • ošetrovatelská péče u imobilních pacientů • pasivní rehabilitační ošetrovatelství – polohování • aktivní rehabilitační ošetrovatelství – kondiční cvičení, dechová rehabilitace, nácvik sedu, vertikalizace • aplikace tepla a chladu • prvky bazální stimulace

- vysvětlí účinek tepla a chladu na organismus - vyjmenuje prvky bazální stimulace - v laboratorních podmínkách zvládne rozhovor se spolužákem v průběhu nácviku praktické činnosti	
---	--

Péče o seniory a chronicky nemocné, 15 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- orientuje se v odborné terminologii - dokáže popsat rozdíly mezi věkem kalendářním a funkčním - popíše změny doprovázející stáří - orientuje se v organizačním zajištění péče o staré a dlouhodobě nemocné - posoudí rizika vzniku imobilizačního syndromu na základě svých kompenzací - popíše zásady hospicové péče - popíše specifika péče o nemocné v terminálním stádiu - asistuje při vybraných ošetrovatelských, diagnostických nebo léčebných výkonech - popíše postup při péči o tělo zemřelých - orientuje se v dokumentaci, která souvisí s úmrtím - objasní význam dodržování zásad týmové práce - dodržuje zdravotnickou etiku - samostatně vyhledá informace o institucích v regionu, které poskytují seniorům a chronicky nemocným pomoc zdravotnickou, sociální a charitativní	- stárnutí populace, sociální gerontologie - současné formy zdravotní a sociální péče pro seniory a chronicky nemocné - pečovatelská služba - domácí a respitní péče - zvláštnosti péče o staré a chronicky nemocné - péče o nemocné v terminálním stádiu - etická stránka problematiky umírání a smrti - paliativní a hospicová péče - jisté a nejisté známky smrti - péče o tělo zemřelých - dokumentace při úmrtí nemocného

Specifika ošetrovatelské péče na interním oddělení, 36 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- užívá správně odbornou terminologii - popíše základní stavbu a funkci jednotlivých systémů - popíše úseky práce na interním oddělení - popíše specifika ošetrovatelské péče na interním oddělení - orientuje se ve zdravotnické dokumentaci - objasní psychologickou problematiku nemocných s interním onemocněním - popíše příznaky jednotlivých onemocnění - vyjmenuje akutní i pozdní komplikace vyskytující se u jednotlivých onemocnění - charakterizuje vyšetřovací metody u pacientů s interním onemocněním - vysvětlí úkoly ošetrovatele v rámci ošetrovatelské péče o nemocné po daných vyšetřeních - vysvětlí význam dietního opatření vzhledem k charakteru jednotlivých onemocnění	- specifika ošetrovatelské péče na interním oddělení - úseky práce, vybavení, ochranně léčebný režim - vyšetřovací metody ve vnitřním lékařství Specifika poskytování ošetrovatelské péče u nemocných s onemocněním: - chorob dýchacího systému (zánětlivá onemocnění DC, CHOPN, astma bronchiale) - chorob oběhového systému (ICHS, AP, NAP, AIM, hypertenze, srdeční selhávání) - tepen a žil - endokrinní a metabolickým (diabetes mellitus, onemocnění štítné žlázy) - gastrointestinálního traktu (vředová choroba žaludku a duodena, onemocnění žlučníku a žlučových cest, onemocnění pankreasu, onemocnění střev) - krve (anémie, leukémie)

• objasní kroky rehabilitační péče u nemocných v rámci daného onemocnění • asistuje při vybraných ošetrovatelských, diagnostických nebo léčebných výkonech	• ledvin a močových cest (zánětlivé onemocnění ledvin a močových cest, renální kolika)
---	--

Specifika ošetrovatelská péče o nemocné na chirurgickém oddělení, 27 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá správně odbornou terminologii • popíše specifika ošetrovatelské péče na chirurgickém oddělení • orientuje se ve zdravotnické dokumentaci • objasní psychologickou problematiku nemocných s chirurgickým onemocněním • vyjmenuje příčiny daného onemocnění • vysvětlí klinické příznaky jednotlivých onemocnění • charakterizuje vyšetřovací metody u pacientů s chirurgickým onemocněním • vysvětlí základní postupy léčebné a ošetrovatelské péče u jednotlivých onemocnění • dokáže určit edukační zásady u daného onemocnění • vysvětlí význam dietního opatření vzhledem k charakteru onemocnění • užívá správně odbornou terminologii • rozdělí předoperační přípravu • popíše zásady pooperační péče • rozdělí pooperační komplikace a uvede příklady • dokáže popsat rozdíly v poskytování ošetrovatelské péče u plánovaných a akutních operačních výkonů • popíše specifika ošetrovatelské péče u nemocného se zlomeninou DK • rozdělí a popíše náhlé příhody břišní • popíše indikace vedoucí k amputaci DK • rozdělí a popíše jednotlivé druhy stomií • asistuje při vybraných ošetrovatelských, diagnostických nebo léčebných výkonech	• specifika ošetrovatelské péče na chirurgickém oddělení • úseky práce, vybavení, ochranně léčebný režim • vyšetřovací metody na chirurgickém oddělení • předoperační příprava • pooperační péče Specifika poskytování ošetrovatelské péče u nemocných před a po operaci: • v dutině břišní (žaludku, žlučníku a žlučových cest, střev) • štítné žlázy • mléčné žlázy • kýly • amputace končetiny Specifika poskytování ošetrovatelské péče u nemocných s náhlou příhodou břišní (NPB): • akutní apendicitida • střevní neprůchodnost (ileus, stomie) Specifika poskytování ošetrovatelské péče u nemocných s poraněním kostí: • zlomenina DK (krčku stehenní kosti)

3. ročník, 5 h týdně, povinný

Ošetrovatelská péče na onkologickém oddělení, 20 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá správně odbornou terminologii • popíše charakter práce, vybavení, léčebný režim a vyšetřovací metody na onkologickém oddělení • rozdělí komplikace, které vznikají u nemocných v důsledku aktinoterapie • popíše zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při používání radiologických léčebných metod vzhledem k osobě ošetrovatele i nemocného • vyjmenuje nežádoucí účinky chemoterapie	• úseky a charakter práce, vybavení oddělení • vyšetřovací metody • nutnost ochrany a bezpečnosti při práci • způsoby terapie onkologicky nemocných • nežádoucí účinky ionizujícího záření a zásady radiační ochrany • nežádoucí účinky chemoterapie Specifika poskytování ošetrovatelské péče u nemocných podstupujících onkologickou léčbu:

• popíše specifika ošetrovateľskej péče u nemocných s nádorovým onemocnění prsu a rekta • asistuje při vybraných ošetrovateľských, diagnostických nebo léčebných výkonech	• s karcinomem prsu • s karcinomem rekta
--	---

Ošetrovateľská péče o nemocné s onemocněním centrální nervové soustavy, 26 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá správně odbornou terminologii • popíše specifika ošetrovateľskej péče na neurologickém oddělení • orientuje se ve zdravotnické dokumentaci • objasní psychologickou problematiku nemocných s onemocněním CNS • popíše základní klinické příznaky jednotlivých onemocnění • vyjmenuje vyšetřovací metody u pacientů s neurologickým onemocněním • popíše základní péči o nemocného po diagnostických a léčebných výkonech • dokáže popsat postup první pomoci u nemocného s epileptickým záchvatem • uvede rizika spojená s ošetrovateľskou péči u pacienta s CMP • popíše možnosti rehabilitační péče o nemocného s neurologickým postižením • asistuje při vybraných ošetrovateľských, diagnostických nebo léčebných výkonech	• specifika ošetrovateľskej péče na neurologickém oddělení • úseky práce, vybavení, režim • vyšetřovací metody v neurologii Specifika poskytování ošetrovateľskej péče u nemocných: • s poruchou vědomí • s cévní mozkovou příhodou • s epilepsií • se zánětlivým onemocněním nervové soustavy • s algickým vertebrogenním syndromem

Ošetrovateľská péče o nemocné s onemocněním pohybového systému, 25 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá správně odbornou terminologii • popíše stavbu pohybového systému • vysvětlí funkci pohybového systému • určí postupy v předoperační přípravě • vysvětlí zásady ošetrovateľskej péče u nemocných s onemocněním pohybového aparátu • popíše oblasti péče o nemocného po operaci • předvede vhodnou polohu nemocného vzhledem k jeho potížím nebo pooperačnímu režimu • vybere vhodné rehabilitační postupy u pacienta po TEP kolene a kyčle • vyjmenuje preventivní opatření vzniku onemocnění a komplikací • objasní význam časně mobilizace a vertikalizace po operačních výkonech • asistuje při vybraných ošetrovateľských, diagnostických nebo léčebných výkonech	• specifika ošetrovateľskej péče na ortopedickém oddělení • úseky práce, vybavení, ochranně léčebný režim • vyšetřovací metody na ortopedickém oddělení Specifika poskytování ošetrovateľskej péče u nemocných: • se zánětlivým onemocněním (polyartritida) • s artrózou • s osteoporózou • před a po totální endoprotéza (TEP)

Ošetrovateľská péče na gynekologicko-porodnickém oddělení, 28 vyučovacích hodin

výsledky vzdelávání	učivo
• užívá správně odbornou terminologii • popíše charakter práce, vybavení, léčebný režim a vyšetřovací metody na gynekologickém oddělení • popíše specifika ošetrovateľské péče poskytované ženám na gynekologickém oddělení • vysvětlí přípravu ženy k malému a velkému gynekologickému zákroku • popíše péči o nemocnou po malém gynekologickém zákroku • asistuje při vybraných ošetrovateľských, diagnostických nebo léčebných výkonech • vysvětlí význam plánovaného rodičovství • vysvětlí průběh těhotenství • charakterizuje význam návštěv těhotenské poradny • popíše úkoly ošetrovatele v předporodní přípravě rodičky • objasní pojem šestinedělí • popíše znaky fyziologického novorozence • vysvětlí význam kojení	• specifika ošetrovateľské péče na gynekologicko-porodnickém oddělení • úseky práce, vybavení, ochranně léčebný režim • vyšetřovací metody na gynekologicko-porodnickém oddělení Specifika poskytování ošetrovateľské péče u žen: • se zánětlivým a nádorovým onemocněním gynekologických orgánů • před a po malých gynekologických zákrocích • před a po gynekologické operaci • v průběhu těhotenství, porodu • v období šestinedělí • ošetrovateľská péče o novorozence

Specifika ošetrovateľské péče na dětském oddělení, 22 vyučovacích hodin

výsledky vzdelávání	učivo
• vysvětlí specifika práce na daném oddělení a popíše jednotlivé úseky práce • dokáže popsat psychomotorický vývoj zdravého dítěte • uvede zásady péče o dítě • vyjmenuje práva dítěte • rozpozná hlavní známky ohroženého a zanedbaného dítěte • předvede způsob přípravy dítěte a jeho držení v průběhu vyšetření • popíše význam vhodné komunikace s dítětem při jeho přípravě na vyšetření a v průběhu hospitalizace • připraví hru adekvátní věku dítěte a dokáže dítě vhodně zabavit • popíše rozdíl v projevech a léčbě onemocnění u dětí • vyjmenuje zvláštnosti poskytování ošetrovateľské péče dětem u jednotlivých nemocí • asistuje při vybraných ošetrovateľských, diagnostických nebo léčebných výkonech	• dětská léčebná zařízení • specifika ošetrovateľské péče na dětském oddělení • úseky práce, vybavení, ochranně léčebný režim • vyšetřovací metody v pediatrii • výchovná činnost ošetrovatele na dětském oddělení, herní aktivity Specifika poskytování ošetrovateľské péče u dětí: • s onemocněním dýchacích cest (zánětlivá onemocnění DC, astma bronchiálne) • před a po adenotomii a tonzilektomii • s onemocněním zažívacího traktu (celiakie, průjemová onemocnění) • s metabolickým onemocněním (diabetes mellitus)

Specifika ošetrovateľská péče o nemocné na vybraných odborných oddeleniach, 44 vyučovacích hodín

výsledky vzdelávania	učivo
• uplatňuje holistické pojetí človeka v ošetrovatelstve • užíva správne odbornou terminológiu • charakterizuje vybrané choroby vo vzťahu k uvedeným odborom, postupy jejích léčby a specifika ošetrovateľskej péče • charakterizuje odlišnosti poskytovania ošetrovateľskej péče a práce ošetrovateľa na daných oddeleniach • vyjmenuje zásady bariérového systému ošetrovateľskej péče • vyjmenuje príčiny vzniku a možnosti prenosu a prevenciu u infekčných hepatitíd • definuje rozdiel medzi duševným zdravím a duševní nemocí • pojmenuje príznaky dekompenzované duševní poruchy • asistuje pri vybraných ošetrovateľských, diagnostických alebo léčebných výkonoch	• specifika ošetrovateľskej péče na očné, dermatovenerologickom, infekčnom a psychiatrickom oddelení • úseky práce, vybavení, ochranné léčebný režim • vyšetrovací metódy na očné, dermatovenerologickom, infekčnom a psychiatrickom oddelení Specifika poskytovania ošetrovateľskej péče u nemocných: • s kataraktou a glaukomom • s bérčovým vředem • s psoriázou • s pohlavními chorobami (dispenzarizace, depistáž, povinnosť hlásení) • s alimentárními nákazami (salmonelóza) • s infekčnou mononukleózou • u nemocných s hepatitis typu A, B, C • s demenciou • s duševními poruchami vyvolanými užívaním psychoaktivních látek

6.8.2.2 Odborný výcvik

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Ošetřovatel

Učební osnova předmětu: Odborný výcvik

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-H/01 Ošetřovatel

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 756 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2024, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Předmět Odborný výcvik využívá poznatky ze všech odborných předmětů. Cílem odborné výuky je seznámení žáků se zdravotnickým prostředím, provádění praktických dovedností v reálném prostředí a nácvik kooperace ošetřovatele s ostatními členy zdravotnického týmu. Žáci jsou vedeni k zodpovědnému přístupu při vykonávání ošetřovatelské péče o nemocné v reálném prostředí zdravotnických zařízení, k dodržování všech etických a právních norem ve vztahu k pacientovi, spolupracovníkům i k sobě samému.

Charakteristika učiva

Učivo vychází z kurikulárního rámce odborného vzdělávání, především ze základu pro poskytování ošetřovatelské péče, který poskytuje znalosti z vybraných klinických oborů, lékařských věd a odborné latinské terminologie. Prakticky jsou zde realizovány znalosti z okruhu ošetřovatelství a ošetřovatelské péče. Důraz je kladen na rozvoj praktických dovedností.

Strategie výuky

Předmět je vyučován ve 2. a 3. ročníku v reálných podmínkách zdravotnických a sociálních zařízení, se kterými má škola uzavřenou smlouvu. Výuka probíhá pod vedením odborné učitelky nebo vyučující praktického vyučování. Dělení žáků do skupin se řídí podle platných právních předpisů (Nařízení vlády 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělávání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů). Součástí výuky jsou odborné exkurze a souvislý blok čtyřtýdenního odborného výcviku ve 2. ročníku. Žákům bude poskytována, v rámci systému psychosociální intervenční služby (SPIS) na začátku a v průběhu realizace výuky, PEER podpora proškolenými lektory. Vyučovací hodina Odborného výcviku a souvislého odborného výcviku trvá 60 minut.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení bude kladen důraz na:

- hloubku porozumění učivu a schopnost aplikace poznatků do praxe;
- komunikativní schopnosti žáka ve vztahu k pacientům a personálu pracoviště;
- schopnost kooperace v pracovním kolektivu;
- důsledné a zodpovědné provádění ošetřovatelské péče.

Do závěrečného hodnocení se započítává i hodnocení souvislého odborného výcviku ve 2. ročníku. Nesplnění požadavků kladených na souvislý blok odborného výcviku, včetně docházky, znamená nesplnění předpokladů k závěrečné klasifikaci předmětu Odborný výcvik ve 2. ročníku. Docházka na souvislý odborný výcvik se řídí rozpisem směn na jednotlivých pracovištích daného zdravotnického nebo sociálního zařízení. Souvislý odborný výcvik je potřeba absolvovat v plném rozsahu, omluva je možná jen ze závažných důvodů, případně na základě lékařského potvrzení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- motivovat k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní a profesní rozvoj;
- naučit formulovat své profesní cíle, plánovat a cílevědomě vytvářet profesní kariéru podle svých potřeb a schopností;
- upevňovat si správné návyky k učení.

Kompetence k řešení problémů

- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností;
- diskutovat o problému;
- porozumět zadání úkolu;
- získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení;
- naučit žáka efektivní sebeprezentaci při jednání s potenciálními zaměstnavateli;
- zdůvodnit, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků.

Komunikativní kompetence

- používat přiměřené verbální i neverbální prostředky v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- vyjadřovat se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje, být empatický k druhému člověku.

Personální a sociální kompetence

- být zodpovědný, důsledný a schopný zorganizovat si práci;
- být schopen spolupracovat;
- aktivně navazovat a udržovat mezilidské vztahy;
- projevit svůj názor;
- být schopen sebereflexe;
- uplatnit efektivní sebeprezentaci při jednání s potenciálními zaměstnavateli;
- odhadovat své schopnosti a možnosti adekvátně situaci.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- ctít život jako nejvyšší hodnotu, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a životy druhých lidí;
- poskytnout pomoc v situacích ohrožujících zdraví a život;
- vést k osobní odpovědnosti za vlastní život;
- aktivně se podílet na ochraně životního prostředí;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika);
- vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- respektovat práva a osobnost druhých lidí, dodržovat zákony a vystupovat proti všem formám diskriminace;
- chápat specifika odlišných kultur.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- orientovat se v obecných právech a povinnostech zaměstnavatelů a zaměstnanců;
- seznámit se s globalizovaným světem práce a rozvojem pracovních příležitostí;
- seznámit se se základními aspekty pracovního vztahu, právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů i aspekty soukromého podnikání, včetně klíčových právních předpisů.

Matematické kompetence

- umět správně převádět a používat běžné jednotky.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- získat přehled o zdravotnických programech;
- dokázat pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- naučit se vyhledávat v relevantních informačních zdrojích a kriticky posuzovat informace o profesních příležitostech a možnostech dalšího vzdělávání.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje

- objasnit význam třídění odpadů;
- objasnit význam správné manipulace s kontaminovaným materiálem a odpadem.

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

- být vybaven vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázat poskytnout první pomoc;
- mít osvojeny zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (displeji apod.), rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví;
- znát systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče), umět uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);
- znát a dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence.

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb

- dokázat použít standardy péče v praktické činnosti;
- osvojovat si nové technologické a odborné postupy;
- aplikovat získané vědomosti v praxi;
- kvalitou své práce zajišťovat dobré jméno organizace.

Odborné kompetence

Vykonávat pod odborným dohledem všeobecné sestry, porodní asistentky, dětské sestry, praktické sestry nebo radiologického asistenta činnosti základní ošetrovatelské péče a specializované ošetrovatelské péče v rámci ošetrovatelského procesu a podílet se pod přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky se specializovanou způsobilostí v oboru, v souladu s diagnózou stanovenou lékařem, na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče, tzn., aby absolventi byli schopni:

- provádět hygienickou péči u pacientů, včetně základní prevence proleženin a úpravy lůžka;
- pomáhat při podávání stravy pacientům, pomáhat při jídle ležícím nebo nepohyblivým pacientům a popřípadě je krmit;
- pečovat o vyprazdňování pacientů, včetně případného provedení očistného klyzmatu pacientům starším deseti let;
- měřit tělesnou teplotu, výšku a hmotnost;
- doprovázet pacienty na odborná vyšetření a ošetření;
- pečovat o úpravu prostředí pacientů;
- vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při zajištění herních aktivit dětí;
- provádět úpravu těla zemřelého;
- zajišťovat aplikaci tepla a chladu;
- provádět rehabilitační ošetrovatelství, včetně prevence poruch z mobility;
- provádět nácvik sebeobsluhy s cílem zvyšování soběstačnosti pacienta;
- podílet se v rozsahu své odborné způsobilosti na přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků a prádla, na jejich dezinfekci a sterilizaci a zajištění jejich dostatečné zásoby;
- vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole a uložení léčivých přípravků;
- poskytovat zdravotní péči v souladu s platnými právními předpisy a standardy v rámci zdravotnického týmu, dbát na ochranu osobních údajů;
- pracovat v rozsahu své odborné způsobilosti se zdravotnickou dokumentací a s informačním systémem zdravotnického zařízení;
- při komunikaci s pacienty jednat v souladu s profesní etikou a společenskými pravidly, zohledňovat osobnostní, sociální a kulturní specifika pacientů.

Asistovat pod přímým vedením všeobecné sestry, porodní asistentky, praktické sestry nebo radiologického asistenta při určených ošetrovatelských, diagnostických nebo léčebných výkonech, tzn., aby absolventi byli schopni:

- asistovat zejména při převazech, podávání léčebných přípravků včetně aplikací injekcí a infúzí, odběru biologického materiálu, zavádění močového katétru a výplachu močového měchýře, sondování a péče o katétry.

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden především k respektování člověka jako svébytné osobnosti, která má v demokratické společnosti svá práva i povinnosti s ohledem na jeho socio-kulturní zvláštnosti. Zvláště využívá znalosti z okruhu multikulturního ošetrovatelství. Velký důraz je kladen na dodržování práv pacientů.

Člověk a životní prostředí

Žáci provádějí v rámci výuky edukační činnost se zaměřením na zdravý životní styl a vědomí odpovědnosti za své zdraví a dodržování léčebného režimu. Dále provádějí třídění odpadů a zdravotnického odpadu dle platných vyhlášek a standardů jednotlivých zdravotnických zařízení.

Člověk a svět práce

Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce. Výuka je koncipována tak, aby měl žák praktické příležitosti k sebereflexi a objevování vlastního potenciálu, učil se řešit konkrétní situace, se kterými se může potkat na pracovním trhu a pracoval s konkrétními kariérovými informacemi. Žák si osvojuje postavení ošetrovatele v hierarchii zdravotnického týmu. Je veden ke znalosti ošetrovatelských standardů jednotlivých pracovišť. Učí se písemně i verbální komunikaci při spolupráci a jednotlivými členy zdravotnického týmu.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání, stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Žák je seznámen s konkrétním informačním systémem pracoviště. Žák umí pracovat se zdravotnickou dokumentací, například chorobopisem a sesterskou dokumentací.

2. ročník, 12 h týdně, povinný

Organizační a metodická příprava, 25 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- dodržuje interní předpisy pracoviště týkající se BOZP, PO a krizových situací - orientuje se v systému psychosociální intervenční služby - zná a dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti - zná a dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace - ví, kde jsou uloženy pomůcky ke KPR - zná pravidla prevence, ošetření a evidenci drobných poranění, které vznikly ve zdravotnickém zařízení - orientuje se v protiepidemiologických opatřeních - používá osobní ochranné prostředky při práci - zná pravidla týkající se ochrany člověka za mimořádných situací - dodržuje práva pacientů včetně ochrany osobních údajů - aplikuje teoretické znalosti v ošetrovatelských dovednostech - dodržuje platné ošetrovatelské postupy podle standardu daného oddělení - osvojuje si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti, včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se	- BOZP – dodržování zásad při práci, poučení o zásadách týkajících se zachování mlčenlivosti, dodržování zákona o nezneužívání osobních dat, nezneužívání léků, zdravotnického materiálu, zdravotnických tiskopisů a dokumentace - seznámení s uložením resuscitačních pomůcek na oddělení, jejich použití - prevence, ošetření a evidence drobných poranění, která vznikla ve zdravotnickém zařízení - protiepidemiologická opatření - zákaz konání práce ženami - poučení o ochraně člověka za mimořádných situací a její význam, signály obecného ohrožení, příprava obyvatel k evakuaci, evakuační zavazadlo, evakuační plán - práva pacientů - seznámení se zdravotnickým personálem, kategorizace zdravotnických pracovníků - seznámení s harmonogramem práce oddělení - seznámení s provozním řádem oddělení, se specifiky jednotlivých oddělení - péče o pomůcky – dezinfekce a sterilizace

zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpozná možnosti nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví • dodržuje zásady správného zacházení s biologickým materiálem, léčivými přípravky a zdravotnickými prostředky, jedná ekologicky a ekonomicky • charakterizuje odlišnosti poskytování ošetrovatelské péče a práce ošetrovatele na jednotlivých odděleních	
---	--

Základní ošetrovatelská péče, 36 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• dodržuje interní předpisy pracoviště týkající se BOZP, PO a krizových situací • zná a dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • zná a dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • upraví lůžko nemocného s různým stupněm soběstačnosti • manipuluje s pomůckami doplňující lůžko • dokáže polohovat nemocné • aktivně se podílí na prevenci opruzenin a dekubitů • provede hygienickou péči o nemocné s různým stupněm soběstačnosti • využívá prvků bazální stimulace • aplikuje teoretické znalosti v ošetrovatelských dovednostech • dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče • poskytuje v rámci svých kompetencí základní ošetrovatelskou péči v jednotlivých klinických oborech a podílí se v rámci svých kompetencí na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetrovatelské péče • rozlišuje a uplatňuje zvláštnosti ošetrovatelské péče o matku a novorozence, péče o děti, staré lidi a nevyléčitelně nemocné • komunikuje a jedná s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav	• péče o lůžko u nemocných s různým stupněm soběstačnosti, manipulace s pomůckami doplňující lůžko • polohování nemocných, prevence opruzenin a dekubitů • hygienická péče u nemocných s různým stupněm soběstačnosti • využití prvků bazální stimulace • zásady manipulace s čistým a použitým prádlem • péče o pomůcky • péče o pomůcky a lůžko po propuštění pacienta • zásady komunikace s nemocným

Péče o výživu a stravování nemocných, 35 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• dodržuje interní předpisy pracoviště týkající se BOZP, PO a krizových situací • zná a dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • zná a dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • vyjmenuje diety	• dietní systém • objednávání stravy nemocným • přeprava a příprava stravy na oddělení • zásady podávání stravy u nemocných s různým stupněm soběstačnosti • prevence váhového úbytku nemocných • pitný režim

• ví, co je to sipping • zná zásady podávání stravy s různým stupněm soběstačnosti • aktivně nabízí tekutiny • aplikuje teoretické znalosti v ošetrovatelských dovednostech • dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče • komunikuje a jedná s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav	• bilance tekutin • výživa a podávání stravy dětem • zásady komunikace s nemocným
--	---

Péče o vyprazdňování, 35 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• dodržuje interní předpisy pracoviště týkající se BOZP, PO a krizových situací • zná a dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • zná a dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • sleduje pravidelnost vyprazdňování stolice • zná zásady prevence zácpy • dovede pečovat o inkontinentního nemocného • dovede podat různé druhy klyzmat • sleduje pravidelnost vyprazdňování močového měchýře • vede bilanci tekutin • zvládá připravit pomůcky a asistovat při zavedení močového katetru u ženy • asistuje při výplachu močového měchýře • aplikuje teoretické znalosti v ošetrovatelských dovednostech • dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče • komunikuje a jedná s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav	• péče o vyprazdňování stolice – prevence obstipace, péče o inkontinentního nemocného, nácvik defekace, klyzma. hodnocení stolice • péče o vyprazdňování moči – sledování diurézy, péče o nemocné s inkontinencí moči, hodnocení moče • inkontinenční pomůcky • asistence při zavedení močového katetru u ženy a výplachu močového měchýře • péče o pacienta s permanentním močovým katetrem • zásady komunikace s nemocným

Sledování vitálních funkcí, 35 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• dodržuje interní předpisy pracoviště týkající se BOZP, PO a krizových situací • zná a dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • zná a dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • změří výšku, hmotnost a tělní obvody nemocným • změří tělesnou teplotu na různých místech těla a zná druhy teploměru • vyjmenuje zásady měření vitálních funkcí, posoudí stav vědomí • dokáže vymezit fyziologické a patologické hodnoty vitálních funkcí	• sledování stavu vědomí • měření tělesné teploty, • měření pulsu, saturace, dechu a krevního tlaku • pomůcky k měření vitálních funkcí • sledování hmotnosti, výšky a tělních obvodů nemocných • záznam do dokumentace

• provádí záznam naměřených hodnot vitálních funkcí do zdravotnické dokumentace • aplikuje teoretické znalosti v ošetrovatelských dovednostech • dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče	
--	--

Vizita, 30 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• dodržuje interní předpisy pracoviště týkající se BOZP, PO a krizových situací • zná a dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • zná a dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • připraví nemocného a pomůcky k vizitě • aktivně se účastní vizity • plní ošetrovatelské intervence v rámci svých kompetencí • asistuje při převazech akutních a chronických ran • aplikuje teoretické znalosti v ošetrovatelských dovednostech • komunikuje a jedná s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav • dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče	• příprava nemocného k vizitě • příprava pomůcek k vizitě • asistence u vizity, plnění ošetrovatelských intervencí • asistence při převazech • úklid pomůcek po vizitě • zásady komunikace s nemocným

Asistence u odběrů biologického materiálu, 30 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• dodržuje interní předpisy pracoviště týkající se BOZP, PO a krizových situací • zná a dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • zná a dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • dodržuje zásady správného zacházení s biologickým materiálem, jedná ekologicky a ekonomicky • dokáže připravit fyzicky i psychicky nemocného k odběrům biologického materiálu • asistuje při odběrech biologického materiálu • aplikuje teoretické znalosti v ošetrovatelských dovednostech • komunikuje a jedná s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav • dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče	• dodržování bezpečnostních zásad při odběrech biologického materiálu • fyzická a psychická příprava nemocných na odběr • asistuje při odběru biologického materiálu na hematologické, biochemické, mikrobiologické, imunologické, cytologické, biotické a serologické vyšetření • zásady komunikace s nemocným

Asistence u aplikace různých forem léků, 35 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• dodržuje interní předpisy pracoviště týkající se BOZP, PO a krizových situací • zná a dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • zná a dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • dodržuje zásady správného zacházení s léčivými přípravky a zdravotnickými prostředky, jedná ekonomicky a ekologicky • asistuje při aplikaci léků na kůži a do dutin • asistuje při aplikaci léků do oka • dokáže pečovat o nemocného s kyslíkovou terapií • zná zásady aplikace kyslíku • asistuje při přípravě a aplikaci léků pod kůži a do svalu injekční formou • dokáže asistovat při přípravě a aplikaci infuzních a transfuzních přípravků • komunikuje a jedná s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav • je schopen sledovat reakce nemocného na aplikaci léků • aplikuje teoretické znalosti v ošetrovatelských dovednostech • dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče	• asistence při podávání léků dýchacím a zažívacím ústrojím, sledování reakce nemocného • asistence při podávání léků na kůži a do dutin • asistence při aplikaci kyslíku – péče o nemocného s kyslíkovou terapií, péče o pomůcky • asistence při podání inhalaci • asistence při přípravě a aplikaci léků injekční formou – aplikace pod kůži a do svalu • asistence při aplikaci léků do oka • zásady komunikace s nemocným

Aktivizace pacientů, komunikace, 35 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• dodržuje interní předpisy pracoviště týkající se BOZP, PO a krizových situací • zná a dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • zná a dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • komunikuje a jedná s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav • využívá základy rehabilitačního ošetrovatelství • podílí se na zvyšování soběstačnosti nemocného • volí vhodné aktivizační metody pro nemocné s ohledem na jejich věk a zdravotní stav, vede je k dodržování léčebného režimu • zajišťuje herní aktivity dětí • předchází vzniku hospitalismu u ohrožené věkové populace • předchází vzniku imobilizačního syndromu • aplikuje teoretické znalosti v ošetrovatelských dovednostech	• zásady komunikace s nemocným • základy rehabilitačního ošetrovatelství • pohybový režim, soběstačnost nemocných • aktivizační metody odpovídající věku, osobnosti a zdravotnímu stavu nemocného • herní aktivity, výchovné zaměstnání dětí • prevence vzniku hospitalismu • prevence vzniku imobilizačního syndromu

• dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče	
---	--

Specifika ošetrovatelské péče na dětském oddělení, 34 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• dodržuje interní předpisy pracoviště týkající se BOZP, PO a krizových situací • aplikuje teoretické odborné znalosti v dovednostech poskytování základní ošetrovatelské péče • charakterizuje vybrané choroby ve vztahu k uvedeným oborům, postupy jejich léčby a specifika ošetrovatelské péče • sleduje typické příznaky daného onemocnění • změří vitální funkce a dokáže je zhodnotit • doprovází děti a jejich doprovod k vyšetření a ošetření • provádí pozorování nemocného dítěte a informace předává ostatním členům zdravotnického týmu • poskytuje v rámci svých kompetencí základní ošetrovatelskou péči u dětí na daném oddělení a podílí se v rámci svých kompetencí na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetrovatelské péče • pečuje o duševní pohodu dětí a jejich příbuzných • zajišťuje herní aktivity dětí s ohledem na jejich věk a zdravotní stav, vede k dodržování léčebného režimu • komunikuje a jedná s nemocnými dětmi vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav • komunikuje s rodinou dítěte	• sledování subjektivních a objektivních příznaků nemoci • asistence u diagnosticko - terapeutických výkonů, doprovod na vyšetření a ošetření • měření vitálních funkcí, hodnocení, pomůcky • základní ošetrovatelské postupy, specifika ošetrovatelské péče u dětí • ošetrovatelská péče u dětí s různým onemocněním (hygienická péče, péče o kůži, úprava lůžka a polohy, péče o výživu a hydrataci) • výchovná činnost ošetrovatele na dětském oddělení, herní aktivity • zásady komunikace s dítětem, rodinou

Příjem, překlad, propuštění, úmrtí pacienta, 30 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• dodržuje interní předpisy pracoviště týkající se BOZP, PO a krizových situací • zná a dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • zná a dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • připraví nemocného na překlad, propuštění • doprovází nemocného na odborná vyšetření a ošetření • komunikuje a jedná s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav • aplikuje teoretické znalosti v ošetrovatelských dovednostech • pečuje o tělo zemřelých • dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče	• příprava nemocného na překlad či propuštění • práce s ošetrovatelskou dokumentací • doprovod nemocného na odborné vyšetření a ošetření • zásady komunikace s nemocným • péče o tělo zemřelých • péče o pomůcky – dezinfekce a sterilizace

3. ročník, 12 h týdně, povinný

Organizační a metodická příprava, 12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- dodržuje interní předpisy pracoviště týkající se BOZP, PO a krizových situací - orientuje se v systému psychosociální intervenční služby - zná a dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti - zná a dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace - ví, kde jsou uloženy pomůcky ke KPR - zná pravidla prevence, ošetření a evidenci drobných poranění, které vznikly ve zdravotnickém zařízení - orientuje se v protiepidemiologických opatřeních - používá osobní ochranné prostředky při práci - zná pravidla týkající se ochrany člověka za mimořádných situací - dodržuje práva pacientů včetně ochrany osobních údajů - aplikuje teoretické znalosti v ošetrovatelských dovednostech - dodržuje platné ošetrovatelské postupy podle standardu daného oddělení - osvojuje si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti, včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpozná možnosti nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví - dodržuje zásady správného zacházení s biologickým materiálem, léčivými přípravky a zdravotnickými prostředky, jedná ekologicky a ekonomicky - charakterizuje odlišnosti poskytování ošetrovatelské péče a práce ošetřovatele na jednotlivých odděleních	- BOZP – dodržování zásad při práci, poučení o zásadách týkajících se zachování mlčenlivosti, dodržování zákona o nezneužívání osobních dat, nezneužívání léků, zdravotnického materiálu, zdravotnických tiskopisů a dokumentace - seznámení s uložením resuscitačních pomůcek, jejich použití - prevence, ošetření a evidence drobných poranění, která vznikla ve zdravotnickém a sociálním zařízení - protiepidemiologická opatření - ochrana člověka za mimořádných situací a její význam, signály obecného ohrožení, příprava obyvatel k evakuaci, evakuační zavazadlo, evakuační plán - práva pacientů - seznámení se zdravotnickým personálem, - seznámení s harmonogramem práce oddělení - seznámení s provozním řádem oddělení, se specifiky jednotlivých oddělení - péče o pomůcky – dezinfekce a sterilizace

Ošetrovatelská péče u seniorů a chronicky nemocných, 39 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- aplikuje teoretické odborné znalosti v dovednostech poskytování základní ošetrovatelské péče - charakterizuje vybrané choroby ve vztahu k uvedeným oborům, postupy jejich léčby a specifika ošetrovatelské péče - sleduje příznaky onemocnění a stárnutí - doprovází pacienty na vyšetření a ošetření - změří vitální funkce a dokáže je zhodnotit - provádí pozorování nemocného a informace předává ostatním členům zdravotnického týmu	- sledování subjektivních - a objektivních příznaků nemoci a stárnutí - asistence u diagnosticko-terapeutických výkonů - doprovod na vyšetření a ošetření - zvláštnosti projevů onemocnění ve stáří - základní ošetrovatelské postupy, specifika ošetrovatelské péče - měření vitálních funkcí, hodnocení, pomůcky - ošetrovatelská péče u starých a chronicky nemocných (hygienická péče, péče o kůži,

• poskytuje v rámci svých kompetencí základní ošetrovatelskou péči u starých a chronicky nemocných a podílí se v rámci svých kompetencí na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetrovatelské péče • pečuje o duševní pohodu pacienta • volí vhodné aktivizační metody pro nemocné s ohledem na jejich věk a zdravotní stav, vede k dodržování léčebného režimu • komunikuje a jedná s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav • uvede zařízení sociálních služeb poskytujících zdravotní péči a vysvětlí specifika ošetrovatelské péče v těchto zařízeních	úprava lůžka a polohy, péče o výživu a hydrataci, prevence pádu) • specifika péče o inkontinentního nemocného; • fyzické, psychické a sociální změny provázející stáří, chronickou chorobu • edukace nemocného o výživě, pitném režimu, pohybové aktivitě, nácvik soběstačnosti • prevence pádů ve zdravotnickém a sociálním zařízení • prevence imobilizačního syndromu • zásady komunikace s nemocným • systém péče o seniory
--	--

Ošetrovatelská péče u nemocných v terminálním stádiu, 33 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• aplikuje teoretické odborné znalosti v dovednostech poskytování základní ošetrovatelské péče • sleduje projevy umírání • pečuje o umírajícího a jeho blízké v rámci paliativní péče • doprovází pacienty na vyšetření a ošetření • změní vitální funkce a dokáže je zhodnotit • provádí pozorování nemocného a informace předává ostatním členům zdravotnického týmu • poskytuje v rámci svých kompetencí základní ošetrovatelskou péči u nemocných v terminálním stádiu a podílí se v rámci svých kompetencí na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetrovatelské péče • pečuje o psychický stav umírajícího • ví, jak zkvalitnit život umírajícímu • vytvoří estetické prostředí pro umírajícího • komunikuje a jedná s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav • pečuje o tělo zemřelých	• sledování subjektivních a objektivních příznaků nemoci, • asistence u diagnosticko-terapeutických výkonů • doprovod na vyšetření a ošetření • proces umírání a jeho fáze, zásady paliativní péče • základní ošetrovatelské postupy, specifika ošetrovatelské péče o umírajícího • ošetrovatelská péče u nemocných v terminálním stádiu (hygienická péče, péče o kůži, péče o vyprazdňování, úprava lůžka a polohy, péče o výživu a hydrataci, péče o dýchací cesty, prevence pádu) • nefarmakologická léčba bolesti • význam etického a empatického přístupu k pacientům a k jejich blízkým • péče o tělo zemřelých

Ošetrovatelská péče u pacientů s onemocněním dýchacího systému, 30 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• aplikuje teoretické odborné znalosti v dovednostech poskytování základní ošetrovatelské péče • charakterizuje vybrané choroby ve vztahu k uvedeným oborům, postupy jejich léčby a specifika ošetrovatelské péče • sleduje typické příznaky daného onemocnění; • změní vitální funkce a dokáže je zhodnotit • doprovází pacienty na vyšetření a ošetření	• sledování subjektivních a objektivních příznaků nemoci • asistence u diagnosticko-terapeutických výkonů • doprovod na vyšetření a ošetření • základní ošetrovatelské postupy- specifika ošetrovatelské péče • asistence u podávání kyslíku a inhalací, sledování nemocného • měření vitálních funkcí, hodnocení, pomůcky

• provádí pozorování nemocného a informace předává ostatním členům zdravotnického týmu • poskytuje v rámci svých kompetencí základní ošetrovatelskou péči u nemocných s onemocněním dýchacího systému a podílí se v rámci svých kompetencí na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetrovatelské péče • pečuje o duševní pohodu pacienta • volí vhodné aktivizační metody pro nemocné s ohledem na jejich věk a zdravotní stav, vede k dodržování léčebného režimu • komunikuje a jedná s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav	• ošetrovatelská péče u nemocných s onemocněním dýchacího systému (hygienická péče, péče o kůži, úprava lůžka a polohy, péče o výživu, hydrataci, péče o dýchací cesty) • základy dechové rehabilitace • zásady komunikace s nemocným
--	---

Ošetrovatelská péče u pacientů s onemocněním oběhového systému, 30 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• aplikuje teoretické odborné znalosti v dovednostech poskytování základní ošetrovatelské péče • charakterizuje vybrané choroby ve vztahu k uvedeným oborům, postupy jejich léčby a specifika ošetrovatelské péče • doprovází pacienty na vyšetření a ošetření • sleduje typické příznaky daného onemocnění; • změří vitální funkce a dokáže je zhodnotit • provádí pozorování nemocného a informace předává ostatním členům zdravotnického týmu • poskytuje v rámci svých kompetencí základní ošetrovatelskou péči u nemocných s onemocněním oběhového systému a podílí se v rámci svých kompetencí na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetrovatelské péče • pečuje o duševní pohodu pacienta • volí vhodné aktivizační metody pro nemocné s ohledem na jejich věk a zdravotní stav, vede k dodržování léčebného režimu • komunikuje a jedná s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav	• sledování subjektivních a objektivních příznaků nemoci • asistence u diagnosticko - terapeutických výkonů • doprovod na vyšetření a ošetření • měření vitálních funkcí, hodnocení, pomůcky k měření • základní ošetrovatelské postupy, specifika ošetrovatelské péče • ošetrovatelská péče u nemocných s onemocněním oběhového systému (hygienická péče, péče o kůži, úprava lůžka a polohy, péče o výživu a hydrataci) • význam rehabilitace a zdravého životního stylu • zásady komunikace s nemocným

Ošetrovatelská péče u pacientů s onemocněním zažívacího systému, 30 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• aplikuje teoretické odborné znalosti v dovednostech poskytování základní ošetrovatelské péče • charakterizuje vybrané choroby ve vztahu k uvedeným oborům, postupy jejich léčby a specifika ošetrovatelské péče • sleduje typické příznaky daného onemocnění • změří vitální funkce a dokáže je zhodnotit	• sledování subjektivních a objektivních příznaků nemoci • asistence u diagnosticko-terapeutických výkonů • doprovod na vyšetření a ošetření • základní ošetrovatelské postupy, specifika ošetrovatelské péče • měření vitálních funkcí, hodnocení, pomůcky

• doprovází pacienty na vyšetření a ošetření • provádí pozorování nemocného a informace předává ostatním členům zdravotnického týmu • poskytuje v rámci svých kompetencí základní ošetrovatelskou péči u nemocných s onemocněním zažívacího systému a podílí se v rámci svých kompetencí na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetrovatelské péče • pečuje o duševní pohodu pacienta • volí vhodné aktivizační metody pro nemocné s ohledem na jejich věk a zdravotní stav, vede k dodržování léčebného režimu • komunikuje a jedná s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav	• ošetrovatelská péče u nemocných s onemocněním zažívacího systému (hygienická péče, péče o kůži, úprava lůžka a polohy, péče o výživu a hydrataci) • zásady komunikace s nemocným
---	---

Ošetrovatelská péče u pacientů s onemocněním vylučovacího systému, 32 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• aplikuje teoretické odborné znalosti v dovednostech poskytování základní ošetrovatelské péče • charakterizuje vybrané choroby ve vztahu k uvedeným oborům, postupy jejich léčby a specifika ošetrovatelské péče • sleduje typické příznaky daného onemocnění • doprovází pacienty na vyšetření a ošetření • změří vitální funkce a dokáže je zhodnotit • provádí pozorování nemocného a informace předává ostatním členům zdravotnického týmu • poskytuje v rámci svých kompetencí základní ošetrovatelskou péči u nemocných s onemocněním vylučovacího systému a podílí se v rámci svých kompetencí na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetrovatelské péče • volí vhodné aktivizační metody pro nemocné s ohledem na jejich věk a zdravotní stav, vede k dodržování léčebného režimu • pečuje o duševní pohodu pacienta • komunikuje a jedná s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav	• sledování subjektivních a objektivních příznaků nemoci • asistence u diagnosticko-terapeutických výkonů • doprovod na vyšetření a ošetření • základní ošetrovatelské postupy, specifika ošetrovatelské péče u dialyzovaných pacientů • měření vitálních funkcí, hodnocení, pomůcky • hodnocení moče • ošetrovatelská péče u nemocných s onemocněním vylučovacího systému (hygienická péče, péče o kůži, úprava lůžka a polohy, péče o výživu a hydrataci, péče o permanentní močový katetr) • inkontinenční pomůcky • zásady komunikace s nemocným

Ošetrovatelská péče u pacientů s onemocněním žláz s vnitřní sekrecí, 31 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• aplikuje teoretické odborné znalosti v dovednostech poskytování základní ošetrovatelské péče • charakterizuje vybrané choroby ve vztahu k uvedeným oborům, postupy jejich léčby a specifika ošetrovatelské péče • sleduje typické příznaky daného onemocnění	• sledování subjektivních a objektivních příznaků nemoci • asistence u diagnosticko-terapeutických výkonů • doprovod na vyšetření a ošetření • základní ošetrovatelské postupy, specifika ošetrovatelské péče • měření vitálních funkcí, hodnocení, pomůcky

• změní vitální funkce a dokáže je zhodnotit • doprovází pacienty k vyšetření a ošetření • provádí pozorování nemocného a informace předává ostatním členům zdravotnického týmu • poskytuje v rámci svých kompetencí základní ošetrovatelskou péči u nemocných s onemocněním žláz s vnitřní sekrecí a podílí se v rámci svých kompetencí na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetrovatelské péče • pečuje o duševní pohodu pacienta • volí vhodné aktivizační metody pro nemocné s ohledem na jejich věk a zdravotní stav, vede k dodržování léčebného režimu • komunikuje a jedná s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav	• ošetrovatelská péče u nemocných s onemocněním žláz s vnitřní sekrecí (hygienická péče, péče o kůži, úprava lůžka a polohy, péče o výživu a hydrataci) • zásady komunikace s nemocným
--	---

Ošetrovatelská péče u pacientů s onemocněním pohybového systému, 34 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• aplikuje teoretické odborné znalosti v dovednostech poskytování základní ošetrovatelské péče • charakterizuje vybrané choroby ve vztahu k uvedeným oborům, postupy jejich léčby a specifika ošetrovatelské péče • sleduje typické příznaky daného onemocnění • doprovází pacienty k vyšetření a ošetření • provádí pozorování nemocného a informace předává ostatním členům zdravotnického týmu • poskytuje v rámci svých kompetencí základní ošetrovatelskou péči u nemocných s onemocněním pohybového systému a podílí se v rámci svých kompetencí na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetrovatelské péče • změní vitální funkce a dokáže je zhodnotit • pečuje o duševní pohodu pacienta • asistuje při rehabilitaci, používá kompenzační pomůcky u nemocných • volí vhodné aktivizační metody pro nemocné s ohledem na jejich věk a zdravotní stav, vede k dodržování léčebného režimu • komunikuje a jedná s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav	• sledování subjektivních a objektivních příznaků nemoci • asistence u diagnosticko-terapeutických výkonů • doprovod na vyšetření a ošetření • základní ošetrovatelské postupy, specifika ošetrovatelské péče, kompenzační pomůcky • ošetrovatelská péče u nemocných s onemocněním pohybového systému (hygienická péče, péče o kůži, úprava lůžka a polohy, péče o výživu a hydrataci) • význam pohybové aktivity a podpory sebepéče • prevence pádů ve zdravotnickém a sociálním zařízení • pomůcky zajišťující mobilitu a bezpečnost pacienta, protetické pomůcky, manipulace s nimi • význam rehabilitace • zásady komunikace s nemocným

Ošetrovatelská péče u pacientů s neurologickým onemocněním, 30 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• aplikuje teoretické odborné znalosti v dovednostech poskytování základní ošetrovatelské péče • charakterizuje vybrané choroby ve vztahu	• sledování subjektivních a objektivních příznaků nemoci • asistence u diagnosticko-terapeutických výkonů • doprovod na vyšetření a ošetření

k uvedeným oborům, postupy jejich léčby a specifika ošetrovatelské péče • sleduje typické příznaky daného onemocnění • doprovází pacienty na vyšetření a ošetření • provádí pozorování nemocného a informace předává ostatním členům zdravotnického týmu • poskytuje v rámci svých kompetencí základní ošetrovatelskou péči u nemocných s neurologickým onemocněním a podílí se v rámci svých kompetencí na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetrovatelské péče • změří vitální funkce a dokáže je zhodnotit • pečuje o duševní pohodu pacienta • volí vhodné aktivizační metody pro nemocné s ohledem na jejich věk a zdravotní stav, vede k dodržování léčebného režimu • edukuje pacienta s epilepsií a po CMP o režimových opatření • komunikuje a jedná s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav	• základní ošetrovatelské postupy, specifika ošetrovatelské péče • ošetrovatelská péče u nemocných s neurologickým onemocněním (hygienická péče, péče o kůži, úprava lůžka a polohy, péče o výživu a hydrataci) • měření vitálních funkcí, hodnocení, pomůcky • význam pohybové aktivity a podpory sebepéče • prevence pádů ve zdravotnickém a sociálním zařízení • rehabilitační ošetrovatelství po cévní mozkové příhodě – kompetence ošetrovatele • prevence imobilizačního syndromu • význam logopedické péče u nemocného po cévní mozkové příhodě • zásady komunikace s nemocným
--	---

Ošetrovatelská péče na gynekologicko-porodnickém oddělení, 30 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• aplikuje teoretické odborné znalosti v dovednostech poskytování základní ošetrovatelské péče • charakterizuje vybrané choroby ve vztahu k uvedeným oborům, postupy jejich léčby a specifika ošetrovatelské péče • sleduje typické příznaky daného onemocnění • změří vitální funkce a dokáže je zhodnotit • doprovází pacienty k vyšetření a ošetření • provádí pozorování nemocného a informace předává ostatním členům zdravotnického týmu • poskytuje v rámci svých kompetencí základní ošetrovatelskou péči u nemocných na gynekologicko-porodnickém oddělení a podílí se v rámci svých kompetencí na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetrovatelské péče • pečuje o duševní pohodu pacienta • volí vhodné aktivizační metody pro nemocné s ohledem na jejich věk a zdravotní stav, vede k dodržování léčebného režimu • komunikuje a jedná s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav	• sledování subjektivních a objektivních příznaků nemoci • asistence u diagnosticko-terapeutických výkonů • doprovod na vyšetření a ošetření • základní ošetrovatelské postupy, specifika ošetrovatelské péče • měření vitálních funkcí, hodnocení, pomůcky • ošetrovatelská péče u nemocných na gynekologicko-porodnickém oddělení (hygienická péče, péče o kůži, úprava lůžka a polohy, péče o výživu a hydrataci) • zásady komunikace s nemocným

Ošetrovateľská péče u pacientů s onkologickým onemocněním, 32 vyučovacích hodin

výsledky vzdelávání	učivo
• aplikuje teoretické odborné znalosti v dovednostech poskytování základní ošetrovateľské péče • charakterizuje vybrané choroby ve vztahu k uvedeným oborům, postupy jejich léčby a specifika ošetrovateľské péče • sleduje typické příznaky daného onemocnění • doprovází pacienty na vyšetření a ošetření • provádí pozorování nemocného a informace předává ostatním členům zdravotnického týmu • změní vitální funkce a dokáže je zhodnotit • poskytuje v rámci svých kompetencí základní ošetrovateľskou péči u nemocných s onkologickým onemocněním a podílí se v rámci svých kompetencí na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetrovateľské péče • pečuje o duševní pohodu pacienta • volí vhodné aktivizační metody pro nemocné s ohledem na jejich věk a zdravotní stav, vede k dodržování léčebného režimu • komunikuje a jedná s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav	• sledování subjektivních a objektivních příznaků nemoci • asistence u diagnosticko-terapeutických výkonů • doprovod na vyšetření a ošetření • základní ošetrovateľské postupy, specifika ošetrovateľské péče • měření vitálních funkcí, hodnocení, pomůcky • ošetrovateľská péče u nemocných s onkologickým onemocněním (hygienická péče, péče o kůži, úprava lůžka a polohy, péče o výživu a hydrataci, péče o imunitní systém) • význam empatického přístupu k pacientům a k jejich blízkým • zásady komunikace s onkologickým pacientem

Ošetrovateľská péče u pacientů s psychiatrickým onemocněním, 33 vyučovacích hodin

výsledky vzdelávání	učivo
• aplikuje teoretické odborné znalosti v dovednostech poskytování základní ošetrovateľské péče • charakterizuje vybrané choroby ve vztahu k uvedeným oborům, postupy jejich léčby a specifika ošetrovateľské péče • sleduje typické příznaky daného onemocnění • doprovází pacienta na vyšetření a ošetření • provádí pozorování nemocného a informace předává ostatním členům zdravotnického týmu • změní vitální funkce a dokáže je zhodnotit • poskytuje v rámci svých kompetencí základní ošetrovateľskou péči u nemocných s psychiatrickým onemocněním a podílí se v rámci svých kompetencí na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetrovateľské péče • pečuje o duševní pohodu pacienta • volí vhodné aktivizační metody pro nemocné s ohledem na jejich věk a zdravotní stav, vede k dodržování léčebného režimu • komunikuje a jedná s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav	• sledování subjektivních a objektivních příznaků nemoci • asistence u diagnosticko-terapeutických výkonů • doprovod na vyšetření a ošetření • základní ošetrovateľské postupy, specifika ošetrovateľské péče • měření vitálních funkcí, hodnocení, pomůcky • ošetrovateľská péče u nemocných s psychiatrickým onemocněním (hygienická péče, péče o kůži, úprava lůžka a polohy, péče o výživu a hydrataci) • význam pohybové aktivity a psychické podpory • aktivizační metody • omezení pohyblivosti pacienta (kurtace) a právní normy s tím spojené • zásady komunikace s nemocným

6.8.3 Sociální vztahy a komunikativní dovednosti

Obsahový okruh zahrnuje vybrané učivo z psychologie a komunikace. Významně rozvíjí osobnost žáků a formuje jejich vztah k povolání ošetrovatele. Na modelových situacích se žáci učí komunikovat a jednat s nemocnými, řešit problémy a osvojit si zásady týmové práce.

6.8.3.1 Psychologie a komunikace

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Ošetrovateľ

Učební osnova předmětu: Psychologie a komunikace

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-H/01 Ošetrovateľ

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 126 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2024, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Předmět psychologie a komunikace má žáky seznámit se základními psychologickými pojmy. Významně rozvíjí osobnost žáka, formuje jeho vztah k povolání a rozvíjí profesní kompetence, především vztah k pacientům. Žáci jsou vedeni k rozvoji komunikativních a sociálních dovedností a k řešení náročných životních situací.

Charakteristika učiva

Témata jsou sestavena vzhledem k profilu absolventa. Týkají se přípravy absolventa k výkonu povolání ošetrovatele. Učivo zahrnuje poznatky z obecné psychologie, psychologie osobnosti, vývojové psychologie, sociální psychologie a zdravotnické psychologie. Psychologie cvičení je zaměřena na komunikační dovednosti a upevňování zásad společenského chování.

Strategie výuky

Předmět je chápán jako teoreticko-praktický. V každém ročníku je 1 hodina psychologie cvičení. Dělení třídy při výuce psychologie cvičení je závislé od počtu žáků ve třídě. Při probírání nového učiva je volena metoda výkladu nebo řízeného rozhovoru, komunikace a diskusních metod. Aktivita žáků je podněcována vypracováním a prezentací samostatných prací, použitím námětových her a inscenačních metod. Prostřednictvím vhodných vyučovacích metod a forem práce se přispívá k osvojování dovednosti řešit problémy, racionálně se učit, pracovat s odborným textem a jinými zdroji informací.

Hodnocení výsledků žáků

Základ pro hodnocení prospěchu tvoří klasifikační řád. Hodnocení se provádí formou ústní i písemnou. Písemné hodnocení je formou otevřených a testů. Při hodnocení se sleduje správnost odpovědí, užívání odborné terminologie, schopnost uvádět učivo do souvislosti s jinými předměty a tématy. Hodnoceny jsou také prezentace a aktivita žáků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení:

- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;
- upevňovat si správné návyky k učení;
- motivovat k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní i profesní rozvoj;
- naučit formulovat své profesní cíle, plánovat a cílevědomě vytvářet profesní kariéru podle svých potřeb a schopností.

Kompetence k řešení problémů:

- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;

- porozumět zadání úkolu nebo určit jeho jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému; navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosaženého výsledku;
- spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi;
- uplatňovat při řešení problému různé metody myšlení a myšlenkové operace.

Komunikativní kompetence:

- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí;
- naučit efektivní sebereprezentaci při jednání s potenciálními zaměstnavateli;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadnout důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- ověřovat si získané poznatky;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a přijímat radu i kritiku;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický a duševní rozvoj.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- ctít život jako nejvyšší hodnotu, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a životy druhých lidí;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých, vystupovat proti nesnášenlivosti, diskriminaci;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- naučit vyhledávat v relevantních informačních zdrojích a kriticky posuzovat informace o profesních příležitostech a možnostech dalšího vzdělávání.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i ostatních;
- znát a dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence.

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokratické společnosti.

Člověk a životní prostředí

Vede žáky k zásadám zdravého životního stylu a k principům šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí. Téma je realizováno průběžně v jednotlivých tematických celcích a prolíná se do výuky všech odborných předmětů.

Člověk a svět práce

Vede žáky k odpovědnosti za vlastní život a zdraví při vykonávání profese a jejích rizik. Výuka je koncipována tak, aby měl žák praktické příležitosti k sebereflexi a objevování vlastního potenciálu, učil se řešit konkrétní situace, se kterými se může potkat na pracovním trhu a pracoval s konkrétními kariérovými informacemi. Téma je realizováno průběžně v jednotlivých tematických celcích a prolíná se do výuky všech odborných předmětů.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání.

2. ročník, 2 h týdně, povinný

Úvod do předmětu, 1 vyučovací hodina teorie + 1 hodina cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
definiuje psychologii a chápe její možnosti využití pro osobní a pracovní život člověka	charakteristika vědního oboru psychologie, teoretické a aplikované obory psychologie, příklady využití jejich poznatků v praxi

Základy psychologie, 15 vyučovacích hodin teorie + 15 vyučovacích hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
- na příkladech rozliší základní psychické procesy a stavy člověka - chápe význam kvality psychických procesů a stavů pro kvalitu života člověka - zná typy paměti a způsoby jejího posilování - zná svůj učební typ - užívá techniky sebepoznání, sebevýchovy a učení k rozvoji vlastní osobnosti - vyjadřuje adekvátním způsobem své názory, zdůvodní je a vhodnou formou obhájí - aplikuje poznatky při obhajování významu profese ošetřovatele - respektuje jednotlivce jako jedinečnou lidskou bytost a zachovává úctu k jeho individuálnímu hodnotovému systému a životnímu stylu - popíše náročné životní situace a jejich možnosti zvládnutí - navrhuje řešení náročných situací a konfliktů - užívá dovednosti potřebné pro seberegulaci a sebehodnocení a pro zvládnutí náročných pracovních a životních situací - je připraven pracovat v týmu a odolávat zátěži - vysvětlí význam psychohygieny pro práci ošetřovatele - uvede příklady relaxačních technik	- třídění psychických jevů - vnímání - pozornost - paměť - představitivost a fantazie - myšlení a inteligence - proces učení - emoce a jejich zvládnutí - charakteristika osobnosti - determinace vývoje osobnosti - zájmy, návyky, postoje - hodnotová orientace - motivace člověka - význam vůle - temperament - charakter - sebehodnocení, sebedůvěra - náročné životní situace, konflikty - stres a jeho zvládnutí - relaxační techniky

Vývojová psychologie, 10 vyučovacích hodin teorie + 10 vyučovacích hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
- nakreslí ontogenetickou křivku - specifikuje jednotlivé vývojové etapy v životě člověka - objasní obecné zákonitosti psychického vývoje člověka - uvede potřeby člověka v jednotlivých vývojových stádiích - respektuje jednotlivce jako jedinečnou lidskou bytost a zachovává úctu k jeho individuálnímu hodnotovému systému a životnímu stylu - vysvětlí význam hry a hračky u dětí různého věku jednotlivým věkovým obdobím - zná příčiny krizových období dospělosti	Evoluční část ontogeneze - psychomotorický vývoj dítěte - předškolního věku - význam hry a hračky - psychický vývoj dítěte školního věku - zvláštnosti psychického vývoje - v pubertě a adolescenci Stabilizační část ontogeneze - mladá, střední a pozdní dospělost - krize středního věku - syndrom prázdného hnízda - syndrom „sendvičové“ generace

vyjmenuje možnosti podpory umírajících a jejich rodin	Involuční část ontogeneze - presenium, senium, dlouhověkost - ageismus, jeho prevence a řešení - thanatologie, umírání
---	---

Psychologie rodiny, 4 vyučovací hodiny teorie + 4 vyučovací hodiny cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí typy rodiny - popíše význam a funkci rodiny - chápe důležitost rodiny při socializaci dítěte - popíše znaky jednotlivých výchovných stylů - definuje syndrom CAN A EAN a domácí násilí a identifikuje jejich znaky v praxi u postižených klientů	- rodina jako sociální skupina - funkce rodiny a její poruchy - výchovné styly - deprivace dítěte v rodině - syndrom CAN, EAN - domácí násilí

3. ročník, 2 h týdně, povinný

Základy sociální psychologie, 6 vyučovacích hodin teorie + 6 vyučovacích hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
- na příkladech objasní poruchy socializace - definuje sociální učení, jeho druhy a uvede konkrétní příklady - popíše sociální skupiny - určí příznaky, příčiny a možné důsledky zátěžových situací jako je stres, frustrace, deprivace a umí na ně vhodným způsobem reagovat	- socializace a její poruchy - sociální inteligence - sociální učení - sociální vnímání - chyby sociální percepce - sociální skupiny

Základy etikety a komunikace-nácvik komunikačních dovedností, 16 vyučovacích hodin teorie + 16 vyučovacích hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
- dodržuje při své činnosti zásady společenského chování - vysvětlí pojem komunikace, rozdíl mezi verbální a neverbální komunikací - dodržuje obecná pravidla komunikace - na příkladech popíše direktivní a nedirektivní způsob chování a devalvační a evalvační chování ke klientovi - demonstruje různé styly komunikace s pacienty s ohledem na jejich odlišnosti - řeší vhodným způsobem modelové komunikační situace - popíše zásady komunikace a způsob jednání s různými typy pacientů (s dospělými, dětmi, seniory, pacienty se závažným onemocněním, umírajícími, s pacienty s poruchou komunikace, s nedostatečnou znalostí češtiny a z různého kulturního prostředí) - dokáže přizpůsobit komunikaci specifickým potřebám klientů	- základy etikety - zásady slušného chování v různých společenských situacích - neverbální komunikace, první dojem - mimika - haptika - proxemika - gestika - posturologie a kinezika - verbální komunikace - poruchy řeči - komunikační styly - direktivní, nedirektivní způsob chování ošetřovatele - evalvace a devalvace v komunikaci s klientem - asertivita - zvláštnosti komunikace s lidmi s handicapem - komunikace s nemocným dítětem - komunikace s klientem pod vlivem alkoholu a drog

• respektuje jednotlivce a jeho potřeby a je schopen mu porozumět • uplatňuje adekvátně principy multikulturního ošetrovatelství	• komunikace s klientem s psychickými problémy • komunikace s klientem s demencí • komunikace s nevyléčitelně nemocným a umírajícím • psychosociální odlišnosti cizinců • zásady komunikace s cizinci • multikulturní péče ve zdravotnických zařízeních
---	--

Základy zdravotnické psychologie, 11 vyučovacích hodin teorie + 11 vyučovacích hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí faktory ovlivňující psychiku nemocného • popíše prožívání člověka v nemoci • vysvětlí, jak se do práce zdravotnického pracovníka promítají specifika jednotlivých vývojových etap • vyjmenuje maladaptivní projevy chování nemocného • charakterizuje vliv nemocničního prostředí na psychiku člověka • popíše, jak se nemoc nebo zdravotní postižení může projevit v chování a jednání člověka (dítěte, dospělého, seniora a příbuzných pacienta) • popíše zásady prevence iatrogenie • pojmenuje nároky, které jsou kladeny na osobnost ošetrovatele • je připraven pracovat v týmu a odolávat zátěži • vyjadřuje adekvátním způsobem své názory, zdůvodní je a vhodnou formou obhájí • navrhuje řešení náročných situací a konfliktů • vyjmenuje faktory, které mají vliv na psychický a fyzický stav zdravotnického pracovníka • popíše příznaky syndromu vyhoření a účinné způsoby prevence vzniku syndromu • uvede příklady relaxačních technik a vysvětlí význam psychohygieny pro práci ošetrovatele	• vliv nemoci na psychiku člověka • postoj člověka k nemoci • problematika hospitalismu • iatrogenie • pacient s handicapem v nemocničním prostředí • pacient s psychiatrickým onemocněním v nemocničním prostředí • problematika vztahu pacient-zdravotník-rodina • osobnost zdravotnického pracovníka • psychické a fyzické zatížení zdravotnických pracovníků • profesionální chování • odolnost k zátěži, techniky vyrovnání se s náročnými životními situacemi • syndrom vyhoření • psychohygiena zdravotnických pracovníků • etika v chování zdravotníků

6.8.3.2 Sociální aktivizace klientů

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Ošetřovatel

Učební osnova předmětu: Sociální aktivizace klientů

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-H/01 Ošetřovatel

Forma vzdělávání: denní

Celkový počet hodin za studium: 64 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2024, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Předmět sociální aktivizace klientů má žáky seznámit s možnostmi aktivizace klientů a poskytnout jim možnost získat praktické a metodické dovednosti pro sociální aktivizaci klientů. Významně rozvíjí osobnost žáka, formuje jeho vztah k povolání a rozvíjí profesní kompetence, především vztah k pacientům. Žáci jsou vedeni k rozvoji komunikativních a sociálních dovedností a k řešení náročných životních situací.

Charakteristika učiva

Vyučování směřuje k tomu, aby si žák osvojil různé techniky, pracovní postupy a prostředky sociální aktivizace klientů. Cílem předmětu je připravit žáka tak, aby byl schopen stanovit vhodný plán pro klienty s ohledem na jejich věk a zdravotní stav, pohybové a duševní schopnosti.

Strategie výuky

Předmět je chápán jako praktický. Dělení třídy je závislé od počtu žáků ve třídě. Při probírání nového učiva je volena metoda krátkého výkladu a řízeného rozhovoru na aktuálně probírané téma. Následně jsou dané dovednosti nacvičovány prakticky. Aktivita žáků je podněcována vypracováním a prezentací samostatných prací. Součástí výuky jsou také odborné exkurze na vybraných zdravotnických i sociálních zařízeních, které poskytují klientům péči v rámci sociální aktivizace.

Hodnocení výsledků žáků

Základ pro hodnocení prospěchu tvoří klasifikační řád. Hodnocení se provádí formou ústní i písemnou. Písemné hodnocení je formou otevřených a zavřených testových úloh. Součástí hodnocení je i hodnocení praktických dovedností žáka. Při hodnocení se sleduje odborná správnost, forma vyjadřování a vystupování, schopnost logicky myslet a využívat mezipředmětové vztahy. Hodnotí se dovednosti řešit zadané modelové a problémové situace, vyjadřovat se k dané problematice a pracovat se získanými informacemi. Hodnoceny jsou také referáty, prezentace, popřípadě další samostatné práce a aktivita žáků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- upevňovat si správné návyky k učení;
- rozvíjet svůj zájem o další studium a rozvíjet svou osobnost;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- rozvíjet svůj zájem o další studium.

Kompetence k řešení problémů

- dokázat vyhledat informace k dané problematice, třídit je a zpracovávat;
- být schopen dosažené výsledky prezentovat a aplikovat v konkrétních situacích;
- získat informace potřebné k řešení problému, navrhne způsob řešení, popř. varianty řešení;
- zdůvodnit, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků;
- požádat, nabízet a přijímat pomoc v týmu;
- umět diskutovat o problému.

Komunikativní kompetence

- používat přiměřené verbální i neverbální prostředky v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- zapojovat se do diskuse, analyzuje situaci, případný problém definuje, formuluje své myšlenky;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- orientovat se v odborné terminologii daného oboru v mluvené i psané podobě.

Personální a sociální kompetence

- umět prezentovat svou osobnost i výsledky své práce;
- umět vhodně reagovat na měnící se životní a pracovní podmínky;
- uvědomovat si hodnoty věcí;
- umět řešit konflikty a náročné životní situace;
- mít vlastní hodnotový žebříček, který je v souladu s prioritami společnosti;
- být si vědom možností manipulace ze strany druhých;
- kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- aktivně rozvíjet svou osobnost;
- uvědomovat si negativa nesprávného životního stylu;
- aktivně dbát o své zdraví.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- ctít život jako nejvyšší hodnotu, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a životy druhých lidí;
- aktivně se podílet na ochraně životního prostředí;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- znát vlastní práva i povinnosti.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- využívat poznatky a získává informace v oblasti svých zájmů a pro své další vzdělávání,
- správně využívat informace z různých zdrojů nesených na různých médiích.

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden především k respektování člověka jako svébytné osobnosti, která má v demokratické společnosti svá práva i povinnosti s ohledem na jeho socio-kulturní zvláštnosti. Toto průřezové téma vede žáky k sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku, k uvědomění si významu osobní ochrany.

Člověk a životní prostředí

Žák získává znalosti o spolupráci státu a mezinárodními i místními organizacemi v oblasti zdravotní a sociální péče. Žák je veden k respektování zásad zdravého životního stylu společnosti.

Člověk a svět práce

Vede žáky k odpovědnosti za vlastní život a zdraví při vykonávání profese a jejich rizik. Téma je realizováno průběžně v jednotlivých tematických celcích a prolíná se do výuky všech odborných předmětů.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

1. ročník, 1 h týdně, povinný

Sociální aktivizace klienta, 4 vyučovací hodiny cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
• definuje předmět sociální aktivizace • popíše rozdíly v pohybových možnostech různých věkových skupin • popíše rozdíly v sociálních možnostech různých věkových skupin • dbá zásad BOZ při práci	• význam a využití sociální aktivizace klientů • sociální a pohybové zvláštnosti věkových skupin klientů • zásady bezpečnosti práce při práci

Imobilizace, hospitalizace a její důsledky, 10 vyučovacích hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
• definuje pojmy imobilizace, lokomoce, imobilní syndrom, mobilizace, facilitace, inhibice • popíše důsledky imobility v lidském těle • umí využívat metody aktivizace imobilních klientů • umí navrhnout a použít pomůcky k usnadnění mobility klientů v rámci lůžka • definuje soběstačnost v rámci lůžka • dbá zásad BOZ při práci	• imobilizace a imobilní syndrom • důsledky dlouhodobé hospitalizace a imobilizace na orgánové systémy organismu • sociální a psychické vlivy imobility • možnosti pohybové a sociální aktivizace imobilních klientů • mobilita klienta v rámci lůžka, otáčení a přesuny • pomůcky užívané v rámci lůžka

Lokomoce, 8 vyučovacích hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše pomůcky pro aktivity lokomoce • definuje příslušné typy chůze a jejich využití • navrhne možnosti aktivit imobilních pacientů v rámci vozičku • dbá zásad BOZ při práci	• pomůcky lokomoce • typy chůze, jejich využití, jejich úskalí • aktivity na vozičku • odborná exkurze pracoviště pro výrobu a úpravu pomůcek pro lokomoci

Soběstačnost klienta, 8 vyučovacích hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
• vyhodnotí míru soběstačnosti klienta • navrhne a použije pomůcky pro výcvik základní soběstačnosti klienta • navrhne možnosti aktivit pro podporu soběstačnosti klienta • dbá zásad BOZ při práci	• hodnocení soběstačnosti • pomůcky pro zlepšení nebo zachování soběstačnosti klienta • aktivity vhodné pro podporu a znovuzískání soběstačnosti klienta • Tyfloservis, surdopedie

Relaxace, 4 vyučovací hodiny cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
• definuje relaxaci • vyjmenuje a vyhodnotí dopady jednotlivých typů relaxace • dbá zásad BOZ při práci	• typy relaxace a jejich využití • vztah relaxace a aktivizace klienta • praktický nácvik relaxace

2. ročník, 1 h týdně, povinný

Reminiscenční terapie, 10 vyučovacích hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
• definuje reminiscenční terapii • vyjmenuje a používá paměťové řady • vysvětlí význam vzpomínek a možnosti jejich využití v aktivizaci klienta • dbá zásad BOZ při práci	• význam paměti a její využití v aktivizaci klienta • možnosti reminiscenční terapie • paměťové řady • vzpomínky a jejich význam • možnosti využití vzpomínek v aktivizaci klienta • vzpomínková krabička

Činnosti vhodné pro aktivizaci klientů, 12 vyučovacích hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
• navrhne a provede činnosti s použitím papíru • navrhne a provede činnosti s využitím přírodních materiálů • navrhne a realizuje tematické aktivizace klientů dle ročních období • dbá zásad BOZ při práci	• sociálně aktivizační činnosti vhodné pro imobilní klienty na lůžku • sociálně aktivizační činnosti vhodné pro částečně mobilní klienty v rámci pokoje • sociálně aktivizační činnosti vhodné pro klienty v rámci zařízení nebo dílny • odborné exkurze zdravotních a sociálních zařízení (ergoterapie, volnočasové aktivity)

Projekt aktivizace, 8 vyučovací hodiny cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže zvolit vhodné techniky pro jednotlivé klienty • dbá zásad BOZ při práci	• příprava plánu sociální aktivizace pro jednotlivé věkové skupiny klientů